דבר

העתונות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
שופר פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, ו' באייר תשמ"ו, 15 במאי 1986 ● גליון 18809

היום בדבר
- מרכז הכובד של המושב השני – עליזה ולך
- יצחק טוניק נגד מבקר המדינה – טדי פרויס
- וייצמן, מה הוא רוצה להיות – יוסי מלמן
- קינוק בדרך הנכונה – דליה שרון
- נשורת במערב, לא רק במזרח – שלמה שפיר
- תחבורה, עכשיו, כוכבים ולילות

מזג האויר

(ע). – תחזית מזג האויר להיום: מעונן חלקית בדרך כלל, עם אפשרות לגשם מקומי. קר, בעיקר בצפון הארץ.
ירושלים 10–17, רמת הגולן 10–17, צפת 10–15, חיפה 14 עד 21, טבריה 13–25, נצרת 12–18, עפולה 10–22, השומרון 13–18, תל-אביב 14–21, נמל התעופה בן-גוריון 12–21, יריחו 15–28, עזה 16–21, באר-שבע 10–23, אילת 16–28.

היום 10 עמודים ● המחיר 73 אג', אילת 63 אג'

ישראלי נעצר בארה"ב כחשוד בקשר למכור טילי טאו לעיראק או איראן

האיש: זאב רייס, סא"ל במילואים בשריון, לשעבר חבר גבעת ברנר וספורטאי מצטיין ● לא התיימר לייצג את ישראל ולא פנה אחר מעצרו לעזרת נציגות ישראל

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" באוה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").- במבצע משותף לשלטונות המכס האמריקאיים והתובע הפדראלי בדאלאס, טקסאס, נעצר בנמל התעופה „קנדי" זאב רייס, לשעבר חבר קיבוץ גבעת-ברנר, סא"ל במילואים בשריון וחבר נבחרת ישראל בכדורסל ובאתלטיקה קלה, בחשד בקשירת קשר למכירת עד 4,000 טילים נגד-טנקים מדגם „טאו" לעיראק או לאיראן.

רייס בן כ-50, מתגורר זה כחמש שנים בארה"ב, שאליה הגיע כשליח התעשיה הקיבוצית, אך נשאר לעסקים פרטיים, בינ-הם סחר ביהלומים.

אתמול אישר שופט בניו-יורק את העברתו לדאלאס, לשם יועבר היום או מחר, ולאחר הגשת כתב-האישום אפשר שישוחרר בערבות, עד למשפטו.

בפרשה מעורב גם סם הכס, המתגורר בשוויץ, אף שלפי ידיעות שונות הוא מחזיק גם באזרחות ישראלית, או קרבה לבקר בארץ. נראה שלאחר שישוחרר רייס, תבקש ארה"ב את הסגרת הכס.

ישראל אינה נוחדת במעורבות רשמית בפרשה. בדיקה שנערכה במשרד-הבטחון ערב יום העצמאות העלתה, כי „זאביק" רייס, המוכר היטב כמפקד גדוד-סיור וספורטאי-עבר מצטיין, לא התיימר לייצג את ישראל בעסקת-נשק.

רייס יצא מביתו בניו-ג'רזי לאירופה וארצה, לפני כחודש וחצי. הוא שהה בארץ בעת מעצרו של אברהם ברעם בברמודה, ולדברי מקור המקורב לפרשה, הביע סיפוק על שניתק מבעוד מועד, לדעתו, את מגעיו עם מי שביקשו ממנו לתווך בפרשה הנפרדת, הנחקרת בדאלאס.

רייס לא פנה לאחר מעצרו לשגרירות ישראל, או לקונסוליה בניו-יורק. פרקליטו הוא עורך-דין הישראלי-לשעבר של עסקיו וכמו כן מייצגו בדאלאס פרקליט מקומי.

הפרקליטים עשויים לטעון, כי שלטונות המכס ומשרד התובע הפדראלי יזמו את הפנייה למכרו של רייס גיל סילבה, שהציע לו לחפש קונים לטילי הנ"ט, תמורת עמלה.

הפרקליטים: לא בוצעה עבירה

הפרקליטים יטענו, כי המכס האמריקאי ניסה להפיל את רייס בפח, כי לא בוצעה כל עבירה, משום שלאחר מציאת הקונים היה בדעת מבצעי העסקה לפנות לקבלת רשיונות-יצוא, ובשום שרייס החליט לנתק כל מגע עם הצדדים.

זאביק רייס (צילום „ידיעות אחרונות")

רייס נעצר בנמל קנדי, בהגיעו מישראל. כמקובל במקרים אלה, הדהים מעצרו את משפחתו ואת מכריו בארץ ובארה"ב.

אחד מפקודיו-לשעבר העיד, כי רייס, כקצין, „הפועל גבעת-ברנר" וקופץ מצטיין לרוחק, שנשא מחבט-טניס גם לאימוני-מילואים בשדה, הוא קצין-סיור מסור בשריון. נראה כי סילבה פנה אליו, בהנחה שכישראלי וקצין מנוסה ובעל קשרים יוכל לאתר קונים המעוניינים בטילים.

סילבה, יליד פורטוגל, היה אמור לספק את הטילים מפורטוריקו, בעקבות פניית הסוכנים המוסווים. רייס עניין את הכס, שהיה אמור למצוא חברה שוויצרית לקניית הטילים.

פרקליטי רייס יטענו, כי לאחר מעורבות מסויימת בנסיון התיווך, נואש רייס מהפרשה, ופרש ממנה בלא לקבל כל עמלה. מקור המקורב לתביעה טען אתמול, כי בידי החוקרים הקלטות של החשודים, שבהן התוכנית, המהווה במפורש ובמודע עבירה על החוק.

התובע הארי קוק, „לא נפל אתמול מהעגלה ומוכן להתמודד עם טיעוני ההפלה בפח והכוונה לפעול כחוק ולבקש רשיונות", אמר אתמול המקור המקורב לתביעה.

מקור המקורב לרייס אמר אתמול, כי הפרשה כולה מגוחכת, וכי חולשת טיעוני התביעה בולטת מסעיף-האישום (אחד מעשרה) הנוקב בשמן של „עיראק או איראן" כיעד למכירת הטילים וכמו גם בסעיפים הנוספים, העוסקים בביצוע מגעי-העיסקה בקווי טלפון וטלקס ובכבישים בין-מדינתיים – גם הם עבירות על חוקים פדראליים של קשירת קשר.

המתיחות בין ישראל לסוריה בראש שיחת פרס עם רייגן בעוד שבועיים

רה"מ עדיין ממתין לתשובת הנשיא אם יוכל לקיים עימו את הפגישה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" באוה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").- המתיחות הישראלית-סורית תעמוד בראש סדר היום בשיחות נשיא ארה"ב עם ראש ממשלת ישראל, אם אכן ייענה רונאלד רייגן לבקשתו של שמעון פרס להיוועד עמו בעוד כשבועיים – כך אישרו אתמול מקורות בממשל האמריקאי.

המקורות אמרו, כי רייגן עדיין לא החליט האם להיענות לבקשתו של פרס להיוועד עמו, וכי לוח הזמנים של הנשיא דחוס ביותר.

פרס ממתין לתשובתו של רייגן, קודם שיחליט אם לשוב לארה"ב, בשנית תוך חודשים, הפעם גם לאירוע של אגרות הפיתוח.

המקורות בממשל אמרו, כי על אף שאמצעי התקשורת ניפחו בשבוע שעבר את סיפור המלחמה המתמשמשת ובאה בין ישראל לסוריה, נמצאות שתי המדינות בנתיב התנגשות, נוצרו נסיבות המקילות על הסלמה מהירה – אם במתכוון, אם בשגגה – וגם גברה סכנת העימות האמריקאי-סובייטי, בעקבות התלקחות אפשרית ישראלית-סורית.

אגרות הפיתוח של ישראל לא ייפגעו

פרס ביקר לאחרונה בוואשינגטון ביומיים האחרונים של אפריל. רק הערב יבטל הממשל את הבטחתו מאז להעביר לישראל 375 מיליון דולרים, רבע מהמענק ההירום הדו-שנתי, שאושר אשתקד.

אתמול דיווח „וול-סטריט ג'ורנל", כי למרות השינויים המוצעים בחקיקת המיסוי בארה"ב, לא ייפגעו אגרות מלווה הפיתוח הישראליות הנמכרות לאמריקאים. בית הנבחרים קבע, בגרסה קודמת, כי האגרות לא ייפגעו, בתנאי שיימכרו בדולרים, יישאו ריבית שנתית של 4 אחוזים לפחות, ישמשו לתשתית בישראל יותר מאשר להסקה ותשואתן תנוצל למכרות ממלכתיות חיוניות – אך הסינאט ויתר בגרסתו על כל התנאים האלה.

שני הקיצוות של פרס ורבין

המקורות בממשל הבהירו, כי בניגוד לידיעות שמקורן באגף המזה"ת בסטייט-דפרטמנט, אין בצמרת הממשל תרעומת על שר הבטחון יצחק רבין, שהצהרותיו כלפי סוריה התפרשו כנוקשות יותר מאלה של פרס. ארה"ב מצדדת בזכות ישראל חזקה, שתרתיע את הסורים, הדגישו המקורות.

עם זאת, המקורות ציינו, כי גם אם היתה „חלוקת עבודה" בין פרס לרבין, שדיברו לקהלים שונים, עלול נשיא סוריה חאפז אסד להעריך, כי ההנהגה הישראלית מפוצלת בגישתה כלפי העימות עם סוריה, כאשר צה"ל, קהילת המודיעין והדרג האזרחי במערכת הבטחון חוששים כי התאפקות ישראלית מול התגרויות סוריות תתפרש כחולשה ותעודד התגרויות נוספות, ואילו הממשלה כולה מהססת, ואינה יכולה להחליט האם ומתי לפעול.

הממשל רואה בהפלת שני ה„מיגים" הסוריים אשתקד את החוליה הראשונה בשרשרת, אך מעריך, כי אסד מנסה עתה לנצל שרשרת זאת לצרכיו הוא.

עוד הבהירו המקורות, כי ברה"מ (סוף בעמוד 2)

זיקוקין בכיכר מלכי ישראל (סיקור הלילות העצמאות בעמוד 3) (צילום יפטא)

גורם ממלכתי מעריך:

רקנאטי ימכור כל השקעותיו בארץ אם יאלץ להתפטר

מאת דויד שרמן, סופר „דבר"

רפאל רקנאטי מסרב להתפטר מכהונתו כיו"ר, על-פי המלצת ועדת בייסקי. גורם ממלכתי בכיר, המצוי בקשר עם המשפחה, העריך אתמול כי רקנאטי „הולך על כל הקופה": אם בנק ישראל או הכנסת יאלצו אותו להתפטר, יבקש למכור את כל ההשקעות בקבוצת אי.די.בי. דיסקונט ולחסל עסקיו בארץ. שווי ההשקעות של הקבוצה בארץ הוערך בכ-100 מיליון דולר.

בקבוצת דיסקונט מציינים, עתה, לאחר שתיקה מוחלטת מאז פרסום דו"ח בייסקי, כי מצבה שונה מזה של הבנקים האחרים שראשיהם נדרשו להתפטר. בניגוד לאותם בנקים, מציינים בבנק דיסקונט, הבנק הוא בבעלות פרטית ולא ציבורית או ממלכתית.

בתוך כך הביעו אתמול בנקאי בנק-דיסקונט סיפוק מהעובדה כי יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה, דוד ליבאי, מכיר במצבה המיוחד של הקבוצה.

גורמים ממלכתיים מציינים עם זאת כי ספק אם המדינה תוכל להתחשב במצב המיוחד של קבוצת דיסקונט ולהתעלם מהמלצות ועדת בייסקי לגבי התפטרותו של רפאל רקנאטי. בקשר לכך מציינים כי המדינה מתערבת כיום, בכל הנוגע לבנקים, גם בזהות המנהלים, ובאחרונה, לאחר השתלטות ג'אק באמר על הבנק הבין-לאומי, התערב המפקח על הבנקים גם בזהות המנהלים החדשים בבנק ואף מנע מבאמר לשמש כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק.

ריינר אמור להתפטר היום

אפרים ריינר, יו"ר מועצת המנהלים של אמפ"ל, אמור למסור היום על התפטרותו בישיבה מיוחדת של מועצת המנהלים של החברה. יו"ר מועצת הפועלים של בנק הפועלים, הפרופ' איתן ברגלס, השוהה אף הוא בניו-יורק, שותף בבירורים למציאת יו"ר נשיא חדש לחברה.

אהרן מאיר מהמקורות אמור להודיע על התפטרותו ביום ראשון הקרוב ובבנק מתנהל עתה מירוץ בין כמה מועמדים להחליפו: משה קראוס, מיכאל צבירני ויעקב רייס.

שצ'רנסקי בעד הדיפלומטיה השקטה של רייגן – בתנאי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" באוה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").- אנטולי שצ'רנסקי הסכים שלשום עם „הדיפלומטיה השקטה" שבה בחר הנשיא רייגן לפעול למען יהודי ברית"מ, אך לאחר פגישה עם רייגן בבית-הלבן, קרא לתמוך בפעילות מוצנעת זו של הממשל בלחץ ציבורי חזק, כדי שלברה"מ לא יהיו אשליות.

במסיבת עיתונאים אמר שצ'ראנסקי, כי רייגן העלה יותר מקודמיו, במגעים עם הסובייטים, וכי „הוא מי שבכוחו לפתוח את השערים ל-400,000 יהודי ברה"מ המעוניינים לצאת".

בשיחה השתתפו גם שר-החוץ שולץ, סגן-הנשיא בוש, היועץ לבטחון לאומי פוינדקסטר וראש מטה הבית הלבן ריגן.

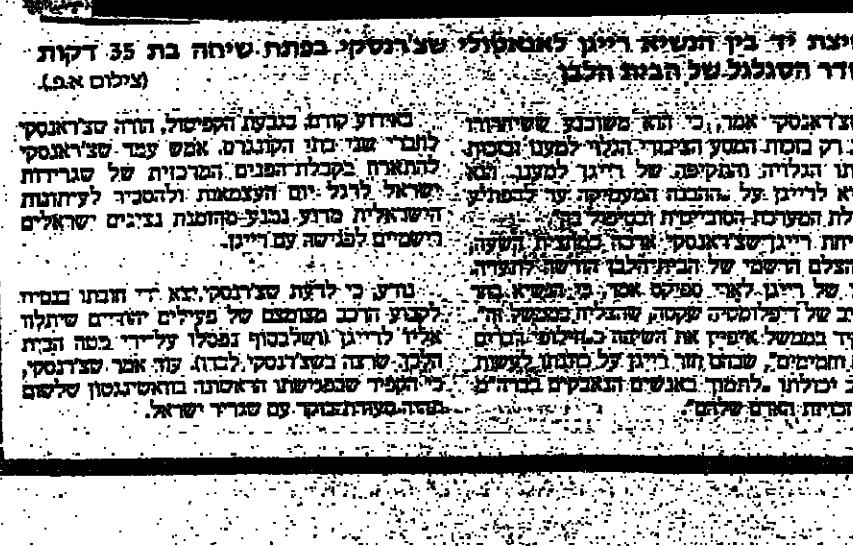
לחיצת יד בין הנשיא רייגן לאנטולי שצ'רנסקי בפתח שיחה בת 35 דקות בחדר הסגלגל של הבית הלבן (צילום א.פ.)

שצ'ראנסקי אמר, כי הוא משוכנע ששחרורו הושג רק בזכות המסע הציבורי הגלוי למענו ובזכות עמדתו הגלויה והמקיפה של רייגן למענו. הוא החמיא לרייגן על „ההבנה המעמיקה עד לפרטים בפעולת המערכת הסובייטית ובטיפול בה".

שיחת רייגן-שצ'ראנסקי ארכה כמחצית השעה. רק הצלם הרשמי של הבית-הלבן הורשה לתעדה. דובר של רייגן לארי ספיקס אמר, כי הנשיא בעד בנתיב של דיפלומטיה שקטה, שתצליח כמשמעה. פקיד בממשל איפיין את השיחה כ„מילוי הכרזים טובים וחמימים", שבהם חזר רייגן על מחויבותו לעשות כמיטב יכולתו „לתמוך באנשים הנאבקים בברית"מ למען זכויות האדם שלהם".

באחרון קודם, בגבעת הקפיטול, הודה שצ'ראנסקי לחברי שני בתי הקונגרס. אמש עמד שצ'ראנסקי להתארח בקבלת הפנים המרכזית של שגרירות ישראל לרגל יום העצמאות ולהסביר לעיתונות הישראלית מדוע נמנע מהופעת נציגים ישראלים רשמיים לפגישה עם רייגן.

נודע, כי לדעת שצ'רנסקי יצא ידי חובתו בנסיון לקבוע הרכב מצומצם של פעילים יהודיים שיתלוו אליו לרייגן (ושלבסוף נפסלו על-ידי הבית הלבן שרצה בשצ'רנסקי לבדו). עוד אמר שצ'רנסקי, כי הקפיד שבפגישתו הראשונה בוואשינגטון שלשום תהיה מעורבת עם שגריר ישראל.

„ואלדהיים סימן ביוגוסלאוויה 3 כפרים כ„חממות פרטיזנים' וגרם להשמדתם"

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" באוה"ב וכתבי סוכנויות הידיעות

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").- קורט ואלדהיים איתר שלושה כפרים יוגוסלאביים כ„חממות לפרטיזנים" ובכך הביא להשמדתם, כך טען אתמול הקונגרס היהודי העולמי, בהסתמכו על מסמכים נוספים שהתגלו בארכיון הלאומי בוואשינגטון.

דובר הקונגרס היהודי העולמי אמר כי ואלדהיים ידע שפקודות הקבע לצבא הגרמני הן להשמיד כל כפר שמאופיין כבסיס לפעילות פרטיזאנית ולהרוג בו בני-ערובה. 48 שעות לאחר שהצביע על שלושה כפרים כאלה באוקטובר 1944, הושמדו הללו.

„ניו-יורק טיימס" דיווח אתמול, כי עותק בלתי-מסווג של אלפון תיקי החשודים בפשעים נאציים נמצא בארכיון המסונף לארכיון הלאומי, אשר שוכן בפרבר וושינגטוני. זהו עותק של רשימת 40,000 התיקים שנצברו בוועדה לפשעי-המלחמה של האו"ם. הפנטאגון מסר עותק זה לארכיון ב-1968 ו-11 שנים לאחר מכן הוסר סיווגו, והוא פתוח לכל מעיין.

כששגרירות ישראל טענה השבוע, כי אינה מעוניינת בקבלת עותק דומה, הנמצא בידי משרד-המשפטים האמריקאי, אך בתגובה לידיעת „טיימס", הביע שגריר ישראל באו"ם ספק ואבר, כי הגילוי מחזק את דרישת ישראל לאפשר לה לעיין בתיק האו"ם.

גירוש חיילים אמריקאים

רשת הטלוויזיה האמריקאית „אי.בי.סי" האשימה את קורט ואלדהיים כי ב-1943 היה מעורב בגירושם של חיילים אמריקאים למחנות עבודת כפייה נאציים.

לדברי הרשת, שאספה מסמכים בארכיונים אמריקאיים, היה היחס לחיילים האמריקאים גרוע ביותר. הרשת הציגה מסמכים, שבהם כופיע שמו של ואלדהיים, שנחתמו בראשי תיבות של מזכיר האו"ם לשעבר.

גיבוי של ה„גארדיאן" לקונגרס היהודי

סופר „דבר" מוסיף:

המערכה של הקונגרס היהודי העולמי נגד ד"ר קורט ואלדהיים בסיבוב השני בבחירות לנשיאות אוסטריה בתחילת החודש הבא זכתה השבוע לגיבוי ציבורי חשוב בעיתונות הבריטית. היומון „גארדיאן" היוקרתי קרא במאמר ראשי – בהסתמך על הראיות שסופקו מהארכיונים על ידי הקונגרס היהודי העולמי – להתפטרותו מרצון של ד"ר ואלדהיים מהמירוץ. „גארדיאן" תוקף במאמרו הראשי את הסולידריות של אוסטרים רבים עם ד"ר ואלדהיים, שאיננה במקומה.

ואלדהיים מבטיח שיגשוג ליהודי אוסטריה

מאת חנה זמר

וינה. (מיוחד ל„דבר") - עם פתיחת הסיבוב השני של מערכת הבחירות לנשיאות באוסטריה נראה כי „השאלה היהודית" חוזרת אף היא לזירה. קורט ואלדהיים, שרק זה עתה הועלו נגדו האשמות נוספות בוואשינגטון, הבטיח כי „יפעל למען שגשוגה של הקהילה היהודית באוסטריה".

בכך ביקש ואלדהיים להפריך את הטענות שהועלו נגדו בהווה, כי הוא לא הסתייג מההערות האנטי-שמיות של תומכיו המובהקים.

שאלת מעורבותו של ואלדהיים הועלתה גם בשיחה בת שעה שקיים ביום שלישי מנכ"ל משרד החוץ הישראלי עם קאנצלר אוסטריה פרד סינובץ. סינובץ עצמו התגייס השבוע למערכת הבחירות למען מועמד הסוציאליסטים ד"ר קורט שטיירר. עיקר השיחה של הקאנצלר עם קמחי הוקדש לעניין המזרח-התיכון.

שלושה שרים בחגיגת השגרירות

קבלת הפנים של שגריר ישראל באוסטריה לכבוד יום העצמאות הפך אתמול להפגנת אהדה והזדהות של אישים רשמיים ושל אישי ציבור מכל הגונים והמקצועות.

השגריר מיכאל אליצור אינו זוכר מספר כזה של מברכים ובדרגה כזאת כמו השנה. מלבד ההיענות הבלאה להזמנות הגיעו לקבלה שלושה חברי ממשלה – סגן-הקאנצלר, שר-האוצר ושר העבודה – חברי פרלמנט רבים, אנשי האיגודים המקצועיים ובין הפוליטיקאים היה גם מזכ"ל „מפלגת העם" שהציגה את מועמדותו של ואלדהיים.

פעילי „כך" איימו על מועצת הנוער העובד

פעילי כהנא מתכוונים לפוצץ את מועצת הנוער העובד והלומד בבית-ברל – הודעה נמסרה טלפונית למארגני המועצה. אנשי כהנא נוטרים לתנועת הנוע"ל טינה מיוחדת בשל התייצבות חניכי התנועה בראש המאבק נגד כהנא והגזענות בגבעתיים, בירושלים, בראשל"צ, ובאתרים נוספים בארץ, בשל „פסנט המשרוקיות" אשר בלם את קולו של כהנא בהצהרותיו ובעצרות שאירגן.

קיצפם של אנשי כהנא יצא כנראה במיוחד נגד הצעת החלטה מרחיקת לכת הקוראת להקמת קומונת מדריכים, יהודים-ערבים משותפת, אשר תעסוק בנושא הדמוקרטיה ומודעות חניכי התנועה לנושאי דו-קיום יהודי-ערבי.

במעמד מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, חברי הוועדה המרכזית וראשי התק"ם – תיפתח הערב בבית-ברל המועצה הארצית של הסתדרות הנוער העובד והלומד.

מזכ"ל התנועה חגי מרום הודיע שבמועצה ישתתפו 450 צירים נבחרים של סניפי התנועה ברחבי הארץ וכן כ-200 מדריכים וחברי מרכז הנוער העובד.

למועצה קדמו מועצות חניכים מקומיות שקיבלו החלטות בנושאים כמו חינוך להגשמה וערכים, יחסי נוער יהודי-ערבי, עיירות פיתוח וכיו"ב.

כן הוגשו למועצה הצעות החלטה בדבר איחוד מלא של מוסדות החניכים של הנערים העובדים וההלומדים בתנועה אשר פועלים עד כה בנפרד.

בטקס חלוקת פרסי ישראל

ישעיהו אברך: הוחזר כבודה של העתונות

אירועי יום העצמאות (ראה עמוד 3) תמו אמש בטקס חלוקת פרסי ישראל שנערך בתיאטרון ירושלים. נשיא המדינה ושר החינוך העניקו הפרסים ל-10 אישים בחמישה תחומים.

בשם חתני פרס ישראל הודה ישעיהו אברך, בעל הפרס לעיתונאות. הוא הודה לשר החינוך על שהחליט להעניק בפעם הראשונה פרס לפובליציסטיקה עיתונאית ולהחזיר לה את כבודה. אברך אמר, כי אמנם נשתנו התבניות, נשתנה המיקצב ונתקצר אורך הנשימה בכתיבה עיתונאית, אבל לא נשתנו העקרונות שהיא מחויבת בהם, ותמציתם היא אמירת האמת בלי תאוות התעללות, החלטיות של הבוטח באמת שלו אבל גם קורטוב של ספקטיות ושל ספקנות, ביקורת בלי איבה, תהות השכנוע בלי שמחה לאיד וצער אמיתי על המעוות. „בקצרה", אמר, „על העיתונאים להיות מודעים לעוצמה זו". אברך גם יצא בדבריו נגד „לשון הכיסוי הנותנת באחרונה סימנים בשולי הכתיבה העיתונאית". הוא סיים באמרה: „עלינו לקוות שלעולם נמצא בעטנו את המדינה הנכונה בין החתירה לאמת, האומץ להגן עליה והענוה באמירתה" (דברי אברך במלואם יפורסמו בגליון יום ו' השבוע).

באלט „סדלרס ולס" ביטל סיור בישראל

מאת הליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").- כמה מעיתוני בריטניה דיווחו אתמול על ביטול הסיור של הבאלט המלכותי של „סדלרס ולס" בחודש הבא בישראל.

במקורות בשגרירות ישראל וב„בריטיש-קונסיל" נודע כי עתה מופעל לחץ על חברי הלהקה, כדי שיבטלו את החלטתם. דובר להקת הבאלט אמר ל„דבר" כי טרם התקבלה החלטה סופית בענין זה.

לפי התוכנית המקורית, היו צפויות בביקור בן 10 הימים 6 הופעות הבאלט „אגם הברבורים": 5 באמפיתיאטרון בקיסריה והופעה אחת בבריכת הסולטן בירושלים.

נשיא המדינה וראש הממשלה היו אמורים לחזות בהופעה של ה-7 ביוני.

הלהקה מונה 80 איש, מתוכם 57 רקדנים. ה„בריטיש קאונסיל" הקציב להוצאות הסיור 6000 לירות שטרלינג. ה„לונדון סטנדארד" מצטט את עוזר מנהל הלהקה, פאול פינגל, שאמר אתמול, כי הרקדנים החליטו, בהצבעה, לא לקיים את הסיור. לדברי העיתון, הם חששו מן הסיכון הבטחוני הגבוה הקשור בסיור הופעות במזרח התיכון בימים אלה.

איפול משטרתי על גילוי גופתה של מתנדבת מאנגליה בצומת דורות בדרום

מאת דני צדוקי, כתב „דבר"

לוסי אמוס, (23), מתנדבת לא יהודיה, מאנגליה, נמצאה אתמול ללא רוח חיים כשהיא מונחת בצד הכביש המוביל לקיבוצים דורות, רוחמה ולהבה, השוכן בצפון לעירה שדרות.

הגופה נמצאה ונשלחה לבדיקה במכון הפתולוגי.

עד למסירת הידיעה לא מסרה המשטרה אם היו או לא היו פגיעות בגופה ובאילו נסיבות אירע לדעתה המקרה.

לוסי אמוס הגיעה לפני כשנה כמתנדבת לקיבוץ דורות והמשק האריך לה את תקופת שהותה בו מעבר לשנה בשל הצטיינותה.

לפני כחודש עזבה את המשק, נסעה לאנגליה וחזרה באחרונה כמתנדבת למושב עין-הבשור בערבה, שם עבדה בקטיף פלפלים.

היו לה יחסי חברות עם יהודה כהן, חייל משוחרר מבית-שאן הלומד במכללה האזורית בשער-הנגב ומתגורר במשק. לקראת חג העצמאות הם קבעו שהיא תבוא לקיבוץ. היא היתה צריכה להגיע לדורות ביום שני וכשלא הגיעה עורר הדבר חשש אצל כהן.

שלשום בבוקר פנה למשטרה.

אתמול הוחל בחיפושים ועשרות מתנדבים ואחרים יצאו לחפש אותה בסביבת המשק. שניים גילו אותה בשעה 6.30 בבוקר.

„אהבנו אותה"

(ע). – מייק עפר, מרכז עין הבשור אמר אתמול: „בקשנו כאן את לוסי, שהיתה בחורה בקבוצה, מלאת הומור שקטה בלבד, כך שהיתה אצלנו. היא השתלבה נפלא בקבוצה. אהבנו אותה והיא אהבה אותנו. גם בקיבוץ אהבו אותה. היא היתה בחורה יציבה מאוד ונשבעה לאחראי שלא לנסוע בטרמפים. אסרתי על המתנדבות לנסוע בטרמפים ואף דרשתי מהן שלא לרדת מהאוטובוס בכניסה לקיבוץ, כי אם בתחנת הדלק של עין יהב ולקרוא לי משם טלפונית. הסעתי את המתנדבות במכוניתי מתחנת הדלק ובלבד שתימנענה מנסיעה בטרמפים".

כך היה גם ביום שני, כאשר בשעת בוקר מוקדמת הסיע מייק עפר את לוסי וחברתה המתנדבת לתחנת האוטובוסים. משם, התברר מאוחר יותר, נסעו השתיים באוטובוס לבאר שבע ומשם נפרדו דרכיהן. האחת הגיעה לרחובות ואילו חברתה הגיעה לצומת דורות-רוחמה ומשם נרצחה.

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

נס חג העצמאות באצבע הגליל

„הקטיושה נפלה במרחק חמישה מטרים ממני; לא מבין איך יצאתי חי"

3 נפצעו קל • היום יוחל בתיקון הנזקים

מאת שמעון ייב, כתב „דבר" בצפון

„הקטיושה נפלה במרחק חמישה מטרים ממני. הרגשתי היטב את ההדף ואני לא מבין איך יצאתי בחיים. זה היה ממש נס חג העצמאות". כך סיפר שלשום בצהריים משה (39), תושב אצבע הגליל לאחר שטיל קטיושה בקוטר 107 מ"מ התפוצץ כשיצא ממכוניתו סמוך לשעה 1.30 בצהריים. משה נפצע קל באצבע ידו מפגיעת רסיס קטן. נפגעו קל גם עמית (4) שנשרט בגבו ואחותו עינב (10 וחצי) שלקתה בהלם ובלה מהפרעות שמיעה. כל השלושה נלקחו לטיפול בסניף מד"א בקרית־שמונה ושניים, משה ועמית, נשלחו לטיפול רפואי בבית החולים בצפת. בשעות אחר הצהריים האחרונות שבו השניים והצטרפו אל מאות חבריהם שהתכנסו לחגיגת יום העצמאות.

באיזור אצבע הגליל נשמעו היטב שלשום בצהריים הדיהן של שתי הקטיושות. מיד ניתן את האזעקה והתושבים נכנסו למקלטים.

פגיעות ברשת החשמל

כוחות צה"ל, משטרה ומג"ב הגיעו מיד למקום. עימם הגיעה גם ניידת זיהוי פלילי כדי לבדוק את רסיסי הקטיושה. שעה קלה לאחר מכן כבר החלו אנשי חברת החשמל לתקן את רשת החשמל שנפגעה כתוצאה מההתפוצצות.

סיפרה דקלה (46) שבקרבתה נפלה הקטיושה: „אנחנו למודי נסיון עוד ממבצע ליטאני".

כתוצאה מהקטיושה ניזוקו שתי מכוניות שעמדו בקרבת מקום וזגוגיותיהן נופצו. היום יוחל בתיקון הנזקים.

מברק לפרס ולרבין

הבוקר עומד יוסי גולדברג, יו"ר מועצה מטולה ובמרכז פורום ראשי ישובי העימות, לשלוח מברקים לראש הממשלה, לשר הביטחון ולשרים אחרים הנוגעים בדבר כדי להתריע על אי־השלמת היערכותם של ישובי הצפון ובעיקר קרית־שמונה ומטולה לאפשרות של חידוש ירי הקטיושות כלבנון.

אולי כדי להוכיח כי למרות הקטיושות נמשכים החיים כרגיל, התכנסו אתמול ברבית תושבי אצבע הגליל לפיקניק המוני.

לדעת גורמים צבאיים נורו שתי הקטיושות אל אצבע הגליל מאזור גבוה שמחוץ לרצועת הביטחון. טווח הירי של קטיושה בקוטר 107 מ"מ מגיע לכ־10 ק"מ.

מתהדקת חגורת העולם החופשי על תפקיד סוריה בטרור – אומר פרס

דמשק טוענת במגעים דיפלומטיים, כי ההנהגה לא היתה מעורבת בנסיון לפוצץ מטוס „אל על"

(ען). – „לאט לאט ההתהדקה של העולם החופשי נגד תפקידה המרכזי של סוריה בטרור הבין־לאומי הולכת ומתהדקת", אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בראיון ב„קול ישראל".

לדבריו הסורים מנסים עכשיו לצאת מהעניין על ידי כך שאומרים שאמנם הם נגד טרור בין־לאומי, אבל הם, כביכול, בעד פעולות חופש.

ראש הממשלה אמר, כי עצם העובדה שגורשו שלושה דיפלומטים סוריים מלונדון מוכיחה שממשלת בריטניה סבורה, שהיה קשר בין השגרירות הסורית בלונדון לבין אלה שניסו לפוצץ את מטוס „אל על". נקיטת צעד זה של בריטניה היא הוראה מובהקת על קשר כזה.

אשר לבקשת ישראל מארה"ב לבדוק את עניין המחפורות בבקעת הלבנון, אמר פרס כי לדעתו עדיף לרכז את שימת הלב בנושא שיש לנו שותפים רבים ושמטריד אותנו כל יום, יותר מאשר בנושא אשר אמנם מעורר עניין אבל הוא לטווח ארוך.

אשר להסלמה המילולית, אמר ראש הממשלה, כי ערפאת אחראי לכם. הוא הפיץ אגרות לכל מדינות ערב שישראל עומדת לתקוף את מחנות הפליטים בלבנון וגם להנחית מכה על סוריה. הוא גם קבע תאריך לאירוע זה, אולם כאשר בתאריך שקבע לא קרה דבר, טען ערפאת כי הרוסים התערבו אצלנו והם שמנעו את ביצוע ההתקפה. ערפאת עשה זאת באופן שיטתי והיתה אפילו פנייה אל ישראל מארץ ערבית „בשם אלוהים, אל תלכו לתקוף מחנות פליטים ואל תעשו זאת".

רייגן עשוי לבקש תמיכה מפורשת של מנהיגים יהודיים בעיסקה הסעודית

מאת אבינר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הנשיא רייגן עשוי לבקש מישראל ומפעילים באירגונים יהודיים לא להסתפק בהימנעות מהתנגדות לעיסקת־הטילים עם סעודיה ולעבור לשתדלנות פעילה למענה, כך אישרו אתמול מקורות בהיבנים. בעקבות שיחת רייגן שלשום עם ראשי הסיעה הרפובליקאית בקונגרס וכוונת הנשיא להטיל וטו על ביטול עיסקת־הטילים.

יו"ר המפלגה הרפובליקאית פרנק פארנקופף ועסקנים אחרים של המפלגה ינסו לשכנע פעילים יהודיים להודיע על תמיכתם בעיסקה ובכך להעניק הכשר לסינאטורים המתבקשים לשנות את הצבעתם ולמנוע ממתנגדי הזוכו רוב של שני שלישים.

אם לא יסתיים המאבק עד לראשית החודש הבא, עשוי ראש־הממשלה שמעון פרס להיקלע למצוקה מובכית בסוגיה זו, אם ייענה רייגן לבקשתו להיפגש עימו בבית הלבן.

מנהיגי הרפובליקאים בסינאט, שם מתנהל המאבק העיקרי על הווטו, הגיבו בחיוב מסויג על הערכת יכולתו של רייגן לגרוע מ־73 הקולות שנמנו נגד העסקה בסינאט, בשבוע שעבר. מנהיג הרוב רוברט דול אמר, כי יש „סיכוי" – אך סירב לומר כי יש „סיכוי טוב" – לכך. יו"ר ועדת החוץ ריצ'ארד לוגאר אמר, כי לנשיא צפוי „עמל רב ובפרך". לוגאר הציע לרייגן לפנות לישראל ולפעילים היהודיים ולבקשם לתמוך בעיסקה. „לא אופתע כלל, אם יחליט הנשיא לפנות לאומה, ובמיוחד למנהיגות היהודית", אמר לוגאר לאחר הפגישה „דובבי, שלדעתו הוו רציו טוב".

קודם לפגישת רייגן עם הרפובליקאים, העריכו מקורות בקונגרס, כי רייגן ייכשל בנסיונו, משום שסינאטורים רבים יחששו מדימוי של הפכפכנות וכניעה ללחץ הממשל. אתמול אמר פקיד בממשל כי למרות המאבק הקשה, צפוי, לבסוף, נצחון לנשיא. הפקיד רמז, כי נשקלת אפשרות של חתימה על מסמכי המכירה (אם כי לא ביצוע ההעברה, המתוכנן ל־1989) בפרק הזמן שבין הטלת הווטו לבין הצבעת הקונגרס בנסיון להתגבר עליו.

הנשיא חייב לממש את סמכות הווטו בתוך 10 ימים מיום ההצבעה בעד ביטול העסקה (יום ד' שעבר), אך הקונגרס אינו מוגבל במועד התגברות על הווטו, ויכול לעשות זאת גם בשובו מפגרה שאליה ייצא בסוף השבוע הבא. הנשיא כבר החל בשתדלנות נמרצת. בין השאר ניסה לשכנע את הסינאטורים הרפובליקאים הכס, קדיבל וסימס לחזור בהם מהצבעתם נגד העיסקה.

היבט יהודי: סימס נתון במאבק קשה על בחירתו מחדש, לאחר שתצלומו עם מועמד קראפי מהעשור שעבר הופץ בידי יריבו. לוגאר אמר, כי השלושה לא דחו את בקשת הנשיא, אך „הביעו כמה דאגות" ונמנעו מלהצהיר על שינוי עמדתם.

רייגן נימק את קריאתו לאישור מכירת הטילים, בין השאר, בחידוש התקפות האיראניות על מיכליות סעודיות. אך מקורות במפרץ הפרסי מסרו ל„וול סטריט ג'ורנאל" כי התקפות אלה, והמתבצעות מעתה גם באמצעות מסוקי־תקיפה ומטוסים קדמי במפרץ, אינן קשורות כלל לדימוי האספקה הצבאית האמריקאית לסעודיה, אלא לדבקות הסעודית במדיניות הוזלת מחירי הנפט.

בית־הדין לעבודה הורה לחשוף הסכמי תוספות־השכר ששולמו בחברת החשמל

(ען). – החברות הממשלתיות חייבות, על־פי הוראות החוק, לחשוף הסכמים עם ציבור העובדים וכל המעונין בדבר רשאי לעיין בהם – החלטה עקרונית זו נתן שלשום השופט הראשי של בית־הדין האזורי לעבודה בחיפה אליעזר כנפי, בעת שדחה בקשת באי־כוח עובדים בכירים בחברת החשמל לחיסיון על מסמכים ומידע הנוגעים לתשלום תוספות־שכר ששולמו לעובדי חברת החשמל.

ההחלטה ניתנה בתביעת עובדי בתי־הזיקוק בחיפה ובאשדוד המבקשים להשוות את שכרם לשכר עובדי חברת החשמל.

השופט כנפי קבע עוד, כי בשל מעמדן המיוחד של החברות הממשלתיות יש לציבור זכות, לא רק לעיין בהסכמים הנוגעים לתנאי השכר, אלא גם לקבל מידע על אופן ביצועם של ההסכמים ושל הוראות החוק המחייבות את החברות הממשלתיות. השופט הטעים, כי זכות זו עומדת על אחת כמה וכמה „לכל שמעונין במימוש זכויות בדרך של הליך משפטי".

יום קודם לכן נענה בית־הדין לבקשת היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר והורה לעכב את הדיון במחלוקת זו לתקופה של חודש ימים, לבקשת שר האנרגיה (שתואמה עם היועץ המשפטי לממשלה). השר שחל ביקש שהות [illegible] בין הצדדים [illegible] מחוץ לכתלי בית־המשפט.

עובדי בתי־הזיקוק טוענים, כי על פי הסכם השכר זכאים הם לתוספות שכר ששולמו לעובדי חברת החשמל. אולם, הנהלת בתי הזיקוק בחיפה ובאשדוד מסרבת להיענות לתביעות העובדים לשלם להם תוספות־שכר שקיבלו עובדי חברת החשמל, אף החורגות מההסכם המסגרת.

היועץ המשפטי לממשלה החליט, מתוקף העניין הציבורי, ליטול חלק בהליך משפטי זה, הנוגע לא רק לצדדים המתדיינים אלא למספר גדול של עובדים בחברות הממשלתיות. בא־כוח המדינה עו"ד אלכס שור טען, כי אם עובדי בתי־הזיקוק יזכו בתביעתם לתוספות השכר, עלול הדבר לגרום לפריצת הסכמי השכר במיגזר הציבורי כולו, ואוצר המדינה יידרש „לפרוע את השטר". השופט כנפי קבע בהחלטתו, כי לא שכנעו מטיעונים אלה, וכי אינטרס הציבור, הרלוונטיות של העדויות, המידע הנדרש והצורך לעשות צדק, יש בהם כדי להכריע את הכף.

השופט מציין עוד, כי ברוב החברות הממשלתיות נחתמו הסכמי־עבודה בלשון זהה, לפיהם קיימת זיקה בין חברה ממשלתית אחת לרעותה בכל הנוגע לתשלום תוספות שכר. לפיכך, קיים אינטרס משותף בין עובדי החברות הממשלתיות השונות, והדבר טעון בירור עובדתי.

השופט דחה לפיכך את בקשת החיסיון על המסמכים והעובדות הנוגעות לתנאי שכרם של עובדי חברת החשמל [illegible]

המתיחות בין ישראל לסוריה

(המשך מעמוד 1)

אינה יכולה לצפות לשליטה מלאה בפעולותיו של אסד, ולפיכך חרדות שתי מעצמות־העל מפני הסתבכות בעקבות פעולה פזיזה של ידידותיהן, סוריה מכאן, וישראל מכאן.

בממשל רייגן מעריכים, כי האיום הפנימי על משטר אסד מוחשי ומנוצל בידי גורם חיצוני, באחת או יותר ממשפחותיה של סוריה. ההערכה היא, כי אסד מעוניין בהנצחת שלטון משפחתו, ולפיכך יעדיף תמיכה באחיו ריפעת במאבק הירושה, עד שבנו של הנשיא, שכיום הוא קצין צבא זוטר, יבשיל ויוכל לקבל את רסן השלטון לידיו. בריאותו של אסד רופפת, אך תוחלת חייו סתומה, ונאמדת ב„חודשים עד שנים".

חפירות הטנקים מדאיגות

המקורות אישרו, כי חפירות הטנקים שכרו הסורים בדרום־לבנון מדאיגות את ישראל ואת ארה"ב כאחד, משום שלמרות אופיין ההגנתי, מצטייר מהן תבנית התקפי, שבמסגרתה מעוניינת סוריה לבלום איגוף ישראלי מלבנון לעבר דמשק. ההכנות הסוריות למלחמה מאפשרות לצבא הסורי „התחלה קרה" בפעולה, בלא סימנים מקדימים שיספקו התרעה במועד, כך מעריך הממשל.

הרוסים הבטיחו ראשי קרב לטילי סקאד

„ואשינגטון טיימס" דיווח אתמול, כי בביקור אסד וסגנו עבדול חאלים חדאם במוסקווה, ב־17 במארס, הבטיחו להם הסובייטים „מגן גרעיני", בדמות מפציצי „בקפייר" וראשי־קרב לטילי הקרקע־קרקע „סקאד" שבידי סוריה, אם תאיים ישראל על סוריה בהפעלת נשק גרעיני נגדה.

בחודש שעבר, ביקרה בדמשק משלחת סובייטית בכירה, לשם שיחות עם שר ההגנה מוסטפה טלאס, שיצא אחר־כך סוב למוסקווה.

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ וסגנו ג'ון ווייטהד אישרו שלשום, שארה"ב מודעת לראיות העשויות לקשור את סוריה לנסיון הפיגוע במטוס „אל־על" בלונדון ולפיגוע נוסף במערב־ברלין.

עם זאת, הבחין שולץ בין ההתכחשות הסורית לטרור לבין ההתרברבות הלובית, בתמיכה בו. ויטהד אמר, כי יש לו יסוד סביר להאמין, כי אסד מנסה לדכא את ארגוני הטרור שבהם תמך עד כה.

סוריה מבקשת תמיכה

סופר „דבר" לענייני ערביים דן אבידן מוסר:

שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, הגיע אתמול לביקור בריאד בתום ביקורו בטהרן. מקורות בדמשק מסרו כי השר יצא לאיראן ולסעודיה כדי לגייס תמיכה בסוריה „נוכח האירועים המסובכים המתרחשים עתה במזרח התיכון".

התבטאות זו מלמדת שעדיין לא פג חששם של הסורים מפני האפשרות שישראל או ארה"ב ינקטו פעולה צבאית נגד סוריה בגלל מעורבותה בפעולות הטרור האחרונות באירופה ועל רקע הידיעות בדבר „חוילת" בחזית סוריים לקווי התבצרות חדשים בדרום לבנון.

בתוך כך הגיבה אתמול הסוכנות הסורית על דברי ראש הממשלה פרס שאמר כי כל עוד הנשיא אסד שולט בדמשק, לא ניתן להגיע להסדר מדיני. פרשן רדיו דמשק אמר כי מדברי פרס משתמעת הודאה בתפקיד החיוני שממלאת סוריה בבלימת היזמות המדיניות של ישראל וארה"ב במזרח התיכון וכי לסוריה אין כל כוונה לשנות את עמדותיה בסכסוך עם ישראל.

ישיש נדרס למוות תחת גלגלי הרכבת לבאר־שבע

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

רכבת משא שהיתה בדרכה מתל־אביב לבאר־שבע דרסה אמש למוות קשיש אלמוני שנמצא על פסי הרכבת בנסיבות לא ברורות.

התאונה ארעה סמוך לשעה 10 בערב. נהג הקטר שהבחין בקשיש הנמצא על פסי הרכבת, לא הספיק לבלום ופגע בו. הקשיש, שזהותו לא נודעה עד כתיבת שורות אלה נפגע בראשו ומת במקום. רופא צבאי שהגיע למקום התאונה מבאר־שבע קבע את מותו.

מיידי אבנים נפצעו מירי חיילים בהפגנה בשכם נגד גוש אמונים

מאת אריאל בן עמי, סופר „דבר"

כ־100 סטודנטים ערביים מאוניברסיטת א־נג'אח בשכם, הפגינו אתמול בבוקר נגד עצרת גוש אמונים ובמהלך הפגנתם נורו ונפצעו שני צעירים מקשמים בידי חיילי צה"ל.

קהל אלפים הגיע אתמול לעצרה מסביב להר כביר הסמוך לשכם ולאחר מכן השתתף בעצרת שערך ה„גוש" באלון מורה.

סמוך לשעה 9.45 בבוקר יצאו הסטודנטים הערביים מאוניברסיטת א־נג'אח והחלו לידות אבנים לעבר סיור צה"ל שעבר ליד כפר פלסתין במרכז שכם. אנשי הסיור ירו לעבר מיידי האבנים גז מדמיע וכדורי גומי והצעירים נמלטו לקסבה של שכם ומשם המשיכו לידות אבנים.

כוחות צה"ל פתחו במרדף אחריהם שבמהלכו ירו תחילה באוויר. המפגינים סרבו לעצור ואז ירו לעברם החיילים ופגעו בשנים מהם שנפגעו באורח בינוני וקל והועברו לבית חולים בשכם. שלוש תושבות שכם נפצעו מידויי האבנים והועברו גם הן לטיפול בבית החולים.

בעקבות התקרית הטילו כוחות הביטחון עוצר על מרכז שכם החל מאתמול בצהריים ועד אמש ב־7 בערב. דובר צה"ל מסר שלא ידוע לו על מעצרים בעקבות העוצר.

בעצרת „גוש אמונים" באלון מורה קרא בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון, להתיישבות יהודית בשכם מהר ובקרוב; כן נשא דברים הרב לוינגר.

גבריאלה וייס, דוברת ה„גוש" הכריזה על צעדת הר הבית שמתכנן הגוש ביום ירושלים ובה ייקרא לחיזוק האחיזה היהודית בהר הבית.

השר יוסף שפירא אמר שאין להשלים עם העובדה שהממשלה אינה עוסקת עוד בהתיישבות חדשה.

עקב הרוחות העזות בהר כביר בוטל מפגן הגלישה. רק גולש אחד זינק מההר ונותר באוויר שלושת רבעי השעה מאחר התקשה לנחות.

עובדי סולל בונה לא ישתתפו פעולה לפני השלמת המשכורת

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ארגון הגג של עובדי „סולל בונה" מסרב לצאת לביצועה של פסיקת ההסתדרות בעניין תנאי הפרישה למפוטרים, כל עוד לא יקבלו העובדים את ההשלמה למשכורת החלקית, ששולמה להם ביום שישי שעבר.

יו"ר ארגון הגג שמואל בדרוזו מסר אמש, כי הוא חושש מפני „איבוד השליטה על העובדים המסורים, אשר דווקא בתקופת החגים, כשההוצאות גדולות, חוייבו להסתפק במקדמה על חשבון המשכורת, בסך 450 שקל".

בפגישה של הוועדים הקשורים בארגון הגג, המתקיימת היום, תידון האפשרות של נקיטת צעדי מחאה כלפי ההסתדרות, אם הסכום המשלים למשכורות אפריל החלקי לא ישולם עד מחר (יום ו').

יחד עם זאת, מסרו אמש גורמים בחברת העובדים ל„דבר" שקיים סיכוי טוב שעד סוף השבוע ולכל המאוחר עד יום ראשון יגוייס מימון ביניים בסך כ־3 מיליון דולר, הדרוש להשלמת המשכורות.

בארגון הגג של עובדי „סולל בונה" ניכרת, באופן כללי, שביעות רצון מהפסיקה של „ועדת גת", שקבעה את תנאי הפרישה למפוטרים מהקונצרן. ואולם הובעה הסתייגות מסעיפים אחרים הנוגעים לפרישה לפנסיה מסוג 60–30. ההסתייגויות יובאו לפני יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, שישמש מעין פוסק עליון.

שוחררו אסירי הטרור היהודי גלעד פלאי וישועה בן־שושן

פלאי מבית קשת בגולן חוזר על דברי חרטתו

(ען). – שניים מאסירי המחתרת היהודית גלעד פלאי (32), וישועה בן־שושן (36) שוחררו שלשום בבוקר מכלא „הסוהר" בתל־מונד.

השניים, שהורשעו בקשירת קשר לביצוע פשע ובהשתייכות לארגון טירור, שוחררו לאחר שנשיא המדינה הכיר את תקופת המאסר של שנה שנותרה להם כדי לסיים שני שלישים מתקופת מאסרם, בכפוף למאסר על תנאי.

גלעד פלאי (32) מירושלים נדון בשעתו ל־10 שנות מאסר, אך בית המשפט העליון קיצר את עונשו, בעקבות ערעור שהגיש, לארבע וחצי שנות מאסר. ישועה בן־שושן (36) מירושלים נידון אף הוא ל־4 וחצי שנות מאסר. עם שיחרור אסירים אלה, נותרו בבתי הכלא עוד 7 אסירי המחתרת.

בשעה 8 בבוקר התייצבו הוריו של גלעד, שרה ומתתיהו פלאי בשערי בית־הכלא, והמתינו בהתרגשות רבה לבנם־יחידם, כדי לעלות ביחד עמו לקבר בנם הבכור ארנון ז"ל שנפל בפעולה צבאית כמה חודשים לפני מלחמת שלום הגליל. „ליום זה ציפינו. היום הזה קשה לנו במיוחד – אמר האב – משום שאנחנו משפחה שכולה. זוהי שמחה מהולה בעצב [illegible] ובנוסיף הלאה. גלעד חוזר לרמת־הגולן לרעייתו יהודית ושלושת בניו אליעזר, עמיטב וראית, ואני מקווה שיהיו מאושרים".

האב מתתיהו שפך את מר־ליבו על שבנו גלעד, שלא היתה לו יד בפגיעה באנשים „נשפט ע"י התקשורת".

על המיניבוס האפור שהמתין בכניסה לכלא הועמסו ארגזי ספרים רבים, ביניהם ספרי קודש, והגיבורה של ישועה בן־שושן.

גלעד פלאי, שהיה ראשון הנשפטים בפרשת המחתרת, יצא משערי הכלא בשעה 9.30 בבוקר, לבוש בחולצת משבצות, נרגש מאד ואמר להורים: „אני מרגיש עצוב. גם משום שאני משאיר אחרי שבעה מחברי שנשארו מאחורי סורג ובריח, וגם משום שהיום הוא יום הזכרון. אינני יכול עדיין להתייחס למה שהיה. הבעתי חרטה עוד בבית־המשפט. הישיבה בכלא לא שינתה את דעותי. הוגבתי לפעול וכך פעלתי למען טובת המדינה וניסיתי בכל יכולתי לעזור. הלכתי [illegible] – אמשיך בדרכי, דרך של אהבת העם והמדינה. אני חוזר לעבודה במושב קשת, והעליה שלי לרמת־הגולן מצביעה על כך שלא שיניתי את דעתי".

בתשובה לשאלה על תנאים מועדפים להם זכו חברי המחתרת בכלא אמר פלאי: „התנאים בכלא היו קשים מאד. גרתי עם 8 אנשים בחדר. החברים שאני משאיר אחרי אינם נמצאים בקייטנות כפי שאנשים חושבים בחוץ. זכינו לפחות חופשות מאסירים אחרים".

על השיחרור נודע לו ביום ב' בלילה ופלאי ביקש לשגר ברכה ותודה לנשיא המדינה. הוא מצפה כי „דעת הקהל תעשה את שלה ותגרום בעקבותיה את שיחרור יתר חברי. מי שיעיין במשפטי, בעברי ובנימוקים לשיחרורי, יבין כי השיחרור שלי זעק – ואינני יכול כרגע לפרט מדוע" – הוסיף.

הופעל הסדר למשכנתאות מוגדלות לעולים לרכישת דירות

(עס"ה). – מ־1 ביוני תופעל תוכנית משכנתאות מוגדלות לעולים חדשים, שסוכמה בתחילת השבוע במשרדי הקליטה והשיכון והיא תחול על עולים זכאים, שחתמו חוזים ברכישת דירה מ־1 במאי השנה.

על פי ההסדר תקבל למשל משפחת עולים בת 4 נפשות 60 אלף ש"ח ומשפחה בת 7 נפשות 80 אלף ש"ח. עולים יחידים יהיו זכאים למשכנתא בסך 28,500 ש"ח.

במשרד הקליטה רואים בתוכנית שיפור ניכר בתנאי הזכאות לדיור של העולים החדשים. שר הקליטה יעקב צור הודיע כי הפעלת התוכנית התאפשרה רק תודות לשיתוף הפעולה המלא עם משרד השיכון ולסיוע הסוכנות היהודית במימונה ועתה הוסרה אחת המכשלות העיקריות בתהליך הקליטה של עולים חדשים בישראל.

משרדי הקליטה והשיכון מתחילים בימים אלה בעיבוד תוכנית שתאפשר דיור ציבורי לעולים שמצבם הכלכלי אינו מאפשר רכישת דירה באמצעות משכנתא.

עם הפעלת תוכנית המשכנתאות מצפים במשרד הקליטה למעבר של מאות משפחות עולים ממרכזי הקליטה ומדירות זמניות אל דיור הקבע.

משערים שכ־4000 משפחות עולים ירכשו בשנה הקרובה דירות באמצעות המשכנתאות החדשות.

פולין מוכנה לשגר חיילים ליוניפי"ל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערביים

ממשלת פולין הודיעה לשילטונות הלבנוניים כי היא מוכנה לשגר חיילים פולנים לכוח יוניפי"ל – כך מסר השבוע מנהל המחלקה המדינית במשרד החוץ הלבנוני.

לדבריו, אמרו הפולנים כי חייליהם יוכלו לתפוס בשעת הצורך את מקום החיילים הצרפתיים והסנגלים בכוח האו"ם. כידוע הביעו לאחרונה ממשלות צרפת וסנגל את כוונתן לפנות את חייליהן מכוח יוניפי"ל הפועל בדרום לבנון.

משלחת ישראלית החודש לסרי־לנקה

קולומבו, („רויטר" ועתי"ם). – המשלחת המסחרית הישראלית הראשונה לסרי־לנקה מזה 16 שנים תגיע לקולומבו ב־23 במאי. האופוזיציה בסרי־לנקה יצאה בהאשמה, כי ישראל מסייעת לממשלה במאבקה נגד הבדלנים הטאמיליים.

דובר מטעם המדור לאינטרסים הישראליים בשגרירות האמריקאית אמר לכתב „רויטר", כי המשלחת שבה שלושה חברים, תדון ברכישת כמויות נוספות של תה וגומי מסרי־לנקה.

מפלגת האופוזיציה באי מאשימות את הממשלה, כי היא מקבלת סיוע מ„המוסד" במאבק נגד לוחמי הגרילה של הבדלנים הטאמיליים. הממשלה טוענת, לעומת זאת, כי מומחים ישראליים רק מסייעים באיסוף מידע, המשמש אותה במאבק בלוחמי הגרילה.

חיים דיבון, העומד בראש המדור לאינטרסים הישראליים ציין כי המשלחת המסחרית שבראשה יעמוד יורם זיו, מנכ"ל „חברת כימיקלים לישראל", תיפגש עם פקידים ממשלתיים ועם אנשי עסקים פרטיים ותבקר באתרים חקלאיים.

יצויין, כי בשנת 1985 ביקרו בקולומבו כ־20 אנשי עסקים ומומחים לחקלאות מישראל ו־20 נציגים של סרי־לנקה ביקרו בישראל, ורובם אומנו בניהול חקלאי.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
הוצ"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאויה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306-7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111־2־3, ת.ד. 33104

מרכז ה„עבודה" למושב שני היום

ברעם שואף למרכז בן 1,001 חברים

מאת עליזה וקד, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

הרכבו של מרכז „העבודה" החדש יובא הלילה לאישורה של הוועידה, במושבה השני, והודעתו של מזכ"ל מפלגת העבודה, חה"כ עוזי ברעם, לא להגדיל מהמיכסה שנקבעה לו והיא מרכז בן 1,001 חברים.

ברוח זו סוכמה אמש ישיבת הוועדה המסדרת, אף שגם ח"כ עוזי ברעם אינו מוציא מכלל אפשרות, שבסופו של דבר יאלץ להגדיל את המרכז בכמה עשרות חברים, אך לא יותר מ־100. מדובר, כמובן, ברשימה המרכזית, שבמסגרתה יצורפו למרכז חברים שלא התמודדו בבחירות במחוזות וכאלה שיש לצרפם בגלל קריטריונים שונים.

יצויין, כי המספר 1,001 חברים אינו כולל את נציגי הגופים שהצטרפו במרוצת השנים האחרונות למפלגת העבודה והובטח להם ייצוג במרכז החדש. מספר החברים נציגי כל הגופים האלה אינו ידוע עדיין, שכן ח"כ רפי אדרי, המקיים איתם את המשא־ומתן, יסכם את המיכסות רק במשך היום. זו הפעם האחרונה שגופים מצטרפים זוכים לייצוג מובטח.

בישיבת הוועדה המסדרת בבית המפלגה בתל־אביב, אמש, במוצאי יום העצמאות, הדגישו רוב חברי תת־הוועדות לאיוש המרכז, שאין הם יכולים לעמוד במסגרת ההקצבה שקיבלו בגלל לחצים ונימוקים ענייניים, ולכן גם אחרי פיזור הישיבה המשיך ח"כ ברעם את מיגעת הדברים לגופם עם ראשי תת־הוועדות. אמש העריכו במפלגת העבודה, שעל אף הלחצים, שיימשכו במשך כל שעות היום עד להצגתו של המרכז הערב, לא ימנה המרכז החדש יותר מ־1,200 חברים. המרכז היוצא מנה כ־1,300 חברים.

על סדר־יומו של המושב השני של הוועידה, שיתנהל היום ב„אולם הקונגרסים" בגני התערוכה, גם סיכום דיונים בנושאים שהוחל בהם במושב הראשון, לפני כחודש, וכן דיון בנושאים שלא הועלו ושהבולט בהם הוא „דת ומדינה". במהלך המושב היום ישאו נאומים ראש הממשלה שמעון פרס, שר הביטחון יצחק רבין ושר החינוך יצחק נבון.

יותר מ־2 מיליון ש"ח נאספו בשירותרום

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

יותר משני מיליון שקל נאספו על ידי הוועד למען החייל וגלי צה"ל במבצע „שירותרום" שנערך אתמול. סכום זה גבוה ב־30 אחוז מן הסכום שנאסף בשנה שעברה.

כמו בשנים קודמות גם השנה היה סכום התרומה הגבוה ביותר של עובדי התעשיה האווירית – 78 אלף שקל.

בעקבות מבצע ה„שירותרום" הודיע יו"ר הוועד למען החייל, יוסף נבו, כי האגודה מתכוונת להשקיע סכום של 30 אלף דולרים נוספים בהקמת אכסניה שתשרת את חיילי צה"ל בצפון.

יומתק כנראה גזר־דין המוות על ארטוקוביץ'

זאגרב, יוגוסלאוויה („רויטר", עתי"ם ועי"צ) – בית משפט יוגוסלאוי גזר אתמול עונש מוות על המנהיג הפאשיסטי הקרואטי בן ה־86 אנדריאה ארטוקוביץ'. בית המשפט מצא אותו אשם בעשיית ארבעה פשעי מלחמה במלחמת העולם השניה. עם זאת אמרו פרקליטים יוגוסלאווים, שגזר דינו של ארטוקוביץ' יומתק.

ארטוקוביץ' האשם, בידוע, במתן הוראות לביצוע טבח באורקטן ב־1942, [illegible] למחנה הריכוז ב־1941 [illegible] ובהריגתם של [illegible] יוגוסלאווים שנפלו בשבי ב־1943.

התביעה הגישה [illegible] של 40 עדי ראייה למעשיו של פושע המלחמה.

ארטוקוביץ' הוסגר ליוגוסלאוויה על ידי ארה"ב בפברואר, ומשפטו החל ב־14 באפריל.

בפסטיבל קאן

פסטיבל חיפה גבר על פסטיבל ירושלים

מאת ברוריה קרין, סופר „דבר" באירופה

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – פסטיבל חיפה זכה במרוץ נגד פסטיבל ירושלים. מנהל הסינמטק החיפאי אלון גרבוז רכש את הסרט האלג'ירי „התמונה האחרונה" לפסטיבל שלו. כוכבת, גם לבנה ליר, היתה מעוניינת בסרט זה.

היום הוא יומה של ישראל בפסטיבל. הכל החזיקו אצבעות ל„שתי אצבעות מצידון", סרטו של אלי כהן, שהוקרן במסגרת „מבט מסויים". כמה מבכים גדולים הבטיחו את בואם להקרנה. דיילות חינניות חילקו בינתיים לבאי שוק הסרטים הבין־לאומי תפוזים עם מדבקה ועליה שמו הצרפתי של הסרט.

מנחם גולן, שבא להקרנה, ערך את מסיבת העיתונאים הקולנית ביותר בפסטיבל, כדי להודיע שלא קנה היום שום חברה נוספת. עם זאת, הוא הציג את חברת „קנון" כמעוניינת לפתח תעשיית סרטים מקומית באירופה, ולאפשר לבמאים מקומיים לעשות את סרטיהם. שני במאים אנגליים צעירים סיפרו בראיון לעיתונות, כי הם מנסים לפגוש את גולן כבר שלוש שנים. גולן וגלובוס עברו להם מעל דפי עיתון הפסטיבל, בלווית מודעה וכה מועד לפגישה בבר של אחד המלונות.

בינתיים הודיע גולן, כי חברתו תפיק סרטים של אלן רנה, וכי „המלך ליר" של גודר כבר הביא מיליון דולר הכנסות עוד לפני שנעשה, בשיטת המכירות המוקדמות. כותב התסריט ל„ליר" יהיה נורמן מילר. „יש לו, חמש בנות ושלוש עשרה נשים", אמר גולן. מעקה ברזל הפריד בין גולן לעיתונות, במסגרת „התדמית הבטחונית".

אדי ויליאמס, שחקנית סרטי פורנו אמריקאיים מצטלמת על המזוקה שליד בניין פסטיבל הסרטים הבין־לאומי בקאן. (צילום אב"א)

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
גימפל (מרדכי) יוסט ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום א' ט' אייר תשמ"ו 18.5.86 בשעה 1700
המשפחה
וקבוצת רמת דוד

לחברתנו אילנה קרקו
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף תלפיות
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
צלילה גלמן
ההלויה תתקיים היום יום חמישי ו' באייר תשמ"ו (15.5.86) בשעה 13.00 בצהריים בבית העלמין בחולון.
המשפחה

אנו משתתפים בצערם של
• פנינה גלנץ והמשפחה
על פטירת האמא והסבתא
רבקה גוטסמן ז"ל
חברי בית־קשת

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

ביום הזיכרון: חייל וחיילת מהצנחנים - בחלקה הצבאית של בית העלמין קריית־שאול ליד ת"א. צילום יפפא

אבטיפוס ה„לביא” — הגוף ללא המערכות — הוצג על־ידי התעשיה האווירית לאלפי המבקרים

צילום יונתן סלינגר

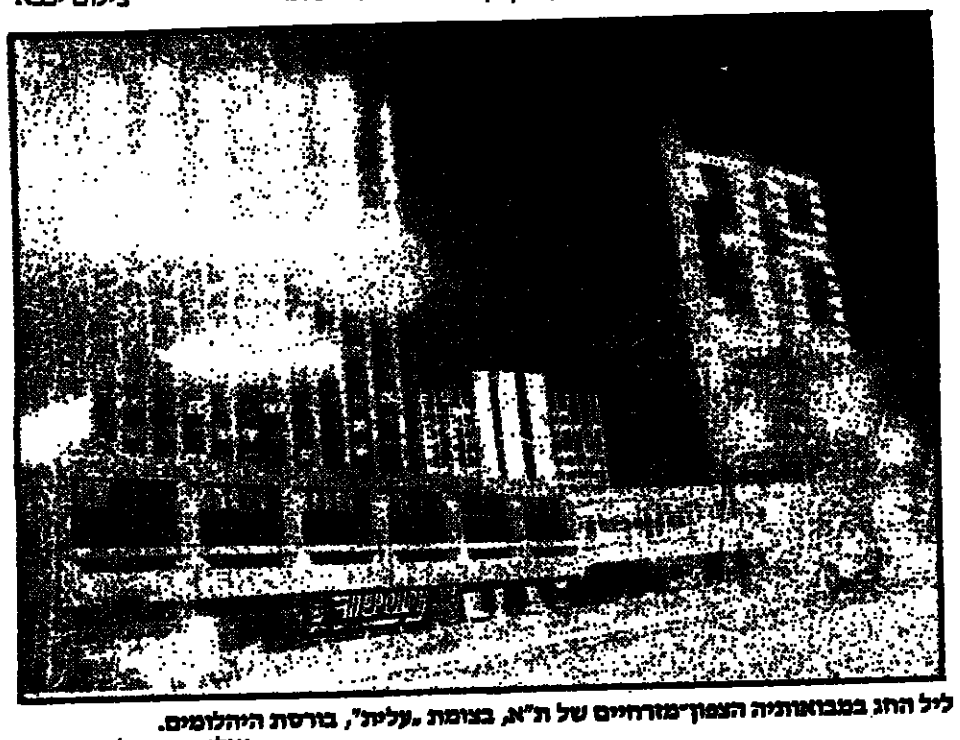

ליל החג במבואותיה הצפון־מזרחיים של ת"א, בצומת „עליה”, בורסת היהלומים.

צילום ישראל סמיונסקי

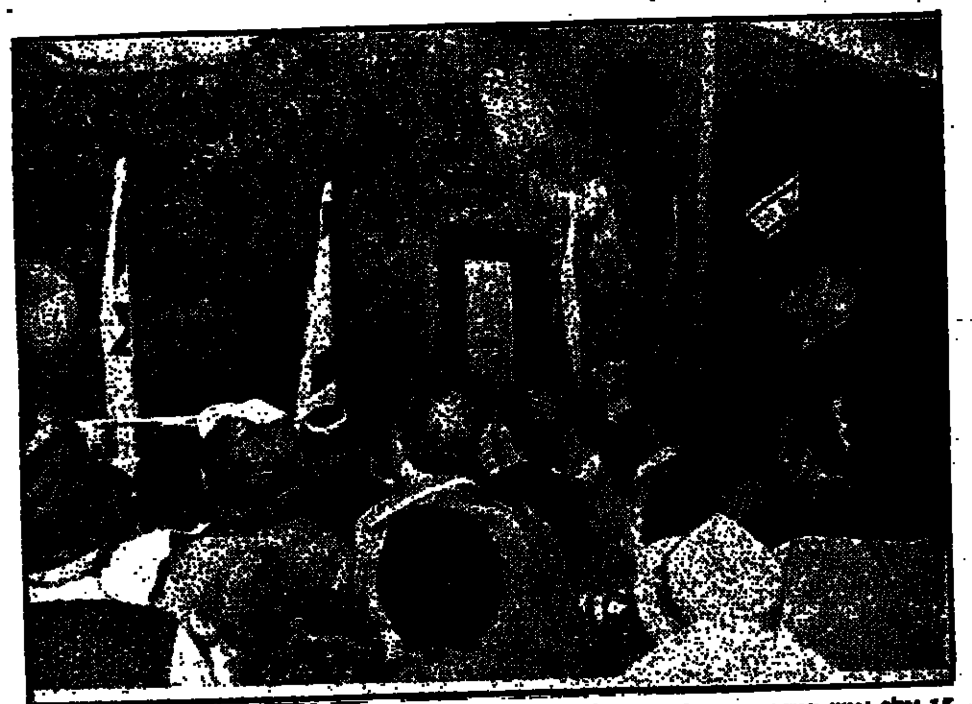

15 אלף איש ביקרו אתמול במשכן הכנסת, שנפתח לראשונה לקהל; בתצלום: מול הגובלן של מרק שאגאל.

צילום יצחק הררי

חלוקת פרסי ישראל חתמה חגיגות העצמאות

מבריקי ברכה ממובארק, חואן קארלוס וצ'אושסקו • המונים בפיקניק באצבע הגליל חרף הקטיושות

מאת סופרי „דבר” וסוכנויות

אירועי יום העצמאות הסתיימו אמש במעמד חלוקת פרסי ישראל שנערך בתיאטרון ירושלים, לשולמית כצנלסון, גרשון זק, פרופ' מיכאל אבן ארי, יואל דה מלאך, ישעיהו אברך, שלום רוזנפלד, יונה סעיד, בתיה לישנסקי, אהרן חתקאי.

הטקס נערך במעמד ראשי המדינה ואת הנאום המרכזי נשא שר החינוך יצחק נבון.

יום העצמאות נחוג בהשתתפות המונים בכל הארץ. רק בגליל היו מטיילים מעטים בגלל מזג האוויר. לעומת זאת, תושבי אצבע הגליל חגגו בפיקניק המוני חרף שתי הקטיושות שנחתו באיזור.

52 נפצעו בתאונות

(ע). — במהלך יום העצמאות פונו לבתי החולים בארץ על ידי צוותי מד"א 52 איש, שנפצעו קל, בכל רחבי הארץ — מסר אתמול בערב דובר מד"א משה דיין.

ביניהם היו ילד בן 3, מאשדוד, שנכווה מזיקוקי די נור, שני פצועים קל מפגיעת סכין בבית שאן, ושישה שנפצעו קל מקטטה בדיסקוטק בקרית גת.

עשרות אלפי אורחים השתתפו בפיקניקים ובאירועי בידור ורבים באו לתצוגות בתעשיה האווירית וברפא"ל. כן באו יותר מ־10,000 איש לביקור בכנסת.

ישראלי זכה בחידון התנ"ך העולמי

האירוע המרכזי אתמול אחרי חלוקת פרס ישראל היה חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי שנערך בתיאטרון ירושלים. הזוכה הוא הישראלי זאב שלוסברג, שצבר 100 נקודות מתוך 100 נקודות אפשריות. הוא קיבל מידי ראש הממשלה שמעון פרס ס־ - ספר תנ"ך מהודר בהוצאת „קורן”. ספר זה הוענק גם לנער גד דישי מארה"ב שזכה בתואר חתן התנ"ך ליהדות התפוצות.

שני החתנים היו בין ששה המתמודדים שהגיעו לשלב הסופי. ארבעה המתמודדים האחרים היו: שני הישראלים צורי חיון וישראל שללאסילי שכל אחד מהם צבר 99 נקודות והם היו סגן ראשון לחתן העולמי, ואילו הישראלי ניסים אריאל שצבר 98 נקודות הוא סגן שני. הסגן השלישי עם 83 נקודות היה גיל אורבאך מארה"ב.

שישה המתמודדים בשלב האחרון השיבו לשאלה, והה של ראש הממשלה אשר ביקש מימרות מתוך ספר משלי בגנות ההתנשאות, הגאווה, השאיפה לתהילה.

בפתיחת החידון קרא סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון, לעשות למען העמקת הידע היהודי של ספר התנ"ך בקרב האומה על כל תפוצותיה. הוא ציין כי חלק גדול מבני העם אינם מכירים את התנ"ך. זאת, לא רק בברה"מ שם נענשים לומדי עברית ותנ"ך, אלא גם בארצות החופשיות שבהן אין הציבור היהודי בהמוניו לומד את התנ"ך שנמצא בכל ספריה ציבורית.

יום העצמאות צויין אתמול באירועים שונים, החל בחגיגות עממיות, פיקניקים ובידור וכלה בסיורים בכנסת, בתערוכת התעשיה האווירית שבה בקרו יותר מ־100 אלף איש.

שר הבטחון יצחק רבין ורעייתו באו גם הם לסייר במקום.

שני דגמי האב־טיפוס הראשונים של „הלביא” היוו את מוקד המשיכה העיקרי של הקהל הרב, שראה את המטוס הראשון מבין השניים הניצב כבר על גלגליו והמצוייד במנועיו.

מטיילים מעטים בגליל

תנועה דלה של מטיילים וכלי רכב נרשמה אתמול בכבישי הגולן, הגליל, והעמק וחופי הכנרת היו ריקים כמעט לגמרי. בשל מזג האוויר הסגרירי והגשם שירד בצפון לסירוגין. עם זאת לא נפגמו החגיגות.

בקרית־שמונה התכנסו מאות רבות של תושבים ואורחים סביב בימת הבידור במרכז העיר שעות אחדות לאחר נפילתן של הקטיושות באצבע הגליל ולדברי ראש העיריה, פרופסור אוזן, „זו היתה תשובתנו לקטיושות”.

מברקים ממובארק ומחואן קרלוס

נשיא המדינה חיים הרצוג ורעייתו קיבלו את פני חברי הסגל הדיפלומטי במסיבת קבלת הפנים המסורתית של יום העצמאות.

מיופה הכוח המצרי, מוחמד בסיוני, הביא עמו מיברק ברכה מנשיא מצריים, חוסני מובארק, ובו נאמר, כי „השלום הוא מטרה נשגבה ונאצלת, והשגתו ראויה למאמצים הכנים ביותר למען יחיו עמי אזורנו בשלווה ובביטחון”.

כן נתקבלו עשרות רבות של מיברקי ברכה מראשי מדינות, ראשי קהילות ואישים בחו"ל וביניהם, בפעם הראשונה, איגרת ברכה ממלך ספרד חואן קרלוס, וכן מנשיא רומניה צ'אושסקו.

דגלים שחורים במאה שערים

מאת נח זבולוני ואוריאל בן עמי, סופרי „דבר”

רישומו של חג העצמאות ה־38 בשכונות החרדיות של ירושלים לא היה ניכר לגמרי השנה. גם המוסדות הממשלתיים והציבוריים השוכנים בשכונות אלה, לא מצאו לנכון להניף את דגלי הלאום מעל הבניינים שלהם, לעומת הדגלים השחורים שהתנוססו מעל בתיהם של החרדים לאות אבל על הקמת המדינה הציונית. כמו כן נזרקו אבנים על ניידת משטרה ועל אוטובוס. בליל החג ניפצו חרדים את שמשת הכניסה בקולנוע אדיסון.

רבים מבחורי קרתא צבו ויצאו, חגורי שק ואפר על ראשיהם, להפגין נגד הפרסומים בתחנות האוטובוסים. הם התנגשו עם שוטרים ואותי"ם נעצרו. כן נזרקו אבנים על ניידת משטרה ואוטובוס. חרדים גם הפכו עגלות אשפה במאה שערים.

בשכונת מאה־שערים והסמוכה לה, גאולה, התנהלו בחג העצמאות העסקים כרגיל. בבתי הספר החרדיים והישיבות התקיימו הלימודים כרגיל הילדים קיבלו הוראה לשאת את ילקוטיהם בגאווה. הספורט התביב של ילדים אלה היה הורדת דגלי הלאום מעל מכוניות שעברו בשכונת מאה שערים.

הפועלים הערביים, המועסקים בשכונות החרדיות בירושלים, לא הורו לבתיהם בערב כנהוג ונשארו ללון בבתי מעסיקיהם מחשש שלא יניחו להם להגיע למקום העבודה ביום העצמאות.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — בלייכר ושות' לאשר „בנצב סופי” ב־2 בניינים ברחוב שער הגיא 4 חלקה 30 בגוש 10772.

הבקשה כרוכה בבליטות למרווחים צדדיים והתקנת מחסנים העולים בגודלם על המותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00־11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/ אהרון יעבץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה - 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי ר.א.ת. - ת.אשר בע"מ - לאשר בדיעבד שינוי יעוד הבנייה שימוש חורג מחוזה מגורים לחנות (עסק) ברחוב קרית־גלילות, בספר 89 חלקה 878 בגוש 10874.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00־11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אהרון יעבץ
מהנדס העיר

בעלי עסקים השוקלים לרכוש מחשב ראשון

היום מתחילים עם מחשב עסקי יבמ/36

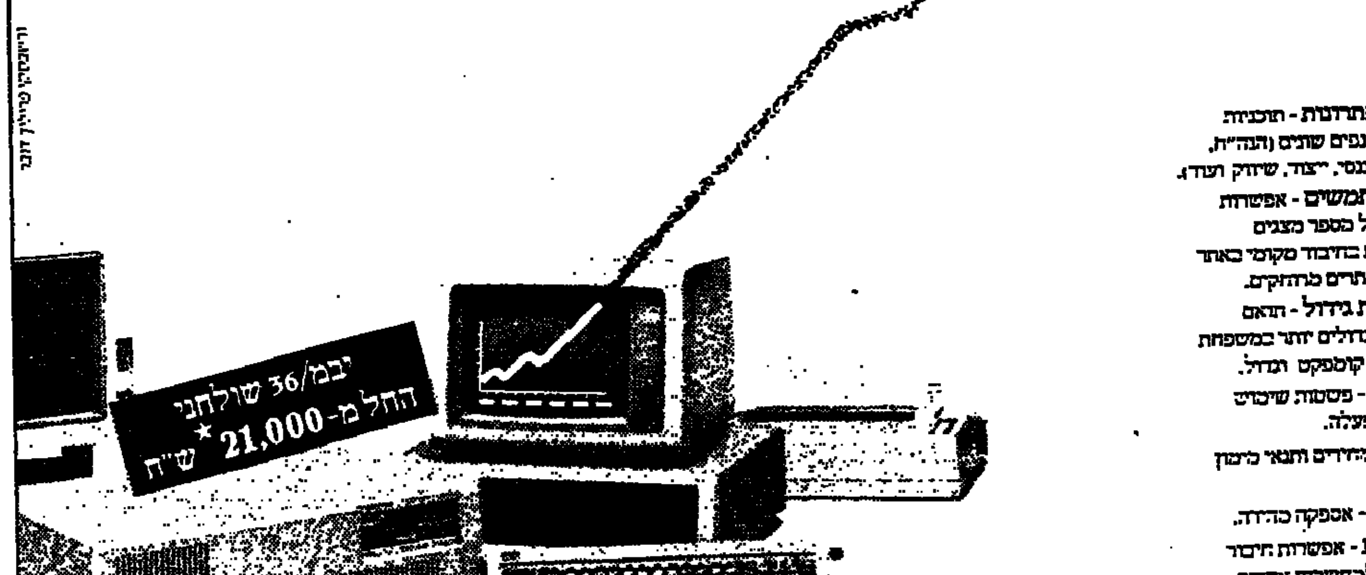

- מגוון פתרונות - תוכניות רבות לענפים שונים (הנה"ח, ניהול פיננסי, ייצור, שיווק ועוד).
- רב משתמשים - אפשרות חיבור של מספר מצגים והדפסות בחיבור מקומי באתר אחד ובאתרים מרוחקים.
- אפשרות גידול - תואם לדגמים גדולים יותר במשפחת יבמ/36: קומפקט וגדול.
- פשטות - פשטות שימוש וקלות הפעלה.
- מחיר - מחירים ותנאי מימון נוחים.
- אספקה - אספקה מהירה.
- תקשורת - אפשרות חיבור יבמ/36 למחשבים אחרים במערכת מחולקת בארגון.

לפרטים טל' 03-618336, 03-618891

* לא כולל מע"מ. התשלום בדולרים.

יבמ/36: מחשב קטן שעושה עבודה גדולה

יבמ IBM

אנשים • אנשים

ברכות

נשיא המדינה חיים הרצוג (בתמונה) אירח אתמול כמדי יום עצמאות את נציגי הסגל הדיפלומטי. נוסף לכך קיבל הרצוג מראשי מדינות אישים ראשי קהילות ברכות ליום העצמאות.

נשיא מצרים חוסני מובארק העביר את אגרת הברכה שלו באמצעות מיופה הכוח מוחמד בסיוני: „אני שמח לשלוח לך את איחולי הידידותיים ביותר לרגל החג הלאומי ולאחל לך ולעם ישראל את מיטב הברכות. השלום הוא מטרה נשגבה ונאצלת והשגתו ראויה למאמצים היקרים ביותר למען יחיו עמי אזורנו בשלווה ובבטחון”.

טובה צימוקי

טעות בחישוב

בלשכת הנשיא עדיין תמהים ומנסים לפתור חידה הקשורה בברכת יום העצמאות ששיגר נשיא ארה"ב רונלד רייגן (בתמונה) לנשיא חיים הרצוג.

בדברי ברכתו מהלל רייגן את ישראל כ„מבצר הדמוקרטיה” ומוסיף כי נאמר לו שהמלה „בסטיון” (מבצר בעברית) היא בגימטריא 38. בלשכת הנשיא לא היה אתמול אחד אשר הצליח למצוא איזה שהוא תרגום למלה „בסטיון” שיסתכם בגימטריא של 38. המילה הקרובה ביותר היא „מגדל” והיא שווה 37. יתכן שמישהו מעוזרי רייגן חשב שישראל בת 37 בלבד...

טובה צימוקי

אפטרהייד

הבישוף דזמונד טוטו (בתמונה) חתן פרס נובל, הופיע בוועידת מכון העתונות הבינלאומי בווינה ותאם שם על כך שהעתונות הלבנה בדרום אפריקה מסלפת עובדות. הוא סיפר סיפור: נשיא ארה"ב רונלד רייגן מנהל מדיניות כלפי דרום אפריקה אותה הוא מגדיר כ„מעורבות קונסטרוקטיבית”. המעשייה מספרת שרייגן הגיע לדרום אפריקה כדי לבדוק איך מתנהלת מדיניות זו. הוא טס במסוק מעל לנהר וראה את ראש הממשלה בוטה ואת שר החוץ עוסקים בסקי מים יחד עם הבישוף טוטו. רייגן התרגש, ציווה על המסוק לנחות ובירך אותם על שיתוף הפעולה. אמר ראש הממשלה לשר החוץ לאחר מכן: בחור נחמד רייגן, אבל בציד תנינים אינו מבין כלל.

חגיגה רבתי

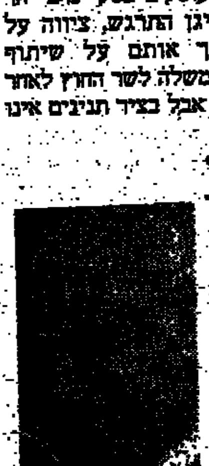

לרגל יום הולדתו ה־70 של פרופ' אפרים קציר (בתמונה), הנשיא הרביעי של מדינת ישראל ומייסד המחלקה לביופיסיקה במכון ויצמן למדע, יערך בשבוע הבא כנס מדעי במכון ויצמן ובאוניברסיטת תל־אביב, על שניים מתחומי המחקר בהם תרם תרומות מרביות: ביופולימרים וביוטכנולוגיה.

בכנס ישתתפו שלושה חתני פרס נובל, הפרופסורים מנפרד אייגן מגרמניה המערבית, כריסטיאן אנפינסן מארצות הברית וסר ג'ון קנדריו מאנגליה, ובנוסף להם עוד כ־400 מדענים נודעים מהארץ ומחו"ל.

בסיום מושב הפתיחה בו ישתתפו הנשיא, ראש הממשלה ועוד אישי ציבור תופיע רביעיה לפסנתר ולכלי מיתר, שתכלול גם את חתן פרס נובל פרופ' מנפרד אייגן, שיפרוט על פסנתר בלווית חגי שחם (כינור), יריב אלוני (ויולה) וצבי פלסר (צ'לו).

בסימן אורט

שני סעיפים בסדר יומה הגדוש של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר (בתמונה) בעת ביקורה הקרוב בארץ יוקדשו לרשת החינוך „אורט”: ביום ראשון ה־25 במאי היא תבקר במיכללת אורט בירושלים, ואילו ביום שני, ה־26, לאחר ביקור בשדה בוקר ועליה לקברו של בן־גוריון, היא תניח את אבן הפינה לבית ספר חדש של אורט באשקלון. בית הספר החדש ייבנה בתרומתו של אחד מעשירי בריטניה, ג'יראלד רונסון, על־שם אביו, והוא עומד להודיע בעת הטקס, כי הוא מתכוון לעשות למען הקמת בית ספר מקצועי חדש של אורט בלונדון. לתאצ'ר הערכה רבה לפעלו של אורט בעולם, והיא מקבלת מידע מעודכן על האירגון משר התעסוקה שלה, הארולד יאנג, ששימש כנשיא אורט בבריטניה. לאחר הטקס תצא תאצ'ר לביקור ברחובות, במכון וייצמן, שם תזכה בתואר דוקטור כבוד.

דליה שרון, לונדון

נחלץ מהפגזה

שר המשפטים האמריקאי אדווין מיז (בתמונה) המבקר בימים אלה בארץ, נחלץ שלשום מחוויה יוצאת דופן, שספק אם אורח רם מעלה כמוהו נתקל בה אי פעם בארץ. מיז בחברת פמלייתו ומארחיו הישראליים, סייר בצפון הארץ ובין השאר טס במסוק מעל רמת הגולן. על פי התכנית היה אמור מיז לבקר בגדר הטובה שליד מטולה בשעות הצהריים, באותה עת בה נחתו הקטיושות באצבע הגליל. אולם מסיבות כלשהן שונתה התכנית ומסוקו של מיז טס מהגולן למפקדת פיקוד הצפון ומשם למרכז הארץ ובכך חסך לעצמו מיז את החוויה המפחידה.

מן הסתם ודאי חסך לעצמו גם שאלות מביכות של אמצעי התקשורת שהגיעו אותה שעה לאצבע הגליל לכסות את נפילת הקטיושות.

שמעון וייס

פרידה

הממונה הפורש של מחוז הצפון במשרד הפנים ישראל קניג (בתמונה) מצוי בימים אלה בעיצומו של סיבוב פרידה מהרשויות באזור הצפון.

ואולם ראשי הרשויות המארחים את קניג שמו לב לעובדה חדשה: לראשונה ב־18 שנות כהונתו מביא עימו קניג לטקסי הפרידה שלו, גם את רעייתו חניה, כדי שתהיה עדה לאהדה לה זוכה בעלה מראשי הרשויות.

השבוע נפרד קניג מקיבוצי עמק הירדן ומראש המועצה האזורית בעמק זאב שור שהעניק לו מגילת קלף עליה הונצח קניג כ„ידיד העמק”. זאת, כדברי שור, על מנת להוכיח „שאנחנו מתכוונים להישאר ידידיו של קניג גם לאחר פרישתו כשלא ישמש בתפקיד הרגיש”.

שמעון וייס

מהפך צעיר

בתנועת „מכבי העולמי” חל מהפך כאשר הצעירים כבשו את השלטון בערב יום העצמאות.

במקומו של ד"ר ישראל פלה, היו"ר הוותיק של התנועה, נבחר מיכאל קוהוט, מי שעמד בראש המכביה ה־12 האחרונה. כסגניו נבחרו עורך־דין רמי הורוביץ, התעשיין צבי נתנאל ועורך־דין ישראל בדינר ולהנהלה נבחר גם המנכ"ל הצעיר של משרד המסחר והתעשיה יהושע פורר.

טובה צימוקי

התעשיין ארמנד האמר במסיבת עתונאים ביום שני בלוס־אנג'לס בטרם עלותו על מטוסו הפרטי בדרכו לברית המועצות. הוא מביא עמו משלוח מיוחד של מח עצמות במסגרת הסיוע לנפגעי הכור הגרעיני של צ'רנוביל.

המדור נערך ע"י אסתר מיצנמכר

מחריפה מגמת הירידה בתיירות

מאת דויד מושיוב

ירידה של 27 אחוז במספר התיירים שבאו לישראל חלה בחודש שעבר בהשוואה לאותו החודש אשתקד. בחודש אפריל השנה באו לישראל 115,300 תיירים לעומת 136,300 תיירים שבאו לישראל באפריל 1985.

בארבעת החודשים הראשונים של השנה באו לישראל 381,600 – ירידה של 16 אחוז לעומת התקופה המקבילה בשנה שעברה. במספר התיירים שבאו דרך האוויר חלה ירידה של 17 אחוז ואילו במספר התיירים שבאו באניות חלה ירידה של 45 אחוז.

בתיירות מארצות אירופה אין ירידה. בחודשים ינואר־מארס השנה באו מגרמניה 41,600 תיירים, מצרפת – 32,500 ומבריטניה – 31,000 תיירים. נראה, איפוא, שהירידה בסך כל התיירים נובעת מהחרדה שהשתררה בקרב האמריקאים, הממעטים באחרונה לבקר באירופה ובמזרח התיכון.

„מיבצע מזרח אירופה"

כדי לעודד טיולים לארצות מזרח אירופה יצאה חברת „היסתור" במבצע שבו יקבל כל הרוכש טיול זוגי למזרח אירופה, מצלמת קודק 35 מ"מ. מי שיקבל את המצלמה, יוכל להשתתף בתחרות צילומים, שבה יהיה הפרס הראשון טיסה לחו"ל.

המדובר הוא בטיולים מאורגנים לאוסטריה, ליוגוסלוויה ולהונגריה: לאוסטריה, להונגריה ולנופש בבאדן; ליוגוסלוויה ולאוסטריה: לרומניה ולהונגריה: לרומניה בלבד ולפולין בלבד. המחיר המינימלי לטיול כזה הוא 397 דולר בתוספת 229 דולר כרטיס טיסה לאדם אחד. המחיר הגבוה ביותר הוא 1223 דולר בתוספת 379 דולר כרטיס טיסה לאדם אחד. מחירים אלה אינם כוללים מסים והיטלים.

טיסה מסביב לעולם

חברת התעופה האמריקאית „נורתווסט" החלה לשווק בישראל את כרטיס הטיסה „מסביב לעולם" במחיר 1869 דולר. הכרטיס מאפשר לנוסע לבקר במספר יעדים בלתי מוגבל באירופה, באסיה, במזרח הרחוק, ובארה"ב לתקופה הנעה בין ששה חודשים לשנה. הנוסע זכאי גם לטוס לכל יעדי „נורתווסט" בארה"ב, בכלל זה להוואי ולאלסקה – ללא כל תוספת מחיר.

הקטע מתל־אביב ללונדון או לאמסטרדם מבוצע במטוסי „אל־על" על פי הסכם מיוחד. ל„נורתווסט" המגוון הגדול ביותר של הסכמי תעופה עם חברות אחרות. שיתוף פעולה זה מאפשר לנוסע לבחור במסלול המתאים לו.

„נורתווסט" רכשה באחרונה גם את רשת „מיינליין טראוול", שלה 7,100 סוכנויות ברחבי ארה"ב, העוסקות בשיווק חבילות סיור. אשתקד רכשה „נורתווסט" 11 מטוסי בואינג 757 והשנה יצטרפו לצי שלה עוד תשעה מטוסים מדגם זה וארבעה מדגם בואינג 747 לשם הגדלת תדירות הטיסות.

באוטובוס מצפון ת"א לאילת

חברת „טיולי הגליל" פתחה קו תיירות מצפון תל־אביב לאילת. הקו מופעל מתחנת הרכבת ברחוב ארלוזורוב פעמיים בשבוע, בימי א' וה'.

החברה משווקת חבילות נופש באילת, הכוללות נסיעה באוטובוסים הלוך ושוב, באוטובוס מקבל הנוסע ארוחת בוקר ועתונים.

חבילת הנופש היא ל־3 או 4 לילות בתוספת ארוחת בוקר, שייט בתוספת ארוחת צהרים על היאכטה, רכב שכור באילת ופנקס הנחות למסעדות, לתגליות ולמיתקני נופש ותיירות באילת.

המחיר בהתאם לרמת המלון נע בין 121 שקל ל־288 שקל החבילה.

מיבצע „קל" לרווקים

מתחרה חזק קם למשרדי השידוכים בארץ בדמותה של „קל – חברת נופש ותיירות פנים", המארגנת מבצעים מיוחדים לפנויים ופנויות בשורה של בתי מלון ברחבי הארץ.

השבוע ייפגשו ביוזמת „קל" עשרות פנויים ופנויות בכפר הנופש הצרפתי באשקלון, לבילוי חופשה בת חמישה ימים. חברת „קל", המשתפת פעולה בענין זה עם תכנית הרדיו „חבר מאותו כוכב", נותנת בכך הזדמנות למשוחחים בתכנית לשוב ולהיפגש באחד ממבצעי הנופש שלה. במבצעים אלה שמים דגש על פעילויות חברתיות וספורטיביות מגוונות.

המחיר לאדם בחדר זוגי (5 ימי פנסיון מלא) הוא 215 ש"ח, כולל מע"מ, וניתן לשלמו בשני תשלומים.

„סעודה בשניים" מרחיב שירותיו

מועדון „סעודה בשניים", הפועל בישראל זה שלוש שנים, מרחיב בימים אלה את שירותיו לחברי המועדון. בין היתר הוגדל מספר המסעדות, הפאבים, בתי־הקפה, התי־אטראות ובתי־המלון הכלולים בהסדר המועדון לכ־100 בכל רחבי הארץ.

חברי המועדון יוכלו להנות מבילוי או ארוחה כשניים, עם בן או בת זוג, בכל אחד מ־100 מסעדות ומקומות בילוי אלה ולשלם בכל פעם רק בעד סועד אחד בלבד, בלי הגבלה של

גובה סכום הארוחה. תוקף כרטיס „סעודה בשניים" הוארך מששה חודשים לשנה ומחירו נשאר – 29 ש"ח.

חברי מועדון „סעודה בשניים" יוכלו ליהנות מעתה גם מהנחות גדולות בהשכרת רכב, ובטיסות לאילת.

חידוש נוסף הוא כרטיס „סעודה בשניים" לפאריס ולמילאנו. כרטיס זה, שאפשר לרכוש בארץ, מעניק למחזיקים בו תנאים זהים לאלה של הכרטיס הישראלי. בכרטיסים – עשרות מסעדות בפאריס ובמילאנו.

תכנית הנחות לתיירים

„אינטרסיימנס" – תכנית הנחות לתיירים, פועלת בישראל זה שנה. בספר „אינטרסיימנס אינטרנשיונל 86" מצויים שוברים של מאות הצעות להנחות במסעדות, באירועי תרבות, בספורט, ובנופש.

הספר יצא בשפה האנגלית לשימושו של התייר מארה"ב בישראל והפצתו שם נעשית בלוויית מסע פרסומת לתיירות לישראל. כן יצא הספר במהדורה עברית והוא מופץ בין ישראלים, המשתמשים בו בתיירות הפנים לחופשותיהם וכן לשעות הפנאי.

האופנוען האוסטרלי וויין גדנר דוהר על הונדה לקו הגמר במירוץ הגראן פרי במדריד, שבו זכה במקום הראשון בקבוצה שעד 500 סמ"ק.

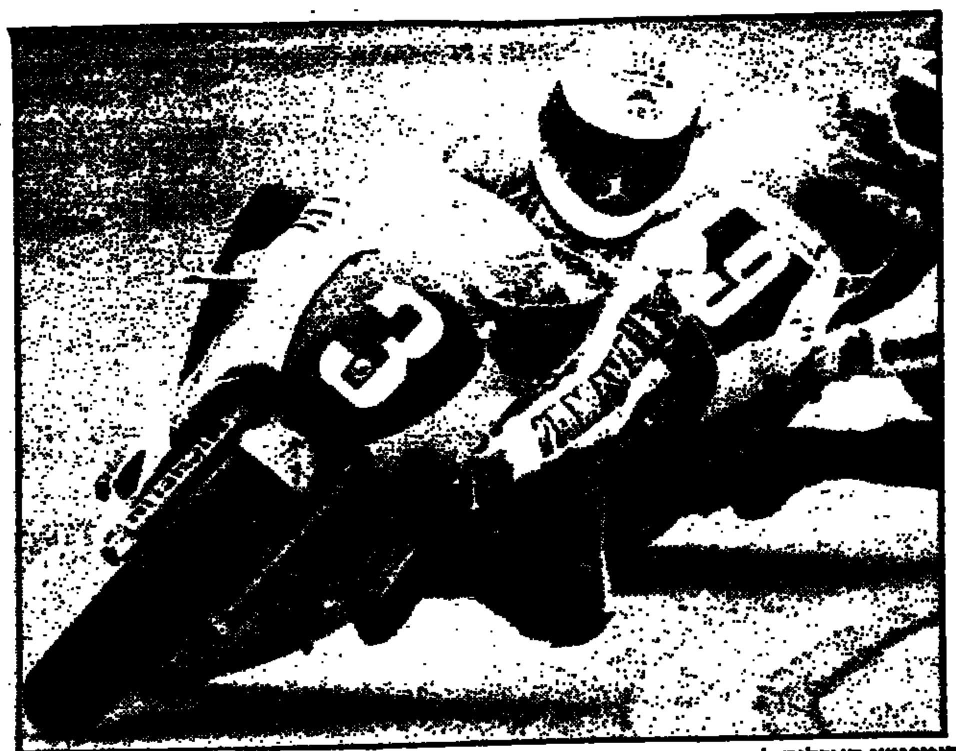

האופנוען קארלוס לאוואדו מוונצואלה מקדים את ריינהולד רות הדני בעיגול האחרון לפני קו הגמר במירוץ הגראן פרי במדריד. לאוואדו זכה במקום הראשון בקבוצה שעד 250 סמ"ק על הימאהה שלו.

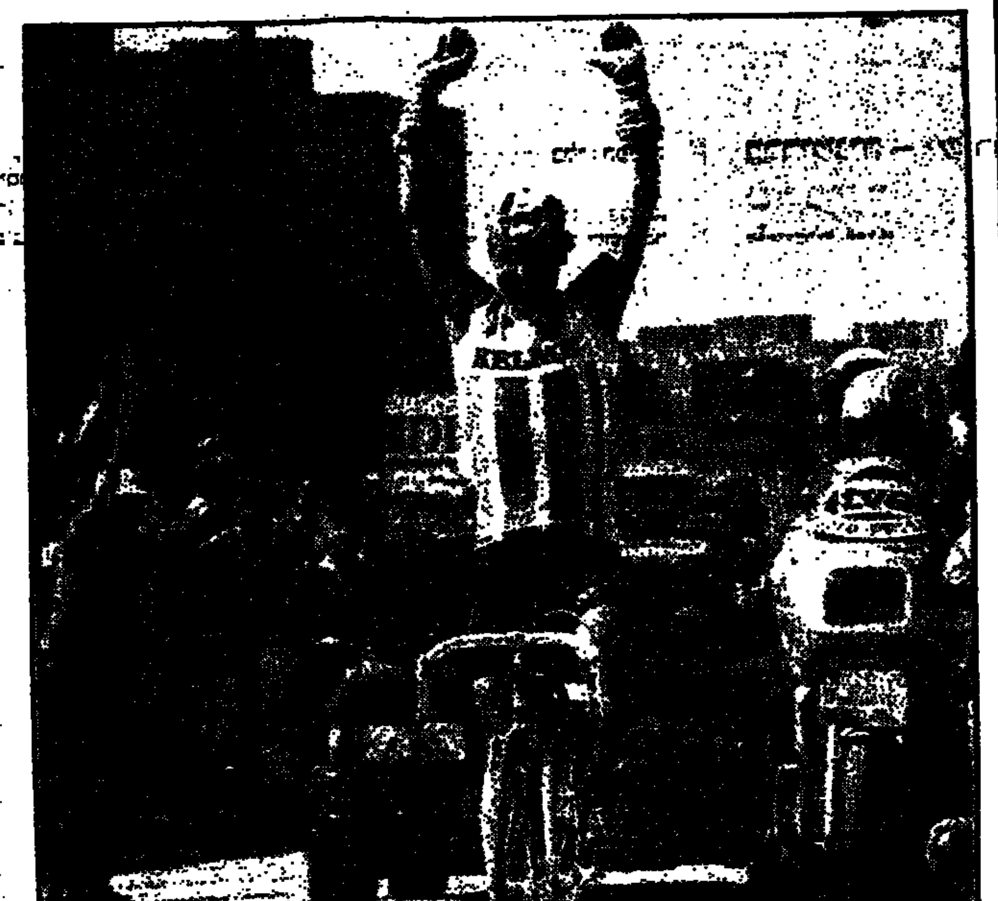

רוכב האופניים הספרדי חוזה רצ'יו זוכה במקום הראשון בתחנה ה־14 של מירוץ האופניים הלאומי שנערך בלגאנס.

הראלי יוגבל מהשנה הבאה למכוניות מייצור סידרתי

מאת רחמים בן

על שינוי מרחיק לכת בכללי הראלי החליט הוועד המנהל של „פיסה" – האגודה המנהלת את מירוצי הראלי – במהלך מירוץ בקורסיקה לפני שבועיים. על פי ההחלטה לא יוכלו עוד להשתתף במירוץ, אלא מכוניות מייצור סידרתי, שכמותן יוצרו לפחות 5,000.

החלטה זו מסכלת את המשך השתתפותן של מכוניות המיוצרות במיוחד לראלי בכמויות מזעריות. בכך צפויה שיבתה של האודי, המחזיקה זה שנים במקום הראשון בקבוצה A.

רבים אינם יודעים אולי, שמכוניות הזוכות בפירסום רב בזכות נצחונן בקבוצות B ו־R, אינן זהות לאלה הנמכרות בחנויות. רבות מהן יחידות במינן המיוצרות לצרכי הראלי ומאחרות ביוצרות ב„ייצור סידרתי" רק 200 יחידות. התקנה החדשה מעניקה על כן יתרון ליצרנים המשגרים לראלי מכוניות מייצור סידרתי רגיל.

עוד החליט הוועד המנהל על החרפת התקנות הבטיחותיות. בין היתר הוחלט לקצר את מסלולי הראלי. החלטה זו באה בעקבות תאונה, שבה נהרגו בראלי־קורסיקה הנהג הפיני הנרי טויבונן וסרג'יו קרסטו, הנהג השני של „לנצ'יה ד.ס. 4".

בראלי־קורסיקה זכה במקום הראשון סאבי פאסילה ב„פז'ו 205 טי16" בזמן של 11.52.44 שעות; במקום השני, שאטרן טרין ב„רנו 5 מאקסי טורבו" בזמן של 12.06.32 שעות; ובמקום השלישי לוכה אנדרי ב„אלפא רומאו ג'י.טי.וי. 6" בזמן של 12.45.59 שעות.

ב.מ.וו: מיתקן הדמיה לבדיקת מכוניות חדשות

מכוניות ב.מ.וו לא יצטרכו עוד לעבור את „נורבורג רינג" מסלול מירוצים מיוחד שבאמצעותו בודקים יצרני מכוניות בגרמניה את ביצועי המכוניות החדשות, איזון הגלגלים, חוזק הצירים ובטיחות כלי הרכב. במעבדות החברה פותח מיתקן־הדמיה מיוחד, המסוגל לפתח מהירות של 300 קמ"ש ו„הביא" אל המעבדה את תנאי הדרך הקשים ביותר.

בבדיקה מחמירה זו נבדקים הבלמים, הגלגלים, הסרן הקדמי, בולם הזעזועים, תיבת ההילוכים, תיפקודה הכללי של המכונית ובטיחותה. בניגוד לסיבת ה„נורבורג רינג" המסורתית – שהיא מסוכנת, עלותה גבוהה ונעשית לאחר הייצור – מבטיח מיתקן הסימולציה של ב.מ.וו דיוק מירבי באמצעות מערכת ממוחשבת. הבדיקה נעשית תוך כדי הייצור ותוצאותיה משפיעות על תכנון הייצור. תנאי המעבדה באיכותיים יותר וגלות התפעול נמוכה.

לראשונה: חניכות בבית־הספר לטיס של „לופטהנזה" בברמן

מאת יפה אברמוביץ

לראשונה בתולדות חברת התעופה הגרמנית „לופטהנזה" התקבלו נשים לבית־הספר לטיס בברמן. אבי לאוזמן, בת 21, ניקולה לונמן, בת 20, החלו באחרונה בלימודיהן. בקורס הטיס ה־154 בבית־הספר בצד 16 צעירים. כולם הוכיחו במבחני כניסה את כושרם להתקבל לקורס טיס אזרחי.

קורס הטיס נמשך שנתיים וחצי ובסופו עוברים פרחי הטיס מבחן לקבל רשיון טיס, הכולל הסמכה לטוס־בקורים ארוכי טווח. עם זאת, אפילו יצליחו, יעברו עוד זמן רב, עד שיוסמכו לשבת במושב הקברניט בצד שמאל בתא הטייס. תחילה יצטרכו לשרת כמה חודשים בתפקיד קצין שני ואחר כך כמה שנים כטייס־משנה, במושב הימני.

טייסת מבטן ומלידה

כאן שפתחה לופטהנזה את בית־הספר לטייס, הציגו מועמדותם 6000 צעירים, בהם 450 נשים. 1930 מהם, בכללם 100 נשים, נכשלו במבחני הכניסה. עד כה הצליחו 100 מועמדים, בתוכם שתי הנשים.

אבי לאוזמן, שמוצאה מסנט גיאורגן שבבאוואריה עילית, החליטה על רצונה להיות טייסת עוד כשהיתה נערה. היא שאבה עידוד משיחה עם טייס שוויצי, אף על פי שהסיכויים לא נראו אז טובים. למרות שלא היה לה כל נסיון קודם – הטיסה למבחנים ממינכן להמבורג היתה הראשונה בחייה – היא עברה את כל המכשולים בביטחה של טייסת מבטן ומלידה. היא ראתה בכך סיבה מספקת להחליף את לימודיה באוניברסיטה בבית־הספר לטייס של לופטהנזה בברמן.

לא התקבלה ללימודי רפואה

ניקולה לונמן באה מקלן, ממשפחה שבה הטיסה היא דבר יום ביומו. אביה טייס בחיל־האוויר הגרמני ושני אחיה הם טייסי־משנה בלופטהנזה. היא לא העלתה כלל בדעתה להיות טייסת, עד שנכשלה בבחינות הכניסה לבית־הספר לרפואה. באוקטובר 1984 החלה לעבוד כדיילת בלופטהנזה. בראשית 1985 נודע לה, שהחברה עומדת לפתוח קורס טייס חדש ושהיא שוקלת גם קבלת נשים. מייד הציגה את מועמדותה. היא עברה את כל המבחנים ועד תחילת הקורס חזרה לעבודתה כדיילת במטוסי בואינג 727 ו־747.

אבי וניקולה אומרות, שהפריסה על פסנתר הוא תחביבן העיקרי. העובדה שרוב פרחי הטייס הם גברים אינה מדאיגה אותן כלל. הן בטוחות, שבקורס תשרור אותה רעות, ששררה בזמן מבחני הקבלה המבורג.

חניכות ראשונות בבית־הספר לטיס של לופטהנזה בברמן: אבי לאוזמן, בת 21 (משמאל), וניקולה לונמן, בת 20, על רקע מטוס האימון, שבו הן עושות את שעות הטיס הראשונות שלהן.

הירוק המהבהב מפחית ב־2/3 מספר העוברים בצהוב או באדום

מאת אלי חביב

ל„ירוק המהבהב" השפעה חיובית ומועילה ביותר על התנהגותם של הנהגים בחציית צמתים מרומזרים והוא משמש עזר לנהגים בקבלת ההחלטה לעבור או לעצור, בהתקרבם לצומת – למסקנה זו הגיעה תמר ביסגון, בהדרכת פרופסור יצחק לוין, שניהם מאוניברסיטת בר־אילן.

במחקרה מודגש, כי לאחוזים בהגה מידע מעורפל ביותר, אם בכלל על „הירוק המהבהב", דבר המפחית מיעילותו. המחקר מתבסס על תצפית בהתנהגות נהגים ועל תשובות נהגים לשאלון בנושא. מבין ממצאי העבודה והשלכותיה ניתן להסיק, כי נהגים אינם נוטים לעצור, בזמן שברמזור דולק הירוק המהבהב או הירוק היציב. ממצא זה סותר לדעת החוקרת את ממצאיהם של חוקרים אחרים הטוענים כי ההבהוב הירוק גורם תאונות רבות מסוג „חזית אחור", לעומת זאת נמצא, כי מספר הנהגים העוברים את קו העצירה בזמן שמופיע הצהוב או האדום, גדול כמעט פי שלושה ממספר הנהגים בצומת ברומזור, שבו מופיע הירוק המהבהב.

מבדיקת השאלון עולה, כי 87 אחוז מהמשיבים לא שמעו או לא קראו מעולם כל הסבר בנושא הירוק המהבהב. מרבית הנהגים אינם יודעים כמה הבהובים נראים במופע. רק 34 אחוז מהנהגים ידעו להשיב על השאלה: „כמה שניות נמשך ההיבהוב"? מכאן משתמע, כי אין לנהג מושג באיזה שלב של ההבהוב הוא נכנס לצומת ועובר בו. אם כך, מחטיא ההיבהוב את מטרתו שהיא להיות כלי־עזר בידי הנהג בשיקוליו אם לעבור בצומת או לעצור. נהג העובר את קו העצירה בהבהוב האחרון, עלול להימצא בצומת, בזמן שברמזור כבר דולק האור הצהוב או אפילו האדום, ותנועת רכב והולכי רגל בכיוון הצולב כבר מתחילה לנוע.

58 אחוז מהמשיבים סבורים, כי מותר לעבור את הצומת בזמן שהירוק מהבהב. חלק אחר השיב, כי הנסיעה במצב כזה אסורה על־פי החוק. מימצא זה אינו עולה בקנה אחד עם התנהגותם של הנהגים הלכה למעשה, שכן הם ממשיכים בנסיעה ואינם עוצרים כשמופיע הירוק המהבהב.

עץ צמח לו בתוך עמוד של תמרור בכביש לוד־פתח תקווה ליד הפניה לגבעת כח. כשבוחנים את התופעה המוזרה מקרוב, אפשר לראות את השורשים בוקעים מתוך בסיס הבטון המייצב את העמוד.

כתב וצילם: יוסי רוזנפלד

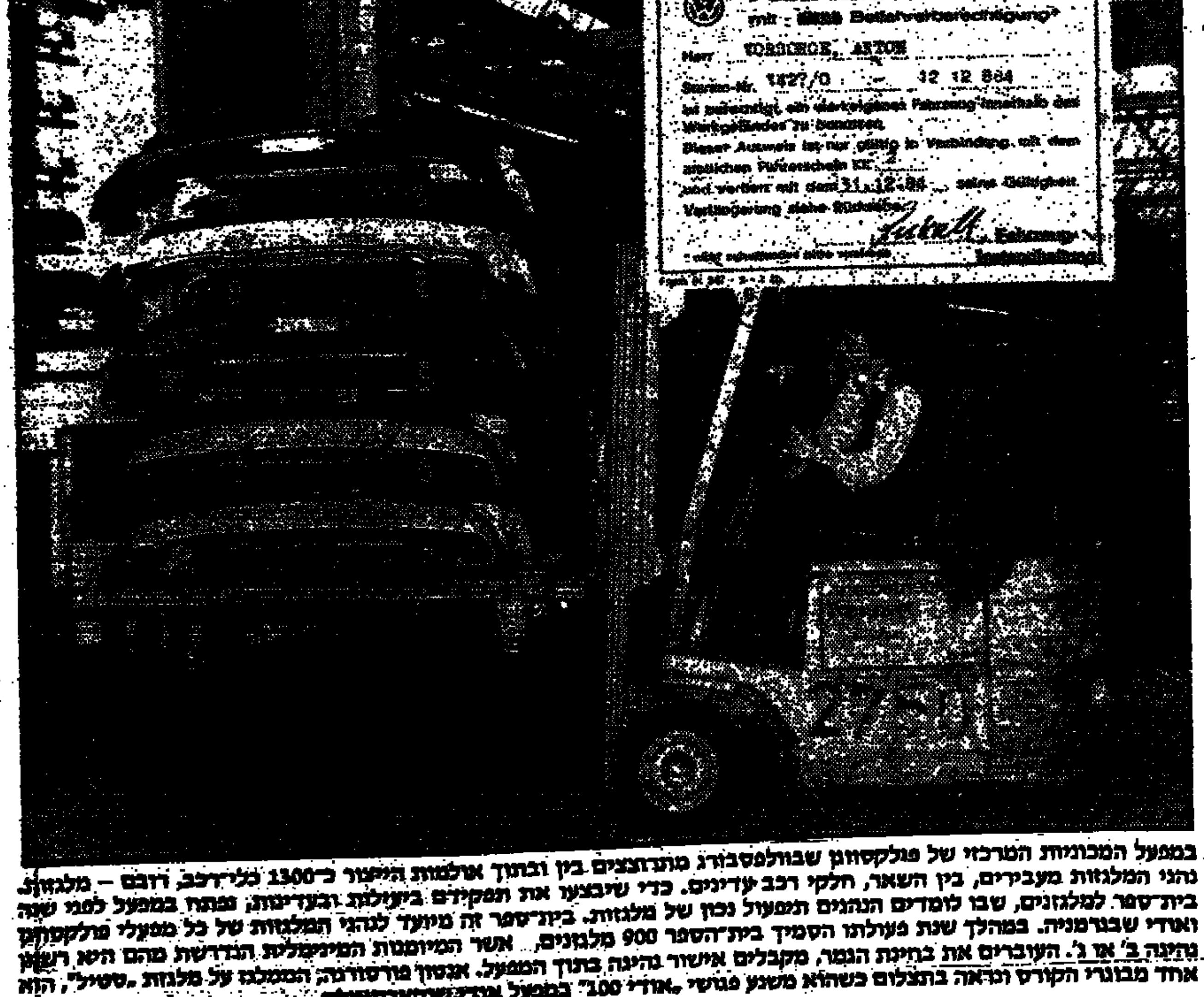

במפעל המכוניות המרכזי של פולקסוואגן שבוולפסבורג מועסקים בין השאר, חלקי רכב עדינים. בין ובתוך אולמות הייצור כ־1300 כלי־רכב, רובם – מלגזות. נהגי המלגזות מעבירים, בין השאר, חלקי רכב עדינים. כדי שיבצעו את תפקידם ביעילות ובעדינות, נפתח במפעל לפני שנה בית־ספר למלגזנים, שבו לומדים הנהגים המפעול נכון של מלגזות. בית־ספר זה מיועד לנהגי המלגזות של כל מפעלי פולקסוואגן ואודי שבגרמניה. במהלך שנת פעולתו הסמיך בית־הספר 900 מלגזנים. אשר המיומנות המינימלית הנדרשת מהם היא רשיון נהיגה ב' או ג'. העוברים את בחינת הגמר, מקבלים אישור נהיגה בתוך המפעל. אנטון וורסורנה, המופיע בתצלום כשהוא משנע פגושי „אודי 100" במפעל אודי שבנקרסולם, הוא אחד מבוגרי הקורס.

דבר היום

בעייה שלא תרד מהפרק

קבלת־הפנים שזכה לה בימים אלה אנטולי שצ'ראנסקי בבית הלבן ובקונגרס האמריקאי, לאחר הופעתו המרשימה בעצרת ההזדהות עם יהודי ברית־המועצות בניו־יורק, היא מחווה שפעיל העליה ולוחם החירות האמיץ ראוי לה. אפשר שלא כל עצותיו של שצ'ראנסקי לטיפול בבעיית יהודי ברית־המועצות ואסירי המצפון יתקבלו על דעת ממשל רייגן, כשם שגם לממסד היהודי האמריקאי ולוועידה העולמית למען יהודי ברית־המועצות יש דעות משלהם לגבי המשך המערכה. אולם עצם מסעו הנוכחי של שצ'ראנסקי מיקד שוב את תשומת־הלב לנושא חיוני שברומו של סדר־היום הלאומי של העם היהודי.

אין להכחיש: התקוות שהממסד היהודי, או לפחות חלק ממנו, תלה במיכאיל גורבאצ'וב בתחום הליברליזציה של היציאה או של פעילות יהודית תרבותית ודתית בברית־המועצות לא התגשמו עדיין. השינוי המצב לא בא, לא בוועידת הפיסגה בין גורבאצ'וב לנשיא רייגן בז'נווה, ולא בוועידה של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית במוסקווה. לכאורה היתה נכונות מצד ארגונים יהודיים לתמוך בשינוי של תיקון ג'קסון־ואניק, שכרך הקלות בסחר עם ברית־המועצות בתנאים וכזכות האנוש עם יציאת יהודים משם. הקונגרס היהודי העולמי, שמנהיגיו ביקרו במוסקווה ופעלו לחידוש העליה, אף הפעיל השפעתו לבלימת הפגנות אנטי־סובייטיות בעת ביקורו של גורבאצ'וב בפאריס ובז'נווה. אך התמורה לא התגלגלה עד כה. מספר היוצאים מברית־המועצות זעום ביותר, ובכ־15 חודשי שלטונו של גורבאצ'וב נעצרו ונאסרו כעשרה פעילי עליה.

מכל אלה אין להסיק שאין תועלת בהמשך הדיפלומטיה השקטה, שסייעה, כידוע, גם לשחרורם של שצ'ראנסקי ומסורבי עליה אחרים. צריך לקוות שהממשל האמריקאי וגם ראשי שלטון אירופים יוסיפו לפעול במישור זה במסגרת המאמצים להבטחת בסיס יציב יותר ליחסים עם מעצמת העל הסובייטית. במקביל אין מנוס גם מהמשך הפעילות הציבורית הענפה בכל הארצות הדמוקרטיות החופשיות, כדי להוכיח לסובייטים שנושא כאוב זה לא ירד מהפרק.

כשהוא יהיה גדול

מאת יוסי מלמן

פעם, כשהיינו קטנים, רצינו להיות טייסים. עזר וייצמן, שטבע את הסיסמה "הטובים לטיס", היה כבר טייס ולכן כשיגדל הוא רוצה להיות... כן, כן, בטרוס ראלי. ומה זה בעצם בטרוס ראלי? בטרוס ראלי הוא שר לענייני מדינה במשרד החוץ המצרי. בשפה יותר פשוטה קוראים לזה סגן שר. או פה, בעצם, רוצה להיות עזר וייצמן? נכון, הוא רוצה להיות מעין רוני מילוא מוגדל.

כשקמה ממשלת האחדות הלאומית לפני 19 חודשים, ביקש וייצמן להיות שר חוץ ויותר ליצחק רבין על הבטחון. הוא רצה להשפיע על תהליכים מדיניים, לממש את השלום עם מצרים. כלום לא יצא מזה. במרוצת הזמן הוא פשוט נמוג מן הזירה והשפעתו על הפוליטיקה ועל מדיניות החוץ של ישראל הלכה והצטמצמה. גם וייצמן ידע זאת, ועל כן לא עבר שבוע בלי שהעתונים סיפרו כי וייצמן חש עצמו מתוסכל, כעוס וכו' וכו', וכי אר־סרטו הוא פורש מן הממשלה. אחר כך השתנה המנגון. וייצמן רמז כי יעזוב לקראת הרוטציה. מאוחר יותר דיבר על עזיבת הממשלה יום לפני הרוטציה, או יום אחד אחריה. עכשיו כבר יצא המרצע מן השק הפוליטי המרולל שלו. וייצמן לא מתכוון לעזוב את הממשלה. הוא לא התכוון למה שאמר, רמז או הדליף. אחד משרי מפלגת ה"עבודה" אמר עליו: "וייצמן הוא שר מאוד רציני. הוא מתכוון למה שהוא אומר רק ברגע אמירתו".

עכשיו גם זה מוטל בספק. אבל בדבר אחד, בוודאות חברית, אי אפשר יהיה להאשים אותו. וייצמן הוא חבר אמת. כשם שתרומתו של "יהודי" לפוליטיקה התבטאה בהתמנותם של אברהם טמיר כמנכ"ל משרד ראש הממשלה ואריה שומר כסמנכ"ל, כך גם הפעם מתנה וייצמן את דרישתו להיות בוטרוס־מילוא של משרד החוץ גם במציאת ג'ובים לשניים. וייצמן נפגש לשיחה עם ראש הממשלה שמעון פרס וסיכם עמו את פרטי העיסקה.

השלישיה וייצמן־טמיר־שומר תעבור עם פרס למשרד החוץ. אך כדי להיות בטוח בכך — ואיך אפשר להיות בטוח במה ששמעון פרס מבטיח לך, העיד וייצמן פעם — הוא גם אישש את דרישותיו במכתב ששלח השבוע לראש הממשלה. כל העניין עבר כבר מזמן את גבולות הגיחוך. זו גם אינה פארסה. נותר רק העצב. איך יכול היה עזר וייצמן, שיש לו לא מעט מעלות, להידרדר לשפל כזה? לולא נשמע הדבר "איך" כל כך, אפשר היה לכתוב על דלותה של הפוליטיקה הישראלית ועל עליבותם של פוליטיקאים המרשרשים כמו האפסים שלה.

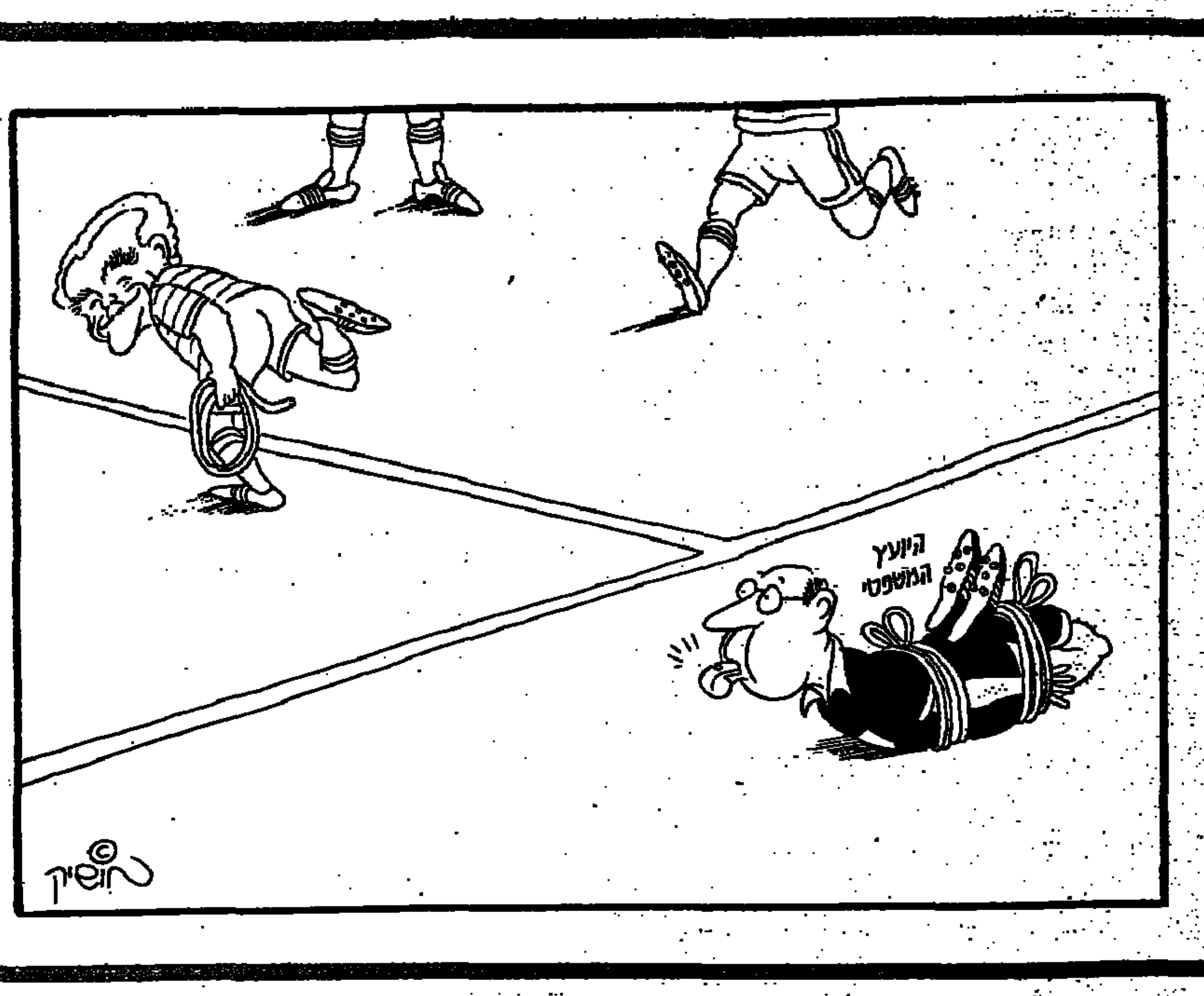

מרכז הכובד של המושב השני

מאת עליזה ולך

היום מתכנס המושב השני של ועידת מפלגת העבודה, ויבחר את מרכז המפלגה, שיבחר את נציגיה לכנסת. הלחצים לא פחתו

למי שכבר שכח מזכיר: המושב הראשון של הוועידה הרביעית של מפלגת העבודה, לפני כחודש, הסתיים בהצבעה על הצעת ראש הממשלה שמעון פרס לא לקבל החלטה על הפרת הסכם הרוטציה, שקדמה לה השידה בציבור שארגנה שרל"ה שרון ושסחפה את הצירים בהתרוממות־רוח. מלכתחילה נקבע לא למלכד את המושב הראשון במסעדצר של בחירת מרכז המפלגה החדש, כלקח מהוועידה הקודמת, הוועידה השלישית, שבה ריתקה הפעילות להרכבת המרכז החדש את תשומת־לבם של הצירים יותר מהדיונים האידאולוגיים במליאה ובסופו של דבר גם נדחה מעשה המרכבה למושב השני.

המושב השני של הוועידה הרביעית הוא כאן ועכשיו, ואף שנותרו עדיין נושאים מספר לליבון ולאימוץ לא יהיה זה מוגזם להעריך הבוקר, שהדיונים העניניים יהיו ליווי הרקע לנושא המרכזי: מאמצים של הרגע האחרון מצד גופים ואישים להיכלל במרכז החדש. יותר מתמיד יש לחברות במרכז המפלגה משמעות מכרעת לגבי עתידו כחזית העיקרית של כל המתיימר לקריירה פוליטית. שכן, כפי שהוחלט, במפלגת העבודה, בעתיד ייבחרו מועמדיה לרשימה לכנסת בבחירות אישיות חשאיות במרכז.

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, עשה מאמצים גדולים שלא לחצות את מחסום 1001 החברים שנקבע למרכז החדש, אך נראה שגם הוא אינו משלה את עצמו הבוקר, אחרי השבוע הקשה שעבר, כי ישיג יעד זה. הלחצים עליו, בעיקר בימים האחרונים, להגדיל את המיכסה היו עצומים. מדובר, כמובן, ברשימה המרכזית, שמלכתחילה הוקצבו לה כ־340 חברים, שכן 667 חברי מרכז נבחרו בבחירות אישיות חשאיות במחוזות המפלגה. אלא שאפילו 340 אינם 340, כלומר, יש ברוטו ויש נטו.

מכלל הברוטו יש לנכות 59 חברים להתיישבות העובדת, בנוסף לאלה שנבחרו בבחירות במחוזותיה (תק"ם ומושבים), וכן יש להכליל את שרי מפלגת העבודה, הח"כים שלה, נציגיה הבכירים בסוכנות ואת ראשי הרשויות המקומיות שלא התמודדו על מקום בבחירות במחוזות, כדי לא "לגזול" מקום לחברים מן השורה ולכפות את הכללתם ברשימה המרכזית. יוצא איפוא שנותרו לחלוקה רק כ־150 מקומות ברשימה המרכזית. די במספרים של יועצי השרים ועוזריהם, שפטרוניהם המיניסטריאליים – חלקם מתמודדים בבוא העת על ראשות המפלגה – מבקשים להכלילם ברשימה המרכזית כדי לא להותיר בה מקום למועמדים אחרים.

נסיון הוועידות הקודמות מלמד, שהלחצים וההתרוצצות לניפוח הרשימה המרכזית אינם מסתיימים ערב פתיחת ועידה והם נמשכים, מאחורי הקלעים, בנועם ובמניפולציות, משך כל שעות יומה ואף דוחקים את נעילתה אל תוך הלילה או עד כניסת השבת. נסיון־עבר זה ישמש לעוזי ברעם גם אליבי לנפח את המרכז בעוד כמאה חברים. המרכז היוצא ערב ועידת המפלגה השניה בפברואר 1977 מנה 601 חברים. על סף כניסת השבת, אחרי ליל שימורים בנעילתה, תפח המרכז הנבחר ל־816 חברים, אף שהיעד היה לשמור על הקיים. בין ועידה לוועידה עוד התרחב המרכז ל־899 חברים, והוועידה השלישית (במושבה השני), בתחילת פברואר 1981, הציבה לעצמה את היעד של 1001 חברים. בסופה הוא מנה 1071 חברים ויו"ר המפלגה, שמעון פרס, הוענקה האופציה להוסיף לו עוד 79 חברים כדי "לעגל" את המספר ל־1150. ושוב, בין ועידה לוועידה חל בו ריבוי לאיטבע, והמרכז המתפזר מונה כ־1300 חברים.

המרכז החדש לא ימנה פחות חברים. ודאי לא הרבה פחות, שכן נוסף לחברי מפלגה "כהורים" יתוספו אליו כמה עשרות חברים נציגי כל הגופים שהצטרפו למפלגת העבודה לא לפני שהבטיחו לעצמם שריון במרכזה. יש להניח שלא ינהגו עם הללו בקמצנות להכעיס, כי כבר הוחלט במפלגת העבודה שבעתיד לא ייהנו עוד משריון, ואם יבחרו להיות חברי מפלגת העבודה בלי תופיני ייצוג מובטחים מראש יהיה עליהם להתמודד על עמדות־כוח בלי הפליה לטובה.

בתחילת השבוע אמר עוזי ברעם, בבדיחות, כי בדיעבד עדיף היה שהמושב הראשון של הוועידה היה מתקיים "באולם הקונגרסים" בגני התערוכה, ולא ב"היכל התרבות" ושהמושב השני יתקיים ב"היכל התרבות" ולא ב"אולם הקונגרסים", בגלל האסוציאציות השליליות המתלוות לגני התערוכה מאז ועידת "חירות" לפני כחודשים. לא שברעם חושש לשובו של גססון מלכה, אך די באיום של מתיחות ומורת־רוח, סיעיבו, בסופו של דבר, על זכרון ההרמוניה במושב הראשון, כדי להעכיר את רוחו.

טוניק נגד מבקר המדינה

מאת טדי פרויס

ספק אם דבריו של מבקר המדינה בעניין התוכנית הכלכלית חיזקו את מעמד הביקורת

עד כמה צריך לרסן את האינפלאציה ולשנות את מבנה המשק, לא על המבקר לקבוע. זה עניינם של שר־האוצר, של הממשלה, של נגיד בנק ישראל ושל מזכיר ההסתדרות. לא של המבקר. קודמו של טוניק, ד"ר יצחק א. נבנצל, הירבה להדגיש בימי כהונתו, כי "מדיניות בתור שכזו אינה עומדת לביקורת" וד"ר נבנצל, כמו המבקר הראשון בישראל ד"ר זיגפריד מוזס, השכילו להיזהר ממוקשים וממלכודות כאלה. הם הסתפקו בבדיקה ובקביעה אם הממשלה ושלוחותיה נהגו או לא נהגו בהתאם למדיניות שהן קבעו לעצמן. הודות לכך הצליחו שני המבקרים הקודמים להקנות למוסד שבראשו עמדו השפעה ויוקרה שהוא זקוק להן וראוי להן.

יצחק טוניק עשה את ההיפך, ולא בפעם הראשונה. המלצתו על ועדת חקירה (נוסף על עבודתו שלו) לעניין מניות הבנקים היתה צעד מבצעי, שצריך להיות שמור לרשות המבצעת. כנ"ל הדעתו שאין לחוקק חוק להגנת הבנקים בפני תביעות של אזרחים שהפסידו במשחקי המניות. זה עניין לממשלה וליועץ המשפטי. על־ידי התערבותו החל טוניק לירות, אם לא לשער של אחת משתי הקבוצות, אז לפחות בעיטות קרן. שבחיו ואזהרותיו לגבי התכנית הכלכלית, היו בעיטה ישירה לשער. בכך הוא חדר לתחומם של הפוליטיקאים והעתונאים ולתחום הבו־עתו של האזרח.

בהכרזותיו עם פירסום הדו"ח השנתי עירבב טוניק את ביקורת המדינה בפוליטיקה. ישראל קיסר או גדעון פת, למשל, עשויים שלא להסכים עמו, ואם אחד מהם – או כל פוליטיקאי או עתונאי אחר – ייצאו נגד המבקר, הוא ימצא עצמו בוויכוח פוליטי־מפלגתי. המשפטן פרופסור אוריאל פרוקצ'יה, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, אתמול, כששאלו אותו, שמבחינה יורידית אין פסול בדבריו של המבקר, אך מבחינה ציבורית, ספק אם חיזק את מעמד הביקורת. נראה איפוא שהכרזתו הנמהרת של טוניק תגרום לביקורת נזק. הוא נכנס לשדה מוקשים של שאלה שנויה במחלוקת, ומכאלה צריך להזהר גורם שמחובתו להיות אובייקטיבי. בייחוד בימים שיש כוונה להצר את צעדיו.

רוב הציבור, מותר להניח, שותף לחרדתו של מבקר המדינה בפני הצעת החוק לצמצם את סמכויותיה של הביקורת. דעת־הקהל ודאי עוד תאמר את דברה נגד כל כוונה כזו, אך יש בעלי־משקל והשפעה, המזמינים את דחיקת רגלו של השוטר (יש אומרים השופט־החוקר), המתריע על ריבוי התעלולים הוללים את השמנת. מספר אחד ביניהם הוא יצחק טוניק.

מוסד או אדם רוכשים את מעמדם על־ידי מעשים שהם עושים: "אל־על" על־ידי הסעת־נוסעים רווחית; שופט כדורגל על־ידי פסילת שערים שהובקעו בניגוד לחוקי המשחק. אם "אל־על" לא תסיע נוסעים ואם שופט לא יפסול שער שהובקע מנגד, הם יואשמו במחדל. אולם תיתכן תופעה הפוכה: שהנ"ל יפעלו יתר על המידה. אם רפי הרלב ירתום את חברתו לחינוך נוער במצוקה וצבי שריר יבעט לשער, הם יפסלו את עצמם מלהיות מוביל לאומי או הצד השופט במשחק.

כזאת חטא השבוע מבקר המדינה יצחק טוניק. במקביל לפרסום הדו"ח, שהוא ואנשיו עשו בהכנתו עבודה ראויה לציון, הוא נטל לעצמו את הזכות לקבוע עד כמה הצליחה התכנית הכלכלית והעניק לה שבחים מכאן וסימני־שאלה משם. אין זה עניינו. עניינו הוא לקבוע אם הצדדים "הטכניים", כמו חריגה או אי־חריגה מהתקציב, בוצעו כחוק: אין זה מתפקידו לקבוע כי "השינוי (לטובה) במדיניות הממשלה הוא בהשתחררות מאילוצים מחשבתיים ובפתיחות לרעיונות ולמחשבות חדשים". גם אין זה מעניינו לומר ש"יש לראות בהישג זה (ריסון האינפלאציה) רק שלב ביניים במילוי התנאי ההכרחי להמשך המשימה של שינוי מבני ושיקום המשק".

קינוק בדרך הנכונה

מאת דליה שרון, לונדון

ללייבור – מראות תוצאות הבחירות לרשויות המקומיות בבריטניה – יישר־כוח. אך עם רוב כזה קינוק לא יגיע לרחוב דאונינג 10. הברית בין הליברלים והסוציאל־דמוקראטים, ברית ה"דייווידים" – סטיל ואואן – תהיה – אולי – לשון מאזניים

פרלמנטרי הדרושים לא פחות מ־40 אחוז של כלל הקולות: ללייבור יש עתה רק כ־38 אחוז, לעומת 34 לשמרנים ו־26 לברית.

כל אחת מהמפלגות נערכת עתה למלחמה על־אותם אזורי בחירה שבהם יש לה סיכוי לשנות את המאזן לטובתה. בגלל שיטת הבחירות האזורית, זה הנושא שבו ממקדות המפלגות את מאמציהן. הישגי הלייבור באזורים העירוניים – לרבות בלונדון, שבה ניצח ב־15 אזורי בחירה, לעומת 11 שניצחו בהם השמרנים – הם עדות נוספת למצוקה השוררת באזורים אלה היום.

בקרב השמרנים שוררת היום מבוכה רבה. מצבה הכספי הרעוע של המפלגה, שמשאביה היו מעוררים בעבר קנאת יריבים, מעכיר עוד יותר את מצב־הרוח הקודרני. לתאצ'ר ברור היום שעליה לעשות כמה וכמה שינויים רציניים, אם ברצונה להציל משהו מן הפופולאריות של מפלגתה ברחוב האנגלי. חוץ מהחלפתו של קיית ג'וזף, שר החינוך, צפויים כנראה עוד שינויים. רבים רואים בסיכסוך המורים המתמשך גורם מכשיל, המצטרף לכשלונה של המפלגה בשיכנוע הבוחרים, שהיא פועלת למען שיפור בשירותי הבריאות הציבוריים. תאצ'ר תפעל עתה, ככל הנראה, להזרמת כספי פיתוח והשקעות, כדי שיתהוו מקומות עבודה נוספים.

מצד הלייבור נודע לאחרונה כי קינוק ייצא בקרוב למוסקווה, כדי לדון עם מנהיגיה בהסכם על החימוש הגרעיני. ההרגשה היא כי חוסר האחידות בקרב חברי הלייבור בנושא זה עלה ללייבור בקולות רבים בבחירות הקודמות ועתה נחושה דעתו של קינוק להיכנס לבחירות הקרובות כשמדיניותו, בנושא זה ברורה: מחוייבות לחיסול הבסיסים של כילי הפולריס, אי הכנסתם של הטרידנט, וחיסולם של הבסיסים הגרעיניים האמריקאים על אדמת בריטניה. כדי לבצע זאת הוא זקוק לצעדים מקבילים מצידה של מוסקווה, ואת ינסה להשיג שם. בכך ישים קץ לוויכוח המכאיב בתוך מפלגתו על הפירוז הגרעיני החד־צדדי של בריטניה. יש להניח שבמוסקווה ילכו לקראתו בנושא זה, כדי להבטיח את בחירתו. הסובייטים, כך מעריכים כאן, יסכימו לצעדי פירוק מקבילים.

אשר למדיניות כלפי נאט"ו, יבהיר הלייבור שהוא תומך בהישארותה של בריטניה בארגון, אך כתנאי זאת בכך שהגנת אירופה תבוסס על נשק קונבנציונאלי. כך מקווה קינוק להשיג תמיכה בלייבור מצד השמאל הבריטי כולו, בלי לוותר על שמירת אמונים למה שהוא רואה כמדיניות ספויה.

בנושא המזרח־התיכון אין להניח שהלייבור, ינקוט יוזמות מיוחדות בעתיד הקרוב. קינוק אמנם אוהד את ישראל, אישית, אך הוא יודע שהפלשתינאים זוכים לתמיכה רחבה בקרב אנשי האיגודים המקצועיים. התעסקות בנושא זה עתה פירושה, מבחינתו, הוצאת שלדים מן הארון, החזרת הנושא לסדר היום ומחלוקת פנימית נוספת. אם יכניס אצבעותיו לתבשיל רותח זה, הוא עלול גם להיגרר לדיונים בנושאי הטרור, ולהגיע למצבים לא נוחים. נוכח מעורבותה העמוקה של תאצ'ר בנושאים אלה עתה, נראה כי קינוק ינסה להניח להם לפי שעה, כעצת יועציו.

עוד גורם שאין להתעלם ממנו הוא, שרוב הקולות היהודים בבריטניה, נתונים בלא־רחכי לשמרנים. דבר זה הוכח פעם נוספת בבחירות האחרונות: השמרנים ניצחו בכל אותם אזורי בחירה שבהם יש לקול זה משקל.

מפלגת הלייבור אמנם היתה הגדולה בסיעות בית־הנבחרים הבריטי אילו נערכו הבחירות היום, אך לא היה לה הרוב הדרוש כדי להקים ממשלה – זוהי המסקנה מניתוח תוצאות הבחירות האחרונות לרשויות המקומיות שהתקיימו בבריטניה בשבוע שעבר. מסקנה זו מנוגדת להצהרתו של ניל קינוק, שטען כי הלייבור יקבל בבחירות יותר ממחצית המושבים בפארלמנט. אשר לברית בין הליבראלים והסוציאל־דמוקראטים, בראשותם של שני ה"דייווידים" – דייוויד סטיל ודייוויד אואן, אפשר לומר שהם הפגינו יכולתם לנגוס מן השמרנים (הם זכו בחבר פארלמנט נוסף על חשבון השמרנים, בבחירות־משנה באחד מתוך שני אזורים), אך לפי שעה אין בכוחם לתפוס את מקומו של אף אחד משני הגדולים. המסקנה היא שהברית עשויה להיות לשון־מאזניים, שכל אחד משני הגדולים יאלץ להכנס עמה להסכם קואליציוני.

השמרנים הם המפסידים האמיתיים בבחירות האחרונות, והם גם אלה שהופתעו מהתוצאות. נורמן טביט וג'ופרי ארצ'ר, יו"ר השמרנים וסגנו, העריכו שעליהם לכוון את חיצי תעמולתם נגד הברית. הם לא שיערו שעדיין הלייבור הוא יריבם הגדול. המפלה עוררה לא מעט חרדה בקרב השמרנים והחם מרבים לדבר על "קרע" בין טביט לתאצ'ר, בגלל התעמולה הלקויה של השמרנים, ערב הבחירות, ועל חברי קאבינט הדנים בהחלפתה של תאצ'ר עוד לפני הבחירות.

ברוב הדיונים המוצגים בטלוויזיה, ברדיו ובעתונות, מכוונים הדוברים את חיציהם נגד תאצ'ר, אישית, נגד סיגנונה האוטוריטארי, ונגד נוקשותה. הציבור גם עייף מחוסר המעש בתחום התעסוקה ופיתוח המשק. אנשי העסקים הלונדוניים אמנם נהנים מ"פרוספריטי" בעסקים והאינפלציה נמוכה. אך בערי השדה יש כארבעה מיליוני מובטלים. בריטניה נמצאת היום בתחתית הסולם בתוך הקהילייה האירופית, ואפילו מתוך השמרנים נשמעים היום קולות כי יש להחזיר את גלגל הכלכלה לכיוון הצמיחה והפיתוח ולהזרים כספים למשק – גם אם יהיו אלה כספי גרעון.

מה היתה תמונת הפארלמנט הבריטי אילו נערכו הבחירות עתה, על סמך התוצאות האחרונות? סקר מומחים מן הפוליטכניקום של פלימאוס, שנערך על־פי בקשת העתון "סאנדיי טיימס" טוען, כי הלייבור היה מקבל אז 315 מושבים, השמרנים 265, ואילו הברית 45. סקר דומה שעשה העתון "גארדיאן" מורה על תוצאות כמעט זהות. כדי לזכות ברוב

נשורת במערב ולא רק במזרח

מאת שלמה שפיר

הזעזוע והנזק שנגרמו באסון צ'רנוביל לברית־המועצות, והפגיעה ביוקרתו של גורבאצ'וב, לא יביאו שינוי במשטר הקומוניסטי

שלושה שבועות לאחר האסון בתחנת־הכוח הגרעינית בצ'רנוביל – החמור באסונות הגרעיניים עד כה – מוסיפים מזרח ומערב להתמודד עם השתמעויותיו הכלכליות והפוליטיות. והאסון אף מאפיל ומגיח על המערכה שמנהלות ארה"ב ובעלות בריתה בנגע הטרור המתפשט. עם כל עוצמת המהלומה שהנחית האסון על יוקרתה הטכנולוגית של ברית־המועצות, על תוכניותיה לאספקת חשמל, ובעקיפין גם על ייצורה החקלאי, יתכן כי מכמה בחינות לפחות תהיה הנשורת במערב חמורה לא פחות.

לכאורה, הנזק הפוליטי והכלכלי שנגרם לברית־המועצות ולמנהיגה מיכאיל גורבאצ'וב, שנה בלבד לאחר עלייתו לראשות השלטון בקרמל, גלוי לעין כל. הפרשה המבישה בעליל את הליקויים החמורים בתחום הדיווח של ניצול אנרגיה גרעינית לצורכי שלום, שהיה עד כה מקור גאווה לאזרחי ברית־המועצות, למדינות מזרח אירופה ולמדינות העולם השלישי. פיחות הבטחון שהסובייטים יצטרכו מעתה להחדיר בכורים הקיימים ובאלה שהקמתם מתוכננת בשנים הקרובות, יכבידו על התקציב ויעכבו לפחות חלק מן הרפורמות הכלכליות שגורבאצ'וב התחייב לבצען. הפגיעה בייצור החקלאי באוקראינה – בתבואה, בתפוחי האדמה, בבשר ובמוצרי החלב – חמורה אף היא. אחת התוצאות מכך תהיה הגבלת היבוא החקלאי מספקים במערב. ואילו ההגבלות שהטילו מדינות הקהילייה האירופית ומדינות מערביות אחרות על שורה של מוצרים חקלאיים מארצות מזרח אירופה, מחשש לקרינה הרדיואקטיבית, עלולות לא רק להלל מקורות המטבע של המדינות הללו, המוגבלים ממילא, אלא גם להוסיף עוד סיבה לרוגז על המעצמה המובילה בברית ורשה ובקרמלין.

אחרי הגבעת האסון בשבוע הראשון נסיגות והשתקה שהוליכו דיווחים מוגזמים מאוד באמצעי־התקשורת ההמוניים במערב בדבר מספר הקרבנות, החל הממשל הסובייטי לנהוג פתיחות רבה יותר לגבי נסיבות התקלה והשתלשלותה וגם לספק מידע על תגובת האוכלוסיה בקייב ובמקומות אחרים, המודאגת מהשלכות הקרינה הרדיואקטיבית. עצות של מומחי גרעין מערביים, וגם של רופאים מומחים מארצות לא־קומוניסטיות שונות, נתקבלו בעין יפה. ובעקבות ביקורו של מנכ"ל הוועדה הבין־לאומית לאנרגיה אטומית בזירת אזור האסון, יש אופטימיסטים במערב המקווים, כי מעז יצא מתוק וכי בעקבות צ'רנוביל יושג אולי שיתוף־פעולה כלשהו לגבי אזהרה מוקדמת במקרי־חרום דומים. יתכן שמשהו אכן יוזז בתחום זה, אם כי הדבר עדיין אינו מובטח. אפשר גם שאסון צ'רנוביל יגביר את האינטרס של גורבאצ'וב בהתקדמות בתחום האטת מירוץ החימוש האיסטרטגי. אף־על־פי־כן, נתנה ההתנהגות הסובייטית בתחילת הפרשה נשק נוסף בידי הספקנים במערב, שאינם מאמינים כי אכן אפשר להגיע להסכם עם ברית־המועצות בדבר פיקוח־נשק קונבנציונאלי וגרעיני כאחד.

אולם עם כל הזעזוע והנזק שהאסון בצ'רנוביל גרם לברית־המועצות, ועל אף הפגיעה ביוקרתו האישית של גורבאצ'וב, לא יחול כל שינוי במשטר הקומוניסטי ואף לא בעצם נחישותה של מוסקווה להוסיף ולפתח כורים גרעיניים, בפרט נוכח המרחק הרב בין מקורות הנפט והגאז הטבעי לבין רוסיה האירופית, והצורך להגדיל את הייצוא של מוצרים אלה, שמחירים בירידה, כדי להרוויח מטבע זר חיוני. יתכן שדווקא הפיתוח הגרעיני במערב צפוי למבחנים קשים במיוחד בשנים הקרובות, בחלקם גם כתוצאה מהטראומה של צ'רנוביל.

בניגוד לדעת־הקהל בברית־המועצות ובשאר הארצות הקומוניסטיות, שמשקלה מוגבל בשל המשטר הדיקטטורי החד־מפלגתי, מהווה התמוססות הכוח שבתוקף הנושא דבקן מחודש לתנועה האנטי־גרעינית ברוב מדינות מערב־אירופה, וזו תנסה מעתה לפעול במשנה מרץ לבלימת פיתוח הכורים לצורכי שלום ואף לצמצום מספר הכורים הקיימים. הקורבן הראשון של צ'רנוביל עלול להיות ממשלת מרכז־ימין בהולנד בבחירות הכלליות שייערכו שם בשבוע הבא, 21 בחודש זה. אם עד לפני כמה שבועות ניבאו לקואליציה של הדמו־נוצרים והליברלים הימניים רוב דחוק, למרות מדיניות הצנע המכאיבה והאבטלה הגבוהה עדיין, הרי אחרי האסון באוקראינה המרוחקת נשתנו המשאלים. יש עתה אפשרות שמפלגת העבודה ההולנדית, הדוגלת בהקפאת האנרגיה לצורכי שלום, והתחייבה גם לסילוק הטילים האמריקאיים החדשים שהוצבו על אדמת הולנד במסגרת תוכנית המודרניזציה של נאט"ו, תצליח להבטיח לעצמה ולבעלות בריתה משמאל למרכז רוב מוחלט בפרלמנט, מה שעתיד להעניק לה מעמד בכיר בממשלה הבאה. תנועת ה"ירוקים" בהולנד מופיעה בבחירות אלה בפעם הראשונה, אך גם שתי מפלגות שמאליות קטנות דוגלות בסיסמאות אקולוגיות ואנטי־גרעיניות; וכאמור, מפלגת העבודה מדגישה את הצורך למצוא איזון הולם בין הצמיחה הכלכלית לאיכות הסביבה במדינה התעשייתית בת 14 מיליון התושבים.

במערב־גרמניה, שם מהווים ה"ירוקים" אחת מארבע המפלגות בבונדסטאג וגם ברוב הפרלמנטים המחוזיים, עשוי אסון צ'רנוביל לסייע למהפך בבחירות שייערכו בעוד חודש במדינת סקסוניה התחתית ולהביא שם לכינון קואליציה בין הסוציאל־דמוקרטים ל"ירוקים". מהפך כזה ישאיר את הקואליציה הדמו־נוצרית־ליברלית בבון ללא רוב בבית העליון.

הקנצלר קוהל ושר המדע שלו, הדבקים בהמשך פיתוח הכורים והרואים בכך תנאי הכרחי להבטחת צמיחה כלכלית לעתיד, מבקשים להרגיע את דעת־הקהל הגרמנית ביזמות חדשות בדבר חילופי מידע והתראה בין מדינות בעלות פוטנציאל גרעיני במקרה של דליפת חומר רדיואקטיבי. אף־על־פי־כן, אפשר שחיזוק ה"ירוקים" בבחירות הקרובות לבונדסטאג בינואר 1987, על רקע החששות מפני הגרעין, וכן תוספת קולות לאופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית בזכות הפופולאריות האישית של מועמדה לתפקיד הקאנצלר יוהנס ראו, עלולים להסכים את הרוב מידי הקואליציה השמרנית הנוכחית. נוכח התגברות הלכי־הרוח האנטי־אמריקאיים בחלק מהמפלגה הסוציאל־דמוקרטית והמגמה הנייטרליסטית של ה"ירוקים", עלולה התפתחות כזאת ליצור מתחים חדשים בברית המערבית כולה.

אלה הן רק שתי הנבואות בולטות. מפלגת הלייבור הבריטית, שזכתה זה עתה להצלחה ניכרת בבחירות המוניציפליות, החליטה בוועידתה אשתקד, ברוב של כמעט שני שלישים, על סיום השימוש באנרגיה גרעינית לצורכי שלום תוך שנים מספר, אם כי בקאבינט הצללים חלוקות הדעות. אם אמנם תוכל ממשלת לייבור ליישם בעתיד החלטה זו בגלל צורכי האנרגיה המרובים והתחזית של דילול מקורות הנפט בים הצפוני. צ'רנוביל בוודאי תחזק את ידי השוללים. נוסף על כך, מפלגת הלייבור דוגלת זה כמה שנים בחיסול כל הבסיסים הגרעיניים האמריקאים על אדמת בריטניה ובפירוק־נשק גרעיני חד־צדדי של בריטניה עצמה.

באוסטריה הנייטרלית נסתם עתה הגולל על כור צוונטנדורף, שהושלם בסוף שנות ה־70 ולא הופעל בשל חילוקי־דעות בין־מפלגתיים. ואילו בשוודיה, שהיתה הראשונה לחשוף את הקרינה הגוברת בעקבות תקלת הכור הסובייטי, גובר הלחץ להחיש את הגבלת פעילותם של הכורים, עם כל חיוניותם לכלכלה. רק בצרפת, המדינה המערב־אירופית המפיקה את האחוז הגדול ביותר של חשמל מכורים גרעיניים, אין עדיין סחף כזה, ובין שני המחנות, השמרנים והסוציאליסטים, הצליחו "לדור בכפיפה אחת" למשך השנתיים הבאות, יקנה הסכמה בדבר השימוש בגרעין.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

מלה טובה על בנק החקלאות

מלה טובה על בנק אחד, והוא – בנק החקלאות. כאדם שעסק שנים רבות בבנית המשקים ע... השישים בענייני כספים כגזבר קיבוצי ואחר כך בפיקום משקי ולכלכלי, הסדר ופריסת חובות של עשרות קיבוצים, כעובד המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית ונציג כל הסקטור השיתופי, כולל המושב השיתופי – אני נזכר בגעגועים כמעט בבית הפשוט והיפה, בכל הבחינות, ברחוב קרליבך בתל־אביב, בית הבנק לחקלאות.

מוסד בנקאי זה היה בזמנו הסדן הכספי־כלכלי הראשון והיסודי עליו נבנתה ההתיישבות לכל צורותיה וגוניה והוא נשאר בית נאמן ומסור להתיישבות לאורך עשרות שנים, ברוח מייסדו ומנהלו הראשון חיים הלפרן ז"ל וממשיכו יבל"א דוד קלודה.

אולם במערכת הבנקאות הישראלית ש"התפתחה", התנפחה והפתלה ב"תחבולות מתוחכמות" על מקורות ההון הדלים של ארצנו, נרפה איתה גם את המוסדות הכספיים של תנועות המתיישבים וגם את גזברי המשקים – והבית של בנק החקלאות נעזב.

לא היה בכוחו ובטבעו של בנק החקלאות להשתתף במרוץ הפראי־תהרותי של מערכת הבנקאות הכללית: די לא היתה בכל הזוהמה הספקולטיבית של שוק ההון ולכן נדחק הצידה, וקפא על שמריו. אולי עכשיו, אחרי כל הזעזועים הכלכליים, המפולת באמינות ובמוסריות של כל הרשת הבנקאית ובאלה ובת־בריתה הבורסה – אולי עכשיו, על המגזר החקלאי כולו "לחזור למקור", לבית הזה של הבנק לחקלאות, הנקי מכל רבב. אינני מסוגל להציע הצעה מעשית, אולם מדובר הרבה על כך, שהסקטור הקיבוצי זקוק למוסד כספי משלו.

הבה נתרכז בבית הנחמד הזה, נחזק יסודותיו, נוסיף בבנהו הכלכלי־כספי, נקציב לו כוח אדם מתאים ונקים מכשיר פיננסי אמין, חזק ויעיל לשמור על חסכונותינו ותגמולינו, ויעזור בו להרחבת משקינו הקיימים והעתידים לקום בשטח החקלאי והתעשייתי כאחד.

הממשלה, שהיא למעשה בעלת הבנק, ההסתדרות החקלאית וחברת העובדים, צריכות להיות מעוניינות ושותפות בפעולה חשובה זו.

שמואל הרחול
קבוצת כנרת

הצעה למינוי נגיד הבנק וסגנו

הצעתי לראש הממשלה להחזיר לבנק ישראל את פרופ' אלי־עזר ספר ופרופ' צבי זוסמן, שני בעלי מקצוע הימולים להביא תועלת למשק המדינה ולבנק ישראל.

שניהם פוטרו בזמנם לא בשל היותם בעלי מקצוע לא טובים אלא בשל התנגדותם למדיניותו של שר האוצר דאז.

ישראל קרגמן

יישר כוח למבקר ההסתדרות

אני מצדיע למבקר ההסתדרות. במחלוקת בין מועצת הפועלים הגדולה והחזקה כמו מועצת ת"א – יפו לבין כמה חברים מן השורה הוא פסק באומץ וביושר לטובת החברים האלה.

אינני מסכים עם אלה הטוענים שהמבקר "הבליע" את ביקורתו כלפי מועצת הפועלים.

בכל מלת שבח כלפי הנהלת מחלקת הכדורסל משתמעת מלת גנאי כלפי המועצה. הכל שחברי הנהלת מחלקת הכדורסל הצטרכו להמתין 8 חודשים ארוכים בהם היו מטרה להשמצות ולהדלפות מרושעות – עד שיושרם, מסירותם ודבקותם במטרה יצאו לאור.

בן ציון קרפ
חולון

קופת־חולים והמס האחיד

ההרהורים נוגים פוקדים היום את חברי קופת החולים. התחושה של התמוטטות לא עוזבת את חבריה הנבוכים. מערכת הבריאות היקרה זקוקה להזרמות עתק וגם אם האוצר עם כל רצונו היה נרתם למשימה ספק אם היה יכול לכסות את כל הגרעונות הכרוניים שהצטברו בקופה.

המסקנה מדברת בעד עצמה, ממיסי מס אחיד קופת החולים מקבלת רק 22 אחוזים, 55 אחוזים ממס אחיד מוקצבים למס ארגון של ההסתדרות. כדי להציל את מערכת קופת החולים יש להקציב לה ממס אחיד 50 אחוזים.

כל הוועדות שטיפלו עד כה בשינויים הנדרשים לא הצליחו להסיר את היבלות של יושבי הבית על שבע קומותיו ולשנות את תרמיתם של שותי תה וביורוקרטים חסרי תקנה הבולעים תקציבי עתק. גם תקציבי 72 מועצות הפועלים בולעים תקציבים לא קטנים היכולים לתרום לחיסכון במקום התייעלות. ולהפריש למערכת קופת החולים תקציבים הדרושים לשיקומה ולהצלתה. יפה שעה אחת קודם.

אברהם שץ
חדרה

קריאה ליהודי אוסטריה, לצאת!

האם לא הגיע הזמן ששארית הפלטה, קומץ יהודי אוסטריה יחסלו את רכושם ויצילו את נפשם טרם שיתחולל ליל הבדולח, כי פרשת ולדהיים נותנת את האות לנאצים שיעזו שוב לצאת בפומבי מהמחתרת ולעשות את מעשי הרצח מימי היטלר.

האם בני עמנו שכחו מה עוללו לעמנו הפושעים־הנאצים? הלא ליהודים אלה יש לאן לבוא. יש להם מדינת ישראל המחכה להם. האם בגלל סיר הבשר כדאי להם לסכן את נפשם ונפש ילדיהם? אנא, יהודי אוסטריה, פיקחו עיניכם וראו את הנולד כל זמן שלא מאוחר.

נחמה מליניאק
תל־אביב

החלק הוא 68%

למכתבו של הה' אברהם ש"ץ מחדרה הנני להבהיר:

א) העובדה שקבע הה' ש"ץ כאילו "ממיסי מס־אחיד מקבלת קופת־חולים רק 22%" – היא מופרכת מעיקרה ורחוקה מכל אמת עובדתית. במשך שנים עולה בהדרגה חלקה של קופ"ח בגיזרת המס־האחיד כמפורט להלן: בשנת התקציב 1981/2 – 64.59%; 1982/3 – 62.29%; 1983/4 – 65.45%; 1984/5 – 66.54%; 1985/6 – 68%. בשנה הקרובה (86/7) יעלה חלקה של קופ"ח בגיזרת המס־האחיד כדי 69%.

ב) "ההרהורים נוגים", כפי שכותב הה' ש"ץ, שפוקדים כיום את חברי ההסתדרות, שרובם ככולם מבוטחים בקופ"ח הכללית, לרגל "התחושה של התמוטטות המערכת הבריאותית" באה בשל ניכור ואטימות של משרד האוצר שהקציב לקופת־חולים בשנת התקציב בס"ה שקל חדש אחד לחודש (!) הולדה עבור כל מבוטח, שהוא גם אזרח המדינה המשלם מיסים ממלכתיים גבוהים וזכאי לדאגה לבריאותו.

ג) אני תמה־תמה שחבר ותיק בהסתדרות ומפעילי ההסתדרות ועובדי העובדים במשך עשרות שנים בחדרה כותב בשחצנות מרושעת שמקורה בשנאת חינם, על קבוצה של "שותי תה ביורוקרטים חסרי תקנה היושבים בבית הוועד הפועל ובמועצות הפועלים".

על תפקידה של ההסתדרות בחברה ובמדינה, במשך 66 שנות קיומה של ההסתדרות, סופר ונכתב רבות ויוקצר המבקש מלפרט. חבר ותיק כאברהם ש"ץ שבוודאי השתתף בעשרות ימי עיון וסמינרים בנדון, ובמקרה לא הועיל.

שמואל [illegible]
[illegible]

להפסיק הפלירט עם הדתיים

בקשר ללחץ שמפעילים הדתיים כדי שלא להפעיל את הרכבל בחיפה בשבתות וחגים ובקשר לכך שראש הממשלה תומך בדרישתם, משום שלום בית אתם, יש לומר שהגיע הזמן לחשבון נפש במפלגת העבודה ובמחנה העבודה שרוב רובם אינם דתיים. הגיע הזמן להפסיק לקנות את הדתיים הקיצוניים בכסף ובפריבילגיות שעל ידי כך אנחנו מחזקים אותם ומחלישים את מחננו.

יש להפסיק את הפלירט אתם. יש להפסיק להזרים כספים לישיבות המגדלות פרזיטים אנטי ציונים, המגדלות מציתי תחנות אוטובוסים, אברכים "הנהרגים על התורה" כדברי שר הפנים הרב יצחק פרץ שלא בוש להשוותם לחיילינו ההרוגים בחזית.

מתוך שמותרים להם כוחם הולך וגדל. אם ברצוננו להגיע אי־פעם לממשלה שתגשים חזון תקומת ישראל יחד עם זרם המזרחי שגם הם מגדלים את בניהם לציונות, לעבודה ולתורה, אם נהיה כנים לחזון יש תקוה שנגיע לשלטון דמוקרטי אמיתי בלי "סנדלי דהוד" של אגודת ישראל ודומיהם.

ש. רוטפורט
קרית חיים

פגם הניתן לתיקון

במסגרת עבודתי אני נוסע הרבה בכבישי הארץ. שמחתי מאד על היוזמה של שר התקשורת ושל חברת "בזק" בדבר התקנת טלפונים ציבוריים בצידי כבישים ובצמתים ואני מברך על כך.

אולם, לדעתי קיים פגם מסויים והוא גגו השטוח של מתקן הטלפון הציבורי. בימים אלה במיוחד, כשאנו מותרעים השכם והערב בנושאי חפצים חשודים, רצוי היה לשנות את גגו של מתקן הטלפון על ידי הוספת כובע בצורת חרוט, כך שלא תהיה אפשרות לשים חפצים על גגו של מתקן הטלפון.

שינוי פשוט לביצוע ובעל ערך בטחוני רב לאותם עוברי אורח שמשתמשים או נמצאים בקרבתו של הטלפון הציבורי.

יורם דוידוביץ
גבעת עדה

הרפואה הציבורית ובעל המאה

ברצוני להעיר בקשר למכתבו של פרופ' מיכאל לוי, מנהל מחלקה אורטופדית בבית־החולים יוספטל באילת ("דבר" 6.4), המתייחס לפרסומיו של ד"ר יהלי גדלמן, המעלה פגמים במערכת הרפואה הציבורית.

"אצלנו, בדרך כלל", מרגיע פרופ' לוי במכתבו, "יזכה מר אלמוני שהוא נתמך סעד לאותו טיפול רפואי, מסור ואיכותי, כפי שיזכה לכך מר פלוני שהוא עשיר מופלג". חלילה, אינו חושד בפרופ' לוי שכוונתו ומתוך רצון להטעות, אינו נאמן לאמת, אולם חייב אדם להיות מנותק לחלוטין מהמציאות הישראלית של 1986 ומהנעשה ברפואה הציבורית כדי לבוא לטעון טענה שכזו.

פרופ' לוי מוכן להודות בהמשך מכתבו כי "אין ספק שקיימים אצלנו יוצאים מהכלל".

לא, פרופ' לוי, אין המדובר יותר ביוצאים מהכלל. בעל המאה, המוכן לשלם, ואין המדובר תמיד בתשלום ישיר לרופא או למנהל המחלקה בבית החולים, אלא בתרומה למחלקה עצמה, לציודה וכדומה, יזכה כמעט תמיד בטיפול רפואי מסור ואיכותי יותר מעמיתו החולה חסר האמצעים. עם זאת יש לציין, כי יש בתרומה שכזו כדי לשפר מנת חלקם של כלל הנזקקים למחלקה. אך באשר לסוגי שבטיפול, ודאי שהוא קיים ועוד איך.

י.פ. גלבוע (גלברד)
חיפה

טוב גם במאוחר...

אני בא לברך את החלטת ההסתדרות לאחרונה, כי מבקר ההסתדרות יבקר גם את בנק הפועלים.

לפני 15 שנה התנהל ויכוח רב־ענין לגבי סמכויותיו של מבקר ההסתדרות בבנק הפועלים.

מחד, נאמר כי הבנק כשאר המוסדות הכספיים, חייב להיות בביקורת של המבקר, כפי שמתחייב מכל מוסד הסתדרותי. מאידך, גברה העמדה של הנהלת בנה"פ ויקרי מנהל הבנק דאז כי מאחר שהבנק הוא בביקורת של בנק ישראל ושאר מוסדות המדינה (דו"ח ועדת בייסקי יוכיח) אין מקום לביקורת ההסתדרות בפעילות הבנק.

תחת הלחץ של הנהלת הבנק נתקבלה ההחלטה ברוב דעות, שאין מקום לביקורת ההסתדרות בבנק הפועלים.

יו"ר ראש חברת העובדים, שהוא גם היה מזכ"ל ההסתדרות, תמך בעמדה שנתקבלה, והמיעוט קיבל את הדין.

יתכן שאילו פעל המבקר בבנה"פ כדין, היתה נמנעת ההצטרפות האומללה למקהלת הוויסות של המניות.

הבוחים מבוכה בתהליכים חברי ההסתדרות ושואלים: מדוע צריך היה בנק הפועלים להצטרף לוויסות? והרי עינינו רואות כי בנק אחד לא הצטרף והוא לא ניזוק!

יש אומרים, כי בנה"פ היה אבי אבות הוויסות. טרם קראתי את ספר הדו"ח ועדת בייסקי ואינני יודע לאשורו, אם הדו"ח קובע למי שייכת האבהות על הוויסות.

כאמור לעיל, הברכות להסתדרות על ההחלטה, ולמבקר הבהיר איחולי הצלחה בפעילות.

עובדיה פורת
עינת

טלוויזיה

5.30 "קיד וידאו" שם הפרק: "מכונת החלומות".
6.00 "ילדים בעולם" – סדרה.
6.25 "מסיק של מקום" – מבט אל־אשדוד המוכרת במקורות.
6.30 קיצור חדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – טלסקופ חדיש, חלק ב' (תרגום עברית).
7.00 מבט – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "לורנס־איש ערבי" – דרמה תיעודית, בהפקת הטלוויזיה האוסטרלית, המנסה להאיר "צדדים" לא ברורים בחייו ובאישיותו של לורנס. עוד בימי חייו של לורנס (1888–1935) נפוצו עליו אגדות וסיפורים הן בקשר לחייו הפרטיים והן על התקשרותו למזרח התיכון. את לורנס מגלם סטיבן וידלה.
10.45 "אלה והאחרים" – פרק שני: "חלפו עשרים שנה".
11.35 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 מושגים ביהדות: פתיל תכלת.
08.40 בלי סודות: ביצים חריף.
09.00 ארץ מולדת: [illegible]
09.20 בדרי הטבע והמדע: הבצבים הקטנים של החומר.
10.10 אנגלית ה.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו.
11.15 ערבית מדוברת: דין ואו לג'וראקי.
11.30 בדרי הטבע והכיבה עליונה: הובלת חומרים אורגניים בצמח.
12.00 אנגלית ה'.
12.25 הסטוריה, עליסוטי, העשרה: בריטניה הולכת לא"י.
1.00 אנגלית ט'.
2.00 המחזה הכסתורי לתת: סיפורו של ג'וזף קונרד על רב־חובל צעיר ולא מנוסה ועל ראש החובלים הנמלט מאניה אחרת לאחר שהואשם ברצח ומוצא מחסה בתא של רב־החובל.
2.30 כלכלה: צמיחה כלכלית.
2.45 צרפתית.
3.00 רכבת ההפתעות: פרס אנימציה.
3.20 נילס הולגרסון, פרק 46 דג הכסף.
3.45 קוסמוס, פרק 13: עמוד השדרה של הלילה: מהם הכוכבים ועד כמה הם רחוקים? סקירת המחשבה האנושית של השחקנים לכל אורך ההסטוריה. מערכות הכוכבים הנמצאות בכל כיכום, והנסיונות "לאזנר" את כל מה שנראה מעלינו.
5.00 ערב חדש מנחה גרשון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

7.07 סלמון: קונצ'רטו בדו; ורדי: הפתיחה "כוח של גורל".
7.30 שחרית מוסיקלית – היידן: רביעיה אופ' 20.1; ליבס: פרפרזה על "ריגולטו" של ורדי; קריילה: הפרים ויננאי בהונגן; סימפוניה מס' 6, "הפסטוראלית"; ברהמס: קונצ'רטו לכנור.
9.30 קונצרט בוקר – ורדי: רביעיה במי מינור; ברהמס: "הסנדרין הנפלא"; סיבליוס: קונצ'רטו לכנור ותזמורת, מס' 7.
12.00 "באוצר הסרטים" – דניאל בג'ייניו, ויולה מילכה לקה, פסנתר – באך: סולו סונאטה.
13.00 קונצרט צהריים – בתוכנית: הפתיחה "אגמונט", אופ' 84 (התז. הפיל. הלונדונית, ק. מנשטרסה) מוצרט: קונצ'רטו בדו מג'ור לחליל ונבל ק. 299 (ג'. גלוור/ב. רובלס, התז. הסימפ. הלונדונית/א. בטהוק); דבוז'אק: רביעיה מס' 13 בסול מג'ור אופ' 106 (רביעיית פראגא); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 בפה מינור אופ' 36 (התז. הסימפ. של שיקאגו/ל. מאזל).
15.00 במצפים.
16.00 ארבעתא – בשדור חי ובאירים יפקאו – יגאל מונה, כנור, יוחנן זק, פסנתר – בתכנית: סונטות לכנור ולפסנתר ק. 304, 306, 454.
17.30 קונצרט ערבית – מלקינ; ארגולה: קונצ'רטו לגיטרה ותזמורת אופ' 67 (ג'. וויליאמס הפילהרמונית הלונדונית/א. הוראות; אלגר: וריאציות "אניגמה" אופ' 36, התז. הסקוטית הלאומית/א. גיבסון; סוברט: שליטיה בבי במול מג'ור אופ' 100 לכנור, צ'לו ופסנתר וכליליות בחוזרות. הצ'כיראני: סימפוניה מס' 1 (התז. הסימפ. הלונדונית/ל. צ'בבוראן).
20.05 ערב טוב – באך: קונצ'רטו בלה מינור לחליל, כנור, צ'מבלו ותז. כלייקמת וס. בייקין/ר. קיסבאוף/ב. פון אספנן "סולני באך הברבניים" ה. ויגרסון.
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש – מנצח: טוסקה. אופרה בשלוש מערכות. מנצח גארי ברתיני. בהפסקת הקונצרט: אנתולוגיה קטנה לפיוט.
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות.

16.05 צומת הפזמונים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – צרפתית למתקדמים: שעור מס' 28 וכו'.
19.05 שעור בתניא – עם הרב עדין שטיינזלץ.
22.05 "לכל אדם כוכב" – מול "שור", מכתבי מאזינים ושלפנים.

רשת ב'

10.05 עניני בית וכספים.
15.05 עניני חינוך ונוער.
18.06 יש שאלות.
18.51 היום בספורט.
19.35 שירים עבריים.
20.05 "שורשים" – עניני פולקלור ועדות.
22.05 ציטוטים ושירים – שירי געגועים לציון.
23.05 בינינו לבין עצמנו.

רשת א'

11.30 המשלה חירת לכל – "ידנת חייו הראשונית" – "לב מעבר" מחנה הצי עד שנתיים והצי.
12.05 שירים מזרחיים.
14.06 הכנית לילדים – טוב לכתוב: "בוק הדוד קוסם" באת אריקה באו: "ביצי הילה בספפת" באת אילנה אורן.
14.45 הנלקט. בעריכת הלה סינן
15.25 עוזיה אלון מספר על נוף הארץ וכו'.
15.30 קתדרה: ד"ר חיים פלג, התבשרות של הסוציאליזם היהודי באירופה בין שתי מלחמות העולם.

רשת ג'

18.06 קליטה.
20.05 מופע רוק.
22.05 בסלון.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
17.50 זמן ספורט.
18.05 סקה סלה על כלבלה.
05.05 צלילי בוקר.

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: נאריה 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי: השוטר ממנהטן 5, 7.30, 9.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
גורדון: הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת: פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
דיזנגוף: מחץ הדלתא 7.15, 9.30
הצגת: בלהט התשוקה
הוד: רמו 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: סבראנגו 11.15
חן 1: שורת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: מרגלים שכאלה 5, 7.20, 9.40
חן 3: קנת הדרקון 7, 9.40
הרפתקה והזמן 5
חן 4: נסי גאון 1.30, 5, 7.25, 9.30, 10.30
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 1.30, 5, 7.30, 9.40
לימור: שכרון חושים 7.15, 9.30
לב 1: גבירתי הבאמן 1.45, 5, 7.30, 9.45
לב 2: סיפורו של גלן מילר 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי 7.15, 9.30
מוגרבי: שגעון הנעורים 4.30, 7.15, 9.30
מקסים: הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
סינמה 1: אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: ראריל 4.30, 7.15, 9.30
פאר: הלוחות מתוקים 7.15, 9.30
פריז: מסע עסקים של אבא 4.30, 7.15, 9.30
11.30 בלייד ראנר
צוותא: חייל הלילה 8.00
צמק: אלבי 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב: מים מים 7.15, 9.30
הג'יגולו האמריקאי 11.30
שחק: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת: להב משונן 7.15, 9.30
תל־אביב: מחץ הדלתא 4.30, 7, 9.30

יפו
הבירה הישראלית: רמבו 9.50

ירושלים
אדיסון: מחץ הדלתא 4.30, 7, 9.15
אוריון: סבר
אורנה: גבירתי הבאמן 4.30, 7, 9.15
בית אגרון: הסיפור שלא נגמר 4.00
הסנרק 2 – 6
בית הזית 9.30
העולם לפי גרפ 12 חצות
האולם הקטן בנייני האומה
הסיפור האמיתי 7, 9.15
הבירה: ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00
אוריאל: בי"ס לרופאים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
סמדר: בתר בי 9.15
עדן: רמו 4.30, 7, 9
רון: נאריה 4.30, 7.30, 9.30
מגאשה: שכרון חושים 7, 9.15

חיפה
אורה: זכרונות מאפריקה 7.00, 9.15

אורלי: פעמים במשך החיים 5, 7, 9.15
אמפי־טיאטרון: רמו 7, 9.15
ארמון: מי שפחד מהסכן מטול 4.30, 6.45, 9
עצמון: נפגש בסיבוב 7, 9.15
חן: גבירתי הבאמן 4.30, 6.45, 9
פאר: מרגלים שכאלה 4.30, 6.45, 9
קדר: מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00
רב גן 1: שורת המקהלה 4.30, 7, 9
רב גן 2 – גאוריה 4.30, 7, 9.15
רון: אינדיאנה ג'ונס 4, 6.45, 9.00
שביט: הסיפור האמיתי 7, 9

קרית־ביאליק
סביון: צחוק מי ששוטר אחרון 7, 9.15
סביון: גבירתי הבאמן 7, 9.15

קרית־חיים
בית העם: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
דורבל: מחץ הדלתא 7, 9.30

קרית־ים
נופית: זכרונות מאפריקה 6, 9

קרית־מוצקין
אורנה: משאלת מוות III 7, 9.15

אשדוד
אסתר: מחץ הדלתא 7, 9.30
אשדודה: גלסס אותה 7.15, 9.15

אשקלון
אסתר: מחץ הדלתא 7, 9.30
באורו: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
רחל: צחוק מי ששוטר אחרון 7, 9.15

באר־שבע
חן: פירמידת הפחד 7.15, 9.30

בת־ים
אורגיל: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
עצמאות: אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: פירמידת הפחד 7.15, 9.30
מלון דניאל: סילברדו

חולון
ארמון: התפוז המכני 7, 9.30
מופע הקולנוע של רוקי 11.30 חצות
מגדל: פעמים במשך החיים 7.15, 9.30
כפרי: אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
רינה: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

טבריה
אביב: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

כפר־סבא
עמל: נפגש בסיבוב 7, 9.15
חן: תלמידה ומשכמלת 7, 9.15

לוד
אורלי: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
נוה זיו: מחץ הדלתא 7, 9.30

נהריה
הוד: משאלת מוות III 7.15, 9.30

נתניה
סמדריה: הכבוד של פריצי 7, 9
הסיפור שאינו נגמר 5
אסתר: מחץ הדלתא 7, 9.30
שרון: סוניה האדומה 5, 7, 9.15

פתח־תקוה
שלום: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
היכל 1: זכרונות מאפריקה 6, 9.00
היכל 2 מחץ הדלתא 4.30, 7, 9.30
היכל 3 שכרון חושים 4.30, 7, 9.30

קרית־שמונה
שחף: המאהב 7, 9.15

קרית־מלאכי
צמרת:

ראשון־לציון
נעמן: מחץ הדלתא 7, 9.30
ראשון: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

רחובות
בית העם: מחץ הדלתא 7, 9.30
חדר: זכרונות מאפריקה 6, 9
חן: נפגש בסיבוב 7.15, 9.15

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: התפוז המכני 7, 9.30
ארמון: מרגלים שכאלה 5, 7.15, 9.30
לילי: שכרון חושים 7.15, 9.30
חדר: זכרונות מאפריקה 6, 9
רב גן 1 שורת המקהלה 5, 7.20, 9.40
רב גן 2 מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
רב גן 3 פעמים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
רב גן 4 להב משונן 7.20, 9.40
שבוב: מחץ הדלתא 4.30, 7, 9.30

רמת־השרון
כוכב: בי"ס לאסירים מתחילים 4, 7.30
יום ד' – בי"ס לאסירים ב"ל

רעננה
אורות: אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7, 9

רמלה
אודיון: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

טבע תעשיות קוסמטיות בע"מ

תל־אביב
כבי – דיזנגוף 174 – 222586
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
מרפאת חוסמה – הכ"ג 28 – 523191
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 353312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רש"י – רש"י 13 רמת־גן – 7510971
בת־ים – חולון
אהרון – הבנים 52 חולון – 869153
רחובות
מאוחדת – בנימין 23 רחובות – 457991

אלמקס
לכל המשפחה!

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר

דלת ובתים [illegible]
דירות למכירה [illegible]
הצעות עבודה [illegible]
מציעים למכירה [illegible]
חדרים לקנות [illegible]
רדיו טיפ [illegible]
תכשיטים [illegible]
מערכות קול [illegible]
נכסי אחוזה [illegible]
כלי נגינה [illegible]
רכב [illegible]
אבטיח [illegible]
שונות [illegible]
הודעות [illegible]

דרוש
מאלף כלבים
בעל נסיון
"יולוס את חזי"
חוות כלבים
אילוף ומכירה
02-343917, 342877

עיריית תל־אביב־יפו
דרושים מדריכים
עיריית תל־אביב־יפו מקימת קייטנות לגילאי א'–ה' (דתי, רגיל, מיוחד) קייטנות: טיולית, מחשבים וספורט. בשני מחזורים בחודש יולי.
מדריכים היכולים להשתלב בעבודה מתבקשים לפנות: בבנין עת"א כבר מלכי ישראל קומה 11 חדר 1126 טלפון 438269, 438165, 438662.
כישורים נדרשים: נסיון בהדרכה חברתית, אמנות, יצירה, טיולים וספורט. עדיפות – מדריכים בתנועות נוער בוגרי כיתה י"ב.

עיריית תל־אביב־יפו
דרושים/ות
1. עובד/ת סוציאלי/ת
מדריך/מדריכה ראש צוות
הכישורים הנדרשים: עבר/ה קורס מדריכים של משרד הרווחה.
המשרה מוצעת בלשכת עבר הירקון ה"א חצי משרה.
בפרטים: נא להתקשר טלפון 03-490849, ולבקש את צביה כהן.
2. עובד/ת קהילתי/ת ל־½ משרה
הכישורים הנדרשים: א. בוגר ע"ס במגמה קהילתית. ב. יכולת ונסיון בפעולה של קשרי קהילה ויצירה אומנותית.
מועמדות יש להגיש: לבני דוד מוס אגף הרווחה, קרית ת"א, כבר מלכי ישראל. טל. 03-438344

בעריכת תרזה איזנברג

גן עדן של פירות בערבה – השגעון (הפרטי) של איילין סולוביי

מאת שמוליק תגר

איילין סולוביי, כלת פרס העבודה, בת 33 ואם לחמישה

כשאתה מגיע לקבוץ קטורה שבערבה הדרומית, הדבר האחרון שאתה מצפה לו זה מטע הדרים: מדבר, שמש בוהקת, חם – האוויר ממש רוסס. צל נמצא רק מתחת לתמרים רחבי הכפות במטעים החקלאיים או בינות לשורות האשלים שניטעו כדי לחסום את הרוח. אתה יודע שזהו המדבר בהתגלמותו עם סופות האבק והחול המרצד לו על כביש הערבה – לכן בטיול במטע הפומלות של הקיבוץ, אתה מרגיש ממש מזועזע: 75 דונם של פומלות וכל דונם נותן שלושה טון פרי, כן, בנגב – כן, רבותי, בערבה ואת זה עשתה בחורה צנועה אחת איילין סלוביי.

איילין הגיעה לקטורה ממרום הגולן לפני 12 שנים והדבר הראשון שעשתה היה לעצור טרקטור ענק D-9, שיישר 3000 דונם קרקע לקטורה ונהגו רצה לעקור עץ שיטה בארבימים שהיה שם. "זה היה העץ היחיד בכל המדבר הזה", אומרת איילין, "והיה לו גזע עבה וקצת צל מתחתיו. שיכנעתי את הטרקטוריסט לוותר על ארבעה דונם סביב העץ ולהתחיל ליישר דרומה את הקרקע".

מאז, זרמו מים רבים בספטפות והשנה קיבלה איילין את פרס העבודה על נסיונותיה לאקלם עצים מכל מיני סוגים בערבה החמה. "ב־12 השנים הללו נולדו לי חמישה בנים אבל על זה לא מחלקים פרסים בנגב", היא מוסיפה.

הכל התחיל כששתלה עם חבריה את מטע התמרים ובחלקו הצפוני, סמוך לעץ השיטה הזקן, החלה לשתול כל מיני עצים. היא ערכה נסיונות עם 14 זנים של לימון, ארבעה זני תפוזים, שני זנים של מנדרינות, תפוח גנסי, שלושה זני אשכוליות וכמובן פומלות. היום ברור, שהפומלות הצליחה: 75 הדונם נותנים כבר שנתיים יבול באיכות גבוהה, העצים חזקים ובהחלט השתרשו במדבר. איילין עומדת לשתול בקרוב עוד 40 דונם פרדס: "זה יהיה ענף מכניס למשק – ביחוד כשאנחנו מגיעים לשוק עם הפרי חודש וחצי לפני כולם בגלל החום ומזג האוויר שלנו", אומרת היא. מעניין מנין לקחה צעירה בת 33 את הכוח לבצע הכל: בשנת 1974 היו בקטורה 13 עצים – מאז היא שתלה 16,000 עצים ולא הפריעו לה 45 חודשי הריונות לחמשת ילדיה, שאותם ילדה במשק ללא כל בעיות.

בחלקה קטנה של 4־5 דונם ליד סטוי ההדרים, ניצבים דומם, עליהם מתגרגרים ברוח, עצים מכל סוג ומין: אורגניה – עץ שהובא ממרוקו ושממנו אפשר להפיק שמן מאכל: שזיף מדברי אפריקני: ההוב – עץ אגוזים מסומליה: סרפוסה לבנה מדרום אמריקה עם פרי עגול בטעם של מסטיק: שעועית הגלידה מפרו: עצי ליצ'י מיפאן: עצי תות עם פרי שחור או ארום, ולא תאמינו – גם גוייאבות אדומות ולבנות נותנות שם פרי ועצים של תאנים ענקיות ואבוקדו וסקרים, פקנים ופיג'ויה, אגסים סומאליים וקקטוסים מקליפורניה – אין פלא שאפילו הציפרים פה מתבלבלות בריחות ובצבעי הפריחה.

אומרת איילין: "יש לנו כאן 27 זנים חדשים של עצים מאפריקה ומאסיה, העצים הובאו במסגרת של פרוייקט מיוחד הפועל ביחד עם אוניברסיטת בן־גוריון שבנגב. לאחר שנבדוק את העצים שנים מספר, נחליט את מה כדאי לגדל בערבה ובאיזה כמויות. כיום במשק כבר לא כועסים עלי שהייתי צריכה לעקור את האפרסקים בגלל מחלת שורשים: יש להם תאנים וגויאבות, פקנים ופאפיות, לא חסר דבר. כיום לא אומרים במשק שאני עושה דברים משוגעים, פרס העבודה השפיע על הנושא ויש לי יותר עוזרים וישנה פתיחות גדולה יותר לנושא המטעים".

...ואכן מספר שעות הסתובבתי אני, העירוני מאילת, בינות לעצים ובין השורות הישרות: ראיתי את התותים מבשילים, הגויאבות מתנפחות והתאנה חונטת פגיה – אפילו עכשיו, כשאני כותב שורות אלה, קשה לי להאמין שראיתי כל זאת במו עיני: מטעים סובטרופיים במרכז המדבר, בלי שום שינוי של מזג אוויר או שיטות השקיה משוגעות – אין פלא שאיילין סלוביי קיבלה את פרס העבודה – מגיע לה, היא עשתה את הבלתי אפשרי.

איילין ליד עץ הדרים שופע פרי בקטורה

טבעות־עוף ושיעור באזרחות

אני פונה אל הערה של כרמל, ש"הטיפול" בתלונתה על איכות הביסקוטים נמשך מאוקטובר 84 עד מרץ 1986, הסתיים בלא כלום, כפי שסופר במדור זה ב־14.4.86, תחת הכותרת: "מעשה בביסקוטים, או שיעור באזרחות".

רוצה אני לומר לטל, שגם אני למדתי שיעור דומה באזרחות, כאשר התלוננתי על הרכב החומרים של טבעות־הודו־עוף "מילוף".

ב־12.5.85 פניתי ישירות למפעל, לאחר שטעמתי מהמוצר הנ"ל ולא הרגשתי טעם בשר, וביקשתי לוודא כמה אחוז בשר מכיל מוצר זה. לאחר שלא קיבלתי תשובה מידית ומספקת, נראה כי יש יצרנים העונים מהר ולעניין דווקא כאשר התלונות אינן מופנות אליהם ישירות, אלא דרך התקשורת. נאלצתי לפנות למשרדים ממשלתיים: משרד התעשיה, לשכת הבריאות בחיפה, ב־16.6.85 ולאחר מכן ב־1.7 נעזרתי בכתובת צרכנות של אחד העתונים. סוף סוף, ב־13.10.85 לקח נציג לשכת הבריאות בחיפה את המוצר לבדיקה וב־31.12.85 חודשיים וחצי לאחר שהמוצר נלקח לבדיקה ולאחר תזכורות הדרגתיים קיבלתי מכתב בזה הלשון: "לאחר קבלת תוצאות המעבדה ב־19.12.85 הועבר התיק לפרקליטות מחוז חיפה והצפון לקבלת החלטתם, עם קבלת ההחלטה – נודיעך".

בסוף ינואר 86, כלומר, לאחר כשמונה חודשים של התכתבות, התקבל המכתב של משרד בריאות עם הפיסקה: "המוצר מכיל יותר בשר מאשר קמח (בלי לציין אחוז הבשר) ו"הפרקליט החליט ב־15.1.86 לא להגיש כתב אישום".

וגם לי יש שאלות:

מדוע נמשך הטיפול כ"כ הרבה זמן, למרות שלוחצתי הפעלתי אמצעי תקשורת.

הרי זה תפקידו של המשרד הממשלתי – וגם חובתו – לעודד לאזרחות טובה.

מדוע התשובה המסכמת בניסוח עריך שהמוצר מכיל יותר בשר מאשר קמח, בלי לפרט את אחוז הבשר ואחוז תוספת הלחם.

אל תישברי טל, המשיכי כמוני, ובבוא הימים תיווכחי שיש שכר לפעולתך".

נ. בן־יוסף
חיפה

בדרך המלך לשביל החלב

ספר לילד

לפני שלושים שנה עדיין לא הסתובבו בחלל עצמים מעשי אדם. כאשר שיגרו הסובייטים את "ספוטניק" הראשון, היתה תדהמה כללית עלי אדמות. מאז נתמלא החלל בלווייני מחקר ובלווייני תקשורת ובלווייני ביון. שיגור חלליות שוב איננו מבצע יוצא דופן, ואסטרונאוטים יש שנים־עשר בתריסר. האמריקאים נחתו על הירח ("צעד קטן לאדם, צעד גדול לאנושות" – זוכרים?), חלליות מתחברות זו לזו, ואנשים עוברים מאחת לאחרת, יש מעבורות חלל ואפילו תאונות בחלל, ורייגן מדבר על "מלחמת כוכבים" שאולי גם ישראל תשתתף בה.

הילדים של היום, לכשיגדלו, בודאי יוכלו לצאת לטיסה מסחרית סביב כדור הארץ, אבל מוטב לו, לקנות כרטיס וחליפת חלל, "לקפוץ" אל עולם של חוסר משקל ולחזור. מן הראוי שידעו פיסיקה בכלל ואסטרונומיה בפרט יותר משידעו אבותיהם ואמותיהם – וכל הסימנים מעידים שאכן הם ידעו יותר.

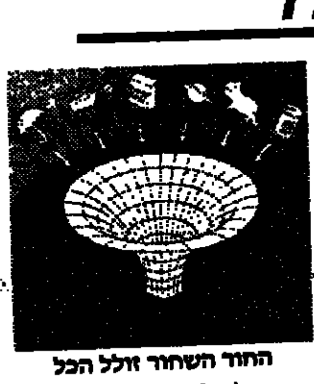

החור השחור זולל הכל

תרומה חדשה להגברת המידע של הילדים בתחום זה, שלא במסגרת בית הספר, ראתה עכשיו אור, בהוצאת הקיבוץ המאוחד. ספרה של טובה קורצ'ין "גמדים ירוקים או מרוזות ארוכות רגליים" (עם איורים של אבנר גלילי) הוא נסיון – מוצלח – להסביר את היקום, תופעותיו ותעלומותיו, בשפה פשוטה, בצורה בהירה ובהמחשות. כיצד נוצרה מערכת השמש, מה מקומנו בשביל החלב, מי הננס הלבן ומה החור השחור, מסתרי הנטרינו, תעלומת כתמי השמש האבודים, התנהגות האור, ועוד הרבה פרקים – שלומדים אותם גם בבית הספר, אך נקראים טוב יותר כאשר דרך ההרצאה היא סיפורית והקריאה היא וולונטרית.

אינני בקיאה ברזים של הקניית ידע לילדים. אבל אם אני הבנתי את פלאי היקום בהסברה של טובה קורצ'ין, גם ילדים יבינו.

חנה זמר

תשלובות־ים

מספר יצרני בגדי הים הישראלים הולך וגדל בכל קיץ. "דיוה", בין הוותיקות שבהן, עם המעצבת רחל פאפו, ממשיכה בעיצוב קשת רחבה מאוד של דגמים ביניהם. לקיץ זה, בגדי ים המעוטרים באבזמים, בבהיוצים, רשת לייקרה עם לייקרה אטומה ועוד במבחר גדול של גזרות ושילובי צבעים.

ורדה צימרמן

תינוקות כל העולם – התאחדו!!!

הפעם אני פונה אל הילדים עד גיל 4 ובמיוחד אל אלה שההורים שלהם לוקחים אתם לטייל במכונית ונותנים להם להסתובב חפשי על המושב האחורי, או – וזה עוד הרבה יותר גרוע – לשבת במושב הקדמי.

תשמעו לי זאטוטים: אם יש לכם הורים כאלה מגיע להם שיחנכו אותם לפני שהם הורים אתכם ואל תדאגו, אתם תצאו זכאים במשפט אם תטענו להגנה עצמית.

או אולי, במקום זה, הכריחו אותם, עוד היום, לקנות לכם מושב בטיחותי מיוחד לתינוקות המיוצר על ידי רשת חנויות "כילבי" בהמלצה של הועדה למניעת תאונות דרכים.

הכסא הזה עולה אמנם בין 105 ל־210 ש"ח אבל מה איכפת לכם? זה כסף שלכם? זה כסף של ההורים שלכם! וזה בדיוק הזמן שלהם להוכיח שהילדים שלהם יקרים להם מכל הון שבעולם.

אז קדימה! תתחילו לעשות משהו, תינוקות כל העולם – התאחדו.

הערה: אם אתם עדיין לא יודעים לקרוא מה שכתוב פה בקשו מההורים שלכם שיקראו לכם.

אירי לונג

כיד הדמיון

עבודה עצמית – היא הגימיק הפרסומי החדש של "טתה". קונים חולצת טריקו במחיר שבעה ש"ח ועימה מקבלים ארבעה צבעי טקסטיל (עמידים בכביסה, כך נאמר), שבעזרתם ישתולל הדמיון ויעטר את החולצה בציורים מציורים שונים. וזה עדיין לא הכל: אפשר לצלם את החולצה ולשלוח לקודאק (אחרי הדפסה בייר קודאק, החברה השותפת למבצע הפרסום הזה) שם תיערך כמובן. גם הגרלה (ב־1.6) שני הזוכים הראשונים יזכו במצלמת קודאק. אך גם לאלה שיגיעו עד לשלב הגמר בלבד מזומן שי.

ורדה צימרמן

פצוי להורים, או למה ילדים זה שמחה

עד עכשיו דאגנו לתינוקות ועכשיו הגיע הזמן לדאוג גם לכם, ההורים.

אחר שהוצאתם 210 ש"ח על כסא בטיחותי למכונית למה שלא תקנו לילד היצירתי שלכם צבעי "פוליארט אורדע"

"אורדע" מבטיחה לנו שהגידים הצבעוניים המופלאים הללו משלבים "איכות, נוחות ובטיחות. הגידים מעוצבים כך שכפי ידו של הזאטוט תקיף אותו בקלות..." "אינו מתפורר ואינו נמרח"... העיקר

"אם הבא הזאטוט וקשקש על הרהיט היקר לכם, אין דאגה, סמרטוט רטוב יפתור את הבעיה בתוך שניות".

וכל זה במחיר של 7.35 ש"ח ל־12 צבעים:

אז בואו נעשה חשבון

כסא לאוטו – 105 עד 210 ש"ח

צבעי פוליארט – 7.35

סה"כ 112.35 עד 217.35 ש"ח

עכשיו אתם כבר מבינים למה "ילדים זה שמחה"

אירי לונג

חיוך קטן למען ילדים אוטיסטיים:

מכירה פומבית של ציורי הרי ארטן לטובת אלו"ט

מכירה פומבית מיוחדת תתקיים היום, יום חמישי 15/5 בגלריה קליל בתל־אביב, שם נערכת תערוכתו של הצייר הרי ארטן – "חיוך קטן".

הצייר תרם שלוש תמונות מרי מכחולו למען אלו"ט – האגודה לילדים אוטיסטיים, יו"ר האגודה, לאה רבין, הזמינה ידידים, אוהבים ותורמים, "להתחרות" על רכישת תמונות אלה. גלריה קליל, מצידה, תתרום כ־20% מכל מכירה נוספת שתתקיים באותו ערב למען אותה מטרה טובה.

אנשי אלו"ט בחרו בציורו של הרי ארטן למכירה הפומבית למען הילדים האוטיסטיים: תערוכתו של ארטן, הנקראת "חיוך קטן", מלאה הומור ואופטימיות, והצייר עצמו טוען שאהבתו הגדולה נתונה לילדים.

ביתן בין־לאומי בבזאר השנתי של "שמע"

הבזאר השנתי של "שמע" המטפל בילדים ונוער לקויי שמיעה, יאופיין הפעם לראשונה בביתן בין־לאומי שיכלול: תכשיטים מסין, עבודות־יד מדרום אמריקה, פולקלור (מסלינים ותיקים) מאפריקה וצעצועים מקנדה. תיפתח בו גם קפטריה למכירת עוגות ומאפה בית, וכן ליסיבה במקום ובבית הקפה. הפעם יכללו בין המוצרים גם פרטי לבוש לגבר ובגדים לנשים ולילדים) וכן עבודות יד מקוריות מכל מינות, כריות, תמונות קיר וכדומה.

הבזאר ייערך במועדון הנד רחוב יהודה המכבי 47, תל־אביב, ביום ב' 19.5.86 משעה 17.00 עד 22.00 וביום ג' 20.5.86 משעה 10.00 עד 20.00.

כל ההכנסות יוקדשו לרכישת מכשירי שמיעה ולארגון פעולות חברתיות לילדים ונוער הלוקים בשמיעתם.

"לוקשן" בלי עגבניות

הציעו לי שם עברי ל"פסטה" ואשתמש בו להבא. פסטה משמעותו בצק וזה השם שהאיטלקים נתנו למאכל זה. במקורו הוא סיני – מרקו פולו הביא את המטבח הזה מסין והאיטלקים הפיצו את הבשורה הטובה באירופה שהודיה להם טובה בזה ששמרו על שמותיהם האיטלקיים (מקרוני, ספגטי וכו'). מבחר גדול של מאכלים אלה מתובל ברוטב עגבניות עם או בלי בשר אבל אני מכיר לפחות 3 מאכלי פסטה ללא עגבניות, מצויינים כשלעצמם, אחד מהם "הספגטי הכי טוב" (לדעתי כמובן), וכולם קלים ומהירי הכנה.

1. "הספגטי הכי טוב" (ל־4 איש)

1 חבילה ספגטי מבושלת לפי ההוראות על העטיפה.

1/2 כוס שמן זית טבעי (מבטטר, אין לו תחליף במרשם זה)

4־2 שיני שום כתוש

1/2 צרור כוסברה קצוצה

1/4 כפית מלח

100 גר' גבינה צפתית יבשה, מפוררת.

הכנה: מניחים את הספגטי המבושל בקערה חסינת אש. מכסים. שמים את הקערה על גבי סיר עם מים רותחים כדי לשמור על חום הספגטי.

מחממים במחבת את השמן מוסיפים את השום הכתוש והמלח ומטגנים עד שהשום מזהיב. מוסיפים את הכוסברה ומטגנים עוד כ־10 שניות.

יוצקים על הספגטי, מערבבים מוסיפים את הגבינה הצפתית ומגישים.

2. איטריות בקארי או חוואג' (4 איש)

1/4 ק"ג איטריות (רחבות, קנכיות, מקרוני שבור או בכל צורה אחרת).

(מבשלים לפי הוראות היצרן, שומרים חם).

1 בצל קצוץ

1 כף חוואג' או קארי

1/2 כוס שמן (אפשרי שמן זית)

1 שן שום קצוץ

1/2 כפית מלח

1/2 כוס מים

הכנה: מחממים מחבת בינוני מכניסים את הקארי או החוואג' למחבת היבש ובוחשים 5־10 שניות.

מוסיפים את השמן הבצל ומטגנים כ־5 דקות. מוסיפים את המלח והשום הכתוש, בוחשים ומוסיפים את המים מבשלים, מכסה, 5 דקות. יוצקים על האיטריות, ומערבבים. מכניסים את האיטריות לתנור בחום 150 C ל־15 דקות ומגישים.

3. איטריות בסויה וחומץ

1/4 ק"ג איטריות בינוניות או רחבות, ספגטי או מקרוני

2 כפות שמן

1 כף רוטב סויה

2 כפות חומץ

הכנה: מבשלים את האיטריות לפי ההוראות, מסננים, מניחים בקערה ומערבבים ב־2 כפות שמן. מוסיפים את הסויה והחומץ, מערבבים היטב. אפשר להגיש חם או קר.

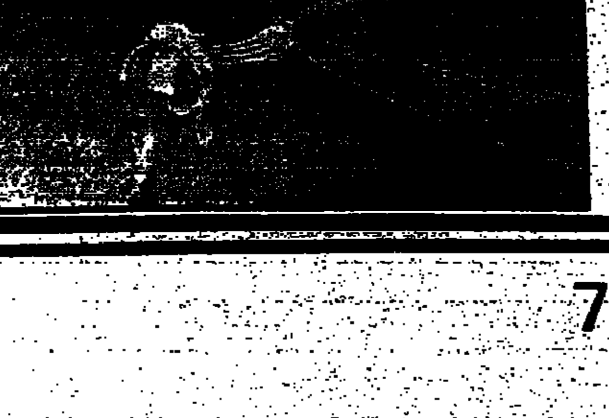

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل.

בעריכת זאב פרי

לקראת שידור

הטלויזיה תקרין מחר תכנית מיוחדת עם אריק איינשטיין בה ישיר שירים מתוך תקליטו „תוצרת הארץ", שירים פרי עטם של אלתרמן, חלפי, ביאליק ועמנואל זמיר. בתכנית משתתף גם מוני מושונוב בקטעי הקישור בין השירים.

בימים אלה שוקד אריק איינשטיין על תקליטו החדש המתוכנן להופיע לקראת ראש השנה, תקליט שיכלול שירים חדשים, רובם בלחניו של מיקי גבריאלוב.

תקליט אחר משיריו של איינשטיין יצא לא מכבר ובו מבחר מתקליטיו האחרונים.

כולם איטלקים כולם

„נישואין נוסח איטליה", סרטו של ויטוריו דה־סיקה, ערב שבת בטלוויזיה

את קריירת המשחק שלו החל ויטוריו דה סיקה דווקא בסרטים שעסקו במעמד גבוה יותר מזה ממנו צמח. סרטי „הטלפון הלבן" כונו הסרטים שאופיינו באנשים ונשים מהחברה הגבוהה ובתפאורות נוספות לירדות. הטלפון, כמאפיין, היה לבן. על אף העובדה שהמשיך להופיע בסרטים כשחקן עד ימיו האחרונים, הרי שתרומתו המשמעותית לתולדות הקולנוע באה כאשר נמשך, במהלך מלחמת העולם השניה, לבימוי. בנו של הדוצ'ה, ויטוריו, הקים חברת הפקה ובה עודדו את היוצרים האיטלקים להתפרנס על חשבון הבית. בתוך תקופת המלחמה נוצרו גם כמה סרטים מעניינים (דה סיקה יצר את „הילדים צופים בנו" ו„ורד הארגמן" באותה תקופה). בולט בהם סרטו של לוקינו ויסקונטי „אוססיונה" ('42), סרט שהעניק הדיפה מחודשת ליצירה המקורית באיטליה, הסרט הראשון שזכה להיות מכונה „סרט ניאוריאליסטי".

דה סיקה מצא לו תסריטאי לעבוד איתו: מאז סרטו „הילדים מביטים בנו" ('43) עבד עם צזארה זבטיני, בשיתוף פעולה שהניב סרטים מצטיינים: המופת של הניאוריאליזם האיטלקי: „מצחצחי הנעליים", ו„גונבי האופניים". האחרון זיכה את דה סיקה בפרסים רבים וכולל האוסקר לסרט הזר – הראשון מתוך ארבעה בהם הוא עתיד לזכות) ועודד את השניים להמשיך את שיתוף הפעולה שהניב את „נס במילנו" כעבור שנתיים לאחר מכן ('50).

„נישואין נוסח איטליה", סרט של דה סיקה משנת 1964, לא משתייך לאף אחת מתקופות הזוהר הקודמות שהוזכרנו. שני כוכביו ושמו של דה סיקה הביאו לסרט הצלחה גדולה בזמנו. מרצ'לו מסטרויאני הוא אלמן רב ממון אותו מצליחה סוכנת הבית ופילגשו (סופיה לורן) לפתות לבוא בברית הנישואין. השלושה, דה סיקה, לורן ומסטרויאני חזרו כאן על מיפגש שנה קודם לכן, על אתר הצילומים של „אתמול היום ומחר", קומדיה חברתית אף היא, שהצליחה לא פחות.

דה סיקה נפטר בגיל 72, עשר שנים לאחר הפקתו של הסרט שיוקרן מחר. הסרט האחרון בו שיחק, סרטו ה־150, יצא לאקרנים לאחר מותו.

אמיר רותם

כמו הגדולים

מחול

מאת גבי אלדור

סדנא לעידוד היצירה המקורית, להקת „בת־שבע", „אוהל־שם" ת"א, 8 במאי, 1986

שישה יוצרים ישראליים צעירים, בחלקם חברי להקת „בת־שבע", העלו שש יצירות חדשות, בחלקן עם מוסיקה מקורית של מחברים ישראליים, בשיתוף פעולה עם תלמידי השנה השלישית של „שנקר". בכלל, זו תופעה מבורכת, והערב כולו היה מהנה.

חלק מן היצירות יכולות להשתלב ברפרטואר של „בת־שבע", וזו לא רק מחמאה על רמה מקצועית ויכולת כוריאוגרפית, אלא גם אמירה על אופי הריקודים: הם דומים למה שכבר יש, הם לעיתים דומים זה לזה.

בשנים הקודמות שימשה הסדנא גם כבמה לנסיונות שנראו אז חדשניים; היו התנסויות עם חפצים, עם אלמנטים תיאטרליים (אליס רודרכהן, יוסי תמים), היה יותר אומץ לנסות, לעיתים על חשבון הביצוע והליטוש. הפעם הגל החדש, לכאורה, האופייני ל„בת־שבע", התאפיין גם בסדנא – רגש על הצורני, חוסר התעמקות באפיונים, בתכנים. הנושא של „אחר מול רבים", עם כל מה שמשתמע מכך, נראה כמעסיק את רוב היוצרים.

„מכליה של מעלה" של נירה טריפון הציג חמישה רקדנים בבגדים לבנים, רפויים ומשיים, ספק מלאכים, ספק ליצנים. האלמנט הליצני היה בעיני מוצלח יותר, בעיקר בהתחלה ולקראת הסוף. תנועות מתמשכות, רכות, הרבה הומור, תנועות יומיומיות שעברו עידון והתפתחו למחול מקסים. הצרה היחידה היתה המוסיקה של צ'יק קוריאה שמשכה את הריקוד לכיוון של רדידות, בעיקר בחצי השני.

גם המוסיקה של אורי וידיסלבסקי לא נשמעה כגואלת את ריקודה של מירי הרובי, שלא היתה בו מקוריות, לא כח, ובעצם היה חסר בימוי מרכזי שיוליך את הרקדנים.

„הבזק" בביצועו של ריצ'רד אורבך, שישב עם אוזניות ופחית בירה בקידמת הבמה ורקד כאילו לעצמו, היה הוכחה חוזרת שאורבך הוא רקדן שתענוג להביט בו, עם כשרון טבעי ופרוע. גם ב„הבזק" יש מקום לשיפור ופיתוח של הרעיון המוצלח בעיקרו, אך גם כך, הרקדן־היוצר נורא ואנחנו נהנינו.

העבודה של תמר בן־עמי היתה יצירה בשלה מבחינת הכוריאוגרפיה, שקולה מאוד ומורכבת, בשאלים הרכהן נושאת בהצלחה בעיקר המעמסה של „הכפתור", לעומת ה„ריבוע". היו קטעים סוחפים, בעיקר קטעי ההליכה הסיבובית, אך משהו בדימוי הבסיסי, המרובע אולי, גרם לשפת גוף מאומצת. כאחד, שבמהירויות הגבוהות אליו הגיע הריקוד, גרם אי נחת לא רק לרקדנים שביצעו את הקטעים הקשים הללו בדיקנות ראויה לשבח, אלא גם לצופים. מכל מקום, הריקוד זכה לתשואות רבות.

את חיים און אני מעריכה כרקדן. הכוריאוגרפיה שלו בשם „הבריחה", שהיא „התלבטות בסוגיה הנצחית של הקשר בינו לבינה", לא הוסיפה לנו שום הארה על הנושא. לא מבחינת התנועה, לא בתוכן, וגם לא במה שהביאו שני הרקדנים, און עצמו ואניה ברוד, לבמה.

שי גוטסמן, קיבוצניק שהחל לרקוד מאוחר, הפתיע בעבודה שהתחילה נהדר, נפלה לקלישאות באמצע ונעשתה שוב מעניינת לקראת הסוף. תלבושת הגוף המרומזות לא נוצלה דיה. בהתחלה של „אחרית", מטפסת רקדנית קלילה לתוך כיסוי הגוף, והיה בזה משהו מפתיע, נוגע ללב ויפה, כאילו צמחה מתוך גבו של הרקדן. לקראת הסוף היו רגעים עם תוקף דרמטי, מאופקים, יפים. גם המוסיקה של רון רכליך היתה יעילה ונשמעה מעניינת.

החגיגה האמיתית היתה שייכת לנדיר בן־גל, צעיר שהחל ברגל ימין ומאז הוא מתקדם בריצה. הוא יצר ריקוד עליז, „ספור עצוב על חמישה אנשים שמתאמצים ומתעקשים להיות שלושה זוגות" וקצת ברוחו של דני עוזלו, כלומר פרוע, משתולל, עם תנועות רחבות, חופשיות מאוד, צעדים ענקים, שינויי כיוון מפתיעים, ובעיקר נפילות ודינוקים מצחיקים, קרקסים ומסובכים. קצת פואנטות ברורות מדי עמדו על הקו המסוכן של מציאות חן והתאהבות עצמית, אך לא עברו אותו. בסך הכל ביצוע מעולה (אורנה ליבנת, ליאת שמייצר, גיי און, ריצ'רד אורבך, שי גוטסמן) של יצירה מקורית וטובה.

ישראל תארח ביולי פסטיבל פולקלור

הפסטיבל הבין־לאומי השישי לפולקלור ייערך בישראל בין ה־12 ל־19 ביולי. הפסטיבל יארח להקות ותזמורות מתשע ארצות ואליהן יצטרפו 48 להקות ישראליות. המדינות המשתתפות הן רומניה, יוגוסלאוויה, פולין, אנגליה, ארה"ב, לוקסמבורג, מקסיקו, ספרד, פורטוגל וצרפת. מרכז הפסטיבל יהיה בקריית הטכניון בחיפה שם יתארחו האמנים. אך המופעים יתפרסו גם לקיסריה, תל־אביב, ירושלים וטבריה.

ב־1943 כתב אריק ארתור בלייר, הוא ג'ורג' אורוול, את „חוות החיות". הספר, ששנים מועטות לאחר מכן הפך למשל קלאסי על כוח וכוחנות, לא מצא מו"ל. מו"לים, ואפילו נאורים כט.ס. אליוט, סירבו לפרסמו. הנימוק היה פאטריוטי: הבריטים לחמו בחזית משותפת עם הרוסים נגד הנאצים. כל בר־דעת שקרא את כתב היד ידע כי הנמשל הוא רוסיה, וזיהה בין דיירי החווה את סטאלין וטרוצקי. בספרו היתה רוסיה דגם 'עילי' של הטוטאליטאריות. שנתיים לאחר מכן, זמן קצר לאחר תום מלחמת העולם השניה, ראה הספר אור.

ג'ורג' אורוול נולד ב־1903 בבנגאל שבהודו. אביו היה פקיד קולוניאלי. אורוול הצעיר הצטרף בשנות ה־30 לבאריגאדות הבין־לאומיות במלחמת האזרחים בספרד ונפצע. בנעוריו זכה לחינוך בריטי של בן טובים („איטון") ופנה לכתיבה. „1984" ו„חוות החיות" הם ספריו המפורסמים ביותר, שהפכו כבר למושגים.

„חוות החיות" מועלית בימים אלה בתיאטרון ה„קאמרי" כהצגה מוסיקאלית ססגונית רבת תנועה ופעלולי במה. **רות דר** עיצבה את התלבושות והתפאורה שהם מרכיב חשוב בהצגה. **גדי רול**, המוכר מבימויו את „אחרון הפועלים" בבית ליסין ביים את ההצגה. עבודה לא קלה בהתחשב במאמץ הנדרש מן השחקנים בשירה, בתנועה ובאקרובטיקה. כמה משחקני התיאטרון הוותיקים (יוסי גרבר, שלמה וישינסקי ואלברט כהן) שלוהקו ב„חוות החיות" פרשו כזכור מן ההפקה, מחשש שלא יוכלו לעמוד במאמץ. בליהוק החדש מופיעים **שמואל וולוז'ני, רמי ברוך ויוסי קאנץ**. לתיאטרון הקאמרי ההפקה היא אתגר חשוב. כך גם לגדי רול שזו הפקה גדולה ראשונה שהוא מביים בתיאטרון הממוסד. רול עצמו החל את דרכו בתיאטרון במופעי רחוב. הוא מלמד ומביים ב„בית צבי".

בתגובה לדברים שפורסמו במדור זה בתחילת השבוע (ברשימתו של ישראל דליות) על „התעלמות" הטלוויזיה הישראלית מהסדרה החדשה על חסיד אומות העולם ראול ואלנברג, שהופקה בארה"ב, נמסר לנו על־ידי יצחק שמעוני מהטלוויזיה, הממונה, בין השאר, על נושא קניית הפקות מחו"ל, שהסרט על ואלנברג, אכן נרכש כבר וישובץ להקרנה בארץ בהקדם האפשרי, במועד מתאים, בתום התהליכים המקובלים. שמעוני ציין שהטלוויזיה הקרינה לפני כשנה סרט תעודי על ואלנברג.

בקרוב

מאת אמיר רותם

נורמה הונגרית

„יחסים אסורים". במאי: ז'ולט קזדי־קובאץ'. הונגריה 1982. קולנוע „פאר" ת"א.

קזדי קובאץ' נתקל בעיתון בידיעה מעניינת שסיפרה על אח ואחות החיים יחד כאיש ואשה בכפר הונגרי. השניים חיו יחד תקופה מאושרת שהופרעה על־ידי מעצרים מזדמנים (שכן גם בהונגריה גילוי עריות מנוגד לחוק), והיו להורים לילדים בריאים לחלוטין. הבמאי יצא לפגוש את בני הזוג, והתבסס על סיפורם כשכתב את התסריט לסרט זה.

ג'ולי (לילי מונורי) קמה בוקר אחד כדי למצוא שבעלה תלה את עצמו. כעבור זמן לא רב מזדמן לכפר גבר חדש. בין השניים נוצר קשר מיידי, אותו הם ממהרים לממש. מאוחר יותר נודע לה שזהו ג'יורגי (מיקלוש ב. שקלי), אחיה הבוגר שגורש מהבית כשהיה בן עשר. האיסורים החברתיים חלשים מכדי לכבות את להט האהבה והשניים מחליטים להפגין את מבטם מסלידת ההמון. המצב מחמיר כשג'ולי מגלה שהיא בהריון. העונש על החלטתם לגדל את ילדם הוא עונש מאסר ואמה של ג'ולי (מארי טורוצ'יק) מעודדת את ההלשנה עליהם בפני השלטונות.

הבמאי ז'ולט קזדי קובאץ' (50), המבקר בימים אלה בארץ לקידום סרטו, עוסק כאן, כמו בסרטים קודמים שלו, בהתנהגויות אנושיות חריגות על רקע הנורמות החברתיות. אנשי הכפר וגם נציגי החוק לומדים לקבל בהערכה את אהבתם המקוללת של ג'ולי וג'יורגי, אך החוק היבש תובע את שלו.

הצלם יאנוש קנדה (שנודע בעיקר כצלם בסרטיו של מיקלוש יאנצ'ו) מסייע לבמאי לשחזר את אווירת הכפר ולהדגיש את בידודם של השניים. את לילי מונורי ראינו כבר בסרטה של מרתה מזארוש „האשה האחרת". השחקנית הוותיקה מארי טורוצ'יק היא שחקנית תיאטרון ידועה, ואילו מיקלוש שקלי הוא פנים חדשות בקולנוע ההונגרי הפופולרי כל כך אצלנו.

כאן וייטנאם

„סלבדור". במאי: אוליבר סטון. ארה"ב 1985. קולנוע „רב חן", ת"א.

אוליבר סטון זכה לעיטור גבורה על פעילותו בוייטנאם. ריצ'ארד בויל סיכן את חייו בהזדמנויות רבות כדי להביא לקוראיו את הדברים כפי שהתרחשו. השניים חברו יחד כדי לצרף סרט זה למחרוזת סרטי העיתונאים בצל הסכנה. הצירוף בין שני שועלי קרבות אלה הוליד את הגירסה הלא פטריוטית הזו למעורבותה של ארה"ב במדינה מרכז אמריקאית נוספת. הדברים כבר נוסחו בסרטים קודמים („הנעדר"), אך יוצרי הסרט מרגישים את ייחודו לנוכח המציאות השלטונית של ממשל רייגן וחבריו.

הרעיון המקורי היה להפיק את הסרט בסלבדור עצמה, תוך שיכנוע השלטונות שזהו סרט האוהד את נקודת השקפתם, אך ההפקה זו לא התממשה, עקב התגברות הטרור שם ובסופו של דבר שוחזרו הארועים במקסיקו.

ג'יימס וודס מגלם את ריצ'ארד בויל, בטלן לא יוצלח שנטייתו המתמדת לעבר אלכוהול ונשים גורמת להידרדרות בחייו, המדרבנת אותו לסכן אותם כדי להשיב לעצמו מעט מכבודו ואולי גם את אהבתו. ג'ים בלושי, אחיו של ג'ון, מגלם דיסק־ג'וקי מובטל, ששני נושאי העניין המרכזיים של בויל מהווים את טעמם המשותף. בלושי הוא ד"ר רוק הורוק, הנופל להרפתקאה מבלי להתכוון לכך, ומוצא את עצמו מאוהב במדינה המשוללת בה הוא נתקע. צופים רבים לא יוכלו, ודאי, להמנע מהשוואות בין ג'ים לאחיו הבוגר המנוח. הפנים הלא מגולחות, הסיגריה המגולגלת ביד והגוף המגושם, לא נותנים מקום לטעות. גם ג'ון סבאג' („שיער", „צייד הצבאים") נמצא כאן, כדי לגלם את התפקיד הבלתי נמנע של הצלם האמיץ המעריץ את קאפה ומקווה להביא יום אחד את התמונה שתזעזע את העולם.

מודל ישראלי

„נשר הברזל". במאי: סידני ג'. פיורי. ארה"ב 1986. קולנוע „מוגרבי" ת"א.

בסוף רשימת ה„קרדיטס" של הצוות הזר, תחת הקטגוריה „יועץ טכני" רשום אחד מ. הוד. חלק גדול מקרבות האוויר הרבים מאוד בסרט הזה צולמו כאן, בסיוע חיל האוויר הישראלי. „מאז שכבר לא רואים את הבוסה מנחליה, עכשיו יש לנו את רוני רייגן (מתורגם בסרט להיגי המבוגן)", אומר אחד הנערים בסרט. אלא שרוני בכל זאת מאכזב הנימה, שהאמריקאים עומדים להפקיר את סר מאסטרס שמטוסו הופל מעל מדינה ערבית מסוימת. מאסטרס מאלץ לנטוש את מטוסו, נשפט למוות, וגזר דינו עתיד להתבצע בתוך ימים, והדיון אין תכנית חילוץ. כאן לוקח בנו של סר, הלא הוא דאג הגברתן, את העניינים לידיו. בעזרת חבורת ידידיו החיים, כמותו, בבסיס אימונים של חיל האוויר, הוא משיג שני מטוסים מצוידים היטב ויחד עם יועצו המיקצועי צ'אפי, קצין חיל אוויר בדימוס (לואיס גוסט הבן), הוא יוצא ליישם את הנסיון שצבר משעות מטוסה, בסימולטור של הבסיס, כדי לנסות ולחלץ את אביו מידי עמלק.

את הכוריאוגרפיה האווירית, בסרט יצר ג'ים גאבין, ממש כפי שעשה ברעם כחול". הנער מפוצץ את הערבים הרעים על רקע מוסיקה קצבית הנובעת מהווקמן שלו, רק כך הוא יכול להתרכז בעבודה, ג'ייסון גדריק, שנבחר לגלם את הנער העשוי ללא חת, עושה כאן צעד ראשון לקראת קריירה מבטיחה. תוספת ספורטיבית החביבה על הקהל המקומי, היא זיהויים של השחקנים הישראליים בסרט, בתפקידים מזעריים. הרשימה כוללת את אורי גבריאל, ארנון צדוק, איציק סיידוף ויוסף שילוח הבלתי נמנע.

מנזר הדיבורים

„אגנס של אלוהים". במאי: נורמן ג'ואיסון. ארה"ב 1985. קולנוע „סטודיו", ת"א.

ד"ר מרתה ליווינגסטון (ג'יין פונדה) מתבקשת לחקור את המקרה של האחות אגנס (מג טילי), מסתבר שאגנס ילדה תינוק וזה נמצא חנוק דקות ספורות לאחר מכן. הנזירה הצעירה מכחישה כל קשר לתינוק ולרצח. ד"ר ליווינגסטון, פסיכיאטרית, מתבקשת לתת חוות דעת על המקרה. במהלך החקירה צפויים לה עימותים רבים עם אם המנזר (אן בנקרופט): ויכוחים על אמת, אלוהים, רפואת הנפש, הטבע האנושי וכיו"ב.

„אגנס של אלוהים", כפי שנקרא הסרט במקור, מבוסס על מחזה באותו שם. המחזה נכתב לשלוש שחקניות על במה ריקה ועל כן נזקק יוצרו של הסרט אל אחד מגדולי הצלמים, סוון ניקויסט, צלמו הקולנועי של ברגמן, כדי שיעניק לסרט הבראה של ציוריו של ורמיר, כפי שמגדיר זאת הבמאי. את העיבוד לקולנוע עשה המחזאי ג'ון פילמייר. הוא העביר, על פי עצתו של ג'ואיסון, את מקום ההתרחשות [illegible] מהמציאות.

נורמן ג'ואיסון חזר לקנדה מולדתו לראשונה כדי לביים סרט קולנוע זאת לאחר קריירה מכובדת בשטח זה שהולידה הצלחות כמו „כנר על הגג", „וצדק לכל", „סיפורו של חייל" ואחרים. הסטטיסטיקה מצביעה על 36 מועמדויות שלו לאוסקר. שלוש מהן היו השנה כאשר מג טילי ואן בנקרופט היו מועמדות לפרס שחקנית המשנה הטובה, הפרס בו זכתה בסופו של דבר אנג'ליקה יוסטון. את ג'יין פונדה כבר אין צורך להציג. בשנים האחרונות [illegible] לסרטים שנשאו מסרים [illegible] אותם השיבה [illegible]. כל אלה [illegible] מג טילי הצעירה [illegible] על בימת הצילומים של סרט זה. היא גם אמורה היתה להיות קונסטנצה ב„אמדאוס" אלא שנפצעה זמן קצר לפני תחילת הצילומים.

התיאטרון הלאומי הבימה

הצגות בכורה ● 4 הצגות חדשות

הדוד וניה
מאת: אנטון צ'כוב
תרגום: ערן בנואל
בימוי: חנן שניר
תפאורה ותלבושות: יעל פרדס
מוסיקה: יוסי מר־חיים
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
סטיאנה אוליר־קולים
יונה אליאן־קשת
מישא אשרוב
איריס ברנע
עדה טל
שמואל סגל
נסים עזיקרי
יוסי פולק
אתל קובינסקא
באולם מסקין. כל הכרטיסים לחודש מאי אזלו. החלה מכירת הכרטיסים לחודש יוני.

צ'כוב צ'כובה
מאת פרנסואה גורשה ובימויו.
תרגום: אלי מלכא
תפאורה ותלבושות: רוני תורן.
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
אביבה מרקס
אלכס פלג
בהבימונית: מוצ"ש 17.5 יום א' 18.5, יום ב' 19.5, יום ג' 20.5, יום ד' 21.5 יום ה' 22.5 מוצ"ש 24.5, יום א' 25.5, יום ב' 26.5 יום ג' 27.5, יום ה' 29.5 מוצ"ש 31.5

רפליקה
עיבודו של הבמאי הפולני יוזף שיינה.
הצגה + תערוכה.
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
סרג' אלבז
מרתה ארדן
שמעון בר־ארי
רוני גרש
מודי יהודאי
נטע פלוצקי
אילן קינדלר
יולי רונן
בשיתוף פסטיבל ישראל והמוזיאון ת"א
במוזיאון הלנה רובינשטיין: מוצ"ש 31.5, יום א' 1.6 ב־20.30, יום ב' 2.6 ב־21.00, יום ג' 3.6 ב־20.30, יום ד' 4.6 ב־21.00, יום ה' 5.6 ב־20.30, יום ו' 6.6 ב־14.00, 7.6 ב־21.00, 8.6 ב־20.30, 9.6 ב־21.00, 10.6 ב־20.30, 11.6 ב־21.00

החווה
מאת פרנץ קסאבר קרויץ
תרגום: יורם פורת
בימוי: נולה צ'לטון
תפאורה: פרידה קלפהולץ
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
אורי אברהמי
יעל אמיתי
נחום בוכמן
מני משונוב
ליא קניג
בשיתוף פסטיבל ישראל
בהבימונית: יום ג' 1.7, יום ד' 2.7, יום ה' 3.7, מוצ"ש 19.7, יום א' 20.7, יום ב' 21.7, יום ג' 22.7, יום ד' 23.7, מוצ"ש 26.7 ב־20.30

בנק הפועלים

מכירת הכרטיסים החלה טל. הקופה 296071

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג מבטרים למשרד למקצוע חופשי. ברחוב אחד העם מס' 49 גוש 6938 חלקה 130 תיק בנין 2/011־049 כ"ב.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת והטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי „מודיעים"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מודיעים" הופקד שינוי תכנית מפורטת שינוי מס' 5 לתכנית מפורטת 109/03/8, ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: ליצור מגרשים 12 – 2 (שנים אחרים אך צרים ארוכים) ליצור מגרשים [illegible] יותר יעיל.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 57.8 דונם
גושים: 152, 154, 177, בחלקים [illegible]
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז – המרכז

הגאון מלונדון

שחמט

בעריכת אליהו פשר

יש לנו הכבוד להציג בפני אוהדי השחמט בארץ שחמטאי יהודי נוסף הנמצא עדיין בראשית דרכו ועוד נשמע עליו רבות.

ג'ון נאן נולד ב־25.4.1955 באנגליה ואת משחק השחמט למד כבר בגיל 4. הנער המוכשר הצטיין בילדותו בשטחים רבים ובגיל 20 כבש את אליפות הנוער באירופה. ושנה לאחר מכן כבר שיחק בנבחרת בריטניה באולימפיאדת חיפה והוא כבר ד"ר למתמטיקה באוניברסיטת אוקספורד. במשך 5 שנות לימודיו שם שיחק בלוח הראשון של נבחרת אוקספורד וזכה להישגים רבים.

בשנת 1980 הכרתיו במלטה, כי נודע לי שהוא אלוף בריטניה בפתרון בעיות שחמט ומסרתי לו את החוברות הספרים על בעיות שחמט שהוצאתי בארץ. הוא סיפר לי שנטש את ההוראה באוניברסיטה והוא מקדיש את כל זמנו לשחמט. מן השחמט הוא חי הרבה יותר טוב מאשר כד"ר למתמטיקה באוקספורד. בילינו מספר שעות ליד לוח השחמט בפתרון בעיות ונוכחתי שלפני גאון, הניחן בכשרון נדיר. הוא הצליח לגלות עשרות ליקויים בבעיות שזכו בפרסים ובדיונים ותוך דקות הציג תיקונים מעניינים, אשר פירסמתי בחוברות „הפרובלמאי".

לצערי איננו גאה ביהדותו ואין לו עניין מיוחד לבקר בארץ. לכל ההזמנות שנשלחו אליו ענה בנימוס ובהתחמקות. טענתו היא שהוא חי משחמט ובארץ לא תהיה לו פרנסה. אפילו למכביה לא היה מוכן לבוא, בעוד חבריו הצעירים ספילמן, סטוק, לוי, קין ומסטל מגלים עניין רב בישראל ומוכנים לבוא אלינו בכל הזדמנות – הרי נאן הוא אדם סגור וכל עולמו כרגע מתרכז בלוח השחמט, ראשית כרב אמן בתחרויות צמרת והן כפרובלמאי הוא מחזיק בתואר של אלוף העולם בפתרון בעיות, שרכש באולימפיאדה בסלוניקי ולאחרונה אף פירסם ספר מרתק על ההנאה שבפתרון בעיות שחמט.

בחרנו להציג הפעם את נצחונו על קורצ'נוי ושתי תחבולות נאות משלו, כדי להראות שהוא לא רק בקי בתורת הפתיחות ויודע לגבור על אחד מטובי רבי האמנים בעולם, המומחה בפתיחה הספרדית, אלא גם תחבולן מזהיר, היודע לסיים משחק תוך מסעים ספורים.

נאן־מורשר לונדון 1985

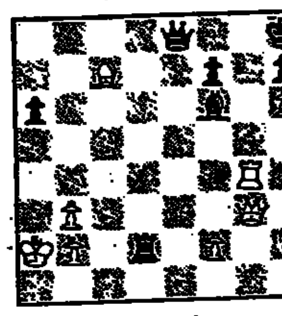

הלבן במסע

מסעו האחרון של השחור היה צד2. הלבן הכריע את הקרב במסע אחד:

37. רה5!! ולשחור לא נשאר אלא להכנע.

אם ר־ר 38. צז8+ וזוכה ואם 38. צו2 צה4 ר:ה5 39. מהז7+ וזוכה. מעשה אמן!

בלייבסקי – נאן
הולנד 1985
השחור במסע
דיאגרמה 1

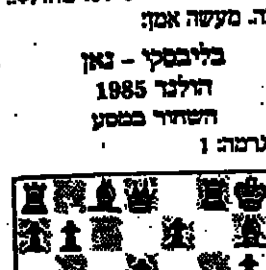

11. ... צ:ז2!!

הקרבה כבר במסע ה־11 נגד אחד מבכירי השחמטאים בעולם היהודי בלייבסקי מברה"מ, שחקן הלוח הראשון באולימפיאדת סלוניקי ומנצחי התחרות הבין אזורית האחרונה. תוך מסעים ספורים כופה השחור נצחון מרשים.

12. 4ר צ:ז3 13. ז:ה3 מהו8 14. מה4 רח6 15. מהג2 מה4 16. מד2 צ:ר2! 17. מ:צ מר3+ 18. מד1 מהח4! 19. ... מד3 ר5 20. מהג1 מד2! 21. הג הה2 22. ר:ה 4ג:ה 23. מהד2 מה3+ 24. מה2 מהג4 25. ... רד צד8 26. צד1 מהג2 27. מד1 ר:ה והלבן נכנע.

נאן – קורצ'נוי
הגנה ספרדית

בתחרות ויק אן זי, הולנד 1985 הפגין נאן רמה גבוהה וזכה במקום השני יחד עם בלייבסקי אחרי טימן. הוא גבר על רב האמן קורצ'נוי בהגנה הספרדית, בה נחשב קורצ'נוי כמומחה.

1. ה4 ה5 2. פו3 פג6 3. רב5 א6 4. רא4 פו6 5. 0־0 רה7 6. צה1 ב5 7. רב3 ד6 8. ג3 0־0 9. ח3 פב8 10. ד4 פד7 11. רג2 ו5! (יותר חזק 6ופ) 12. ה:ו5 צ:ו5 13. פה2 מהז6 14. פד2 צו8 15. פה4 רה7 16. מהג2?! (מוטב פו4!) 17. ... 18. ... 19. ... 20. ... 21. ... 22. ... 23. ... 24. ... 25. ... 26. ... 27. ... 28. ... 29. רג5? (צג4: היה המסע הנכון) צא2 (כמובן שאין להכות את ג1, כי אחרי חילופי הרצים שחור זוכה ע"י צ:צ + ומהז1) ר־ר 30. מה־ר פז4 31. ג3! (מסע חשוב) צז4 32. פה4 מהג7 33. צ:א3 מהד7 34. פז3 53 35. מה:ג5 (אם צ:א6?? מהב7 וזוכה) מהה6 36. מהה5 6ח (אירד) 37. צא1 צ:א8 38. מהב8+ מח7 39. מהב7 צ:ב6 40. צא1 צב6 41. מהג7 ושלושת הרגלים העודפים הספיקו לממש את הנצחון של הלבן.

חדשות בקצרה

● במסגרת גמר אליפות הארץ חולקו גביעים ללובה קריסטול על נצחונה בשחמט בכתב באליפות העולם לנשים בהתכתבות, לעופר קומאי על נצחונו בתחרות לפתרון בעיות שנערכת במסגרת כנס הפרובלמאים באיטליה. עופר קומאי הוא הישראלי היחיד המחזיק בתואר של רב־אמן בפתרון בעיות והישגיו בשנים האחרונות הן ללא תקדים.

● באליפות הבזק של ישראל לשנת 1986 זכה רב האמן יהודה גרינפלד שצבר 9.5 נקודות (מ־11) לפני אליהו שוירצלר 9 וישראל גלפר 8.

● לפיצוץ הגרעיני בברית המועצות היתה השלכה גם על השחמט. אלופת ישראל שלומית הרדי ביטלה את נסיעתה לתחרות לנערות עד גיל 20 העומדת להיפתח בסוף השבוע בווילנה.

הרכב ישראלי ינסה להחזיר את נבחרת הכדורסל לדרג הראשון באירופה

מאת שמואל כל ומשה כהן

לאחר הכנות מזעריות, שלוו בפרישה בהומת של שני שחקנים ותיקים, בפציעת שני כוכבים ובגיוסו הצבאי של שני מהאחרונים, יוצאת הבוקר נבחרת ישראל לבלגיה, שם תיפתח מחר אליפות אירופה דרג ב'.

בנסיבות הלא צפויות הביאו למהפכה בהרכב הנבחרת הישראלית, החסרה עתה נסיון בין־לאומי, אך צעירה יותר ושאפתנית יותר.

כבר בתחילת ההכנות הודיע מוטי ארואסטי על פרישתו מהנבחרת. "שחקן צריך לדעת לפרוש בשיא" הוא נימק את צעדו. חברו, מיקי ברקוביץ, ביקש להשתחרר מאליפות אירופה דרג ב' בגלל בעיות אישיות. ברקוביץ הואיל בקובו להבטיח לחזור לנבחרת לקראת אליפות העולם, שתערך בחודש יולי בספרד.

דורון גימצ'י וישראל אלימלך נאלצו לעבור ניתוחים, שמנעו מהם ללבוש את המדים הלאומיים.

קברניטי הנבחרת התנחמו בעובדה, שהפעם הנבחרת לא תסבול מבעיית גובה. איש לא העלה בדעתו, שעל־פי תקנון פב"א משנת 1984 תאלץ הנבחרת לשחק ללא שני שחקנים מהאחרונים.

על הסיפור השערורייתי של איגוד הכדורסל בנושא, ודאי, ידובר עוד רבות לאחר שובה של הנבחרת מבלגיה. בינתיים תיאלץ נבחרת ישראל לשחק ללא שחקנים גבוהים על ספסל המחליפים בעקבות הגיוס של "הקפטן" הסרי סמיב שלבטר וג'ון וילים, שהתבקשו לעשות מאמץ ביותר ולהשתתף באליפות אירופה.

שני שחקני הציר של הנבחרת יהיו לאבאן מרסר, שעל יכולתו אין עוררין, אך הוא סובל מכושר גופני לקוי ומנסיון בין־לאומי. יעזור לו הארזי לאסוס, הידוע בקור־רוחו.

שחקני הקו של הנבחרת הם בעלי פוטנציאל רב, אך חסרי נסיון. דורון שפע הצטיין במשחקי המבחן מול בלגיה, גם מוטי דניאל גילה יכולת טובה. מסתבר, ששהותו בארה"ב שיפרה ללא הכר את יכולתו ומצבו הגופני.

על ספסל המחליפים ימתין "השועל" הותיק חיים זלוטיקמן, שפב לנבחרת אחרי רוב ממושך עם צבי שרף.

שחקן צעיר נוסף, שימתין על הספסל, יהיה ארי רוזנברג, הקלע המצטיין של מכבי חיפה.

את משחק הנבחרת ירכז הצעיר חן ליפין. לעתים יחליפו אותו עדי גורדון ממכבי חיפה ועמוס פרישמן מהפועל ת"א.

שלושה שחקנים לא יבואו, כנראה, לידי ביטוי בבלגיה: עופר פליישר, [illegible], ניר ריכליס ממכבי ר"ג ותומר שטינהאור ממכבי חיפה.

[illegible] הגדול של הרכב הנוכחי הוא בכך שיותר שחקנים יוכלו לבוא לידי ביטוי, תהיה הרגשה שיוויונית בגלל העדרותם של כוכבי־העל, והשחקנים הצעירים ינסו להוכיח שהותיקים יכולים לפרוש ללא ראגנות.

נראה שלישראל לא יהיה קשה להעפיל לבית הגמר של הטורניר. בבית המוקדם תתמודד ישראל מול שוודיה, הונגריה, פולין, תורכיה ואיסלנד. לשלב הבא באנטוורפן יעפילו מבית זה ארבע נבחרות.

מטרתה של ישראל צריכה להיות להעפיל מהשלב הראשון עם שני נצחונות, שימשכו בשלב השני. אז תהיה הדרך של ישראל סלולה לשוב למקומה הטבעי באירופה – דרג א'.

יריבות ותיקות

נגד חמש נבחרות תצטרך ישראל להתמודד בשלב המוקדם של אליפות אירופה דרג ב' בבלגיה. ארבע מהן מוכרות היטב לכדורסלני ישראל, ולפחות מבחינה סטאטיסטית לא צריכות להפחיד אותנו. החמישית–איסלנד–עלתה מדרג ג' והיא, כנראה, החלשה בבית.

היריבה הראשונה היא נבחרתה של שוודיה, שנפגשנו נגדה 11 פעמים. המאזן–תשעה נצחונות מול שני הפסדים. האחרון, בטורניר הקדם־האולימפי בפאריז לפני שנתיים (80:79).

שוודיה עברה שידוד מערכות ותיוצג בבלגיה ע"י כדורסלנים צעירים, שישלימו את חמשת הותיקים ששיחקו כבר בעבר נגדנו. המנוסה בין השוודים הוא הסנטר פלדריך (2.10), מבוגר מעט אחריו אראלוף קרלסון (1.98).

זוהי נבחרת גבוהה (חמישה מעל שני מטרים) ודי מסוכנת, אם כי חסר הנסיון עלול לפגום ביכולתה. בעודדים ממנה האמריקאים בי"ל מגאדסי וניל ביצ'ם, שסייעו לנבחרתם לנצח בפאריז.

אחרי השוודים יגיע תורם של ההונגרים. גם בנבחרת זו עברה חילופי משמרות ומשחקים בה כיום כדורסלנים צעירים. ישראל שיחקה בפעם האחרונה נגד ההונגרים בשטוקהולם ב־1983 במסגרת טורניר בין־לאומי. ההונגרים ניצחו את על חודה של נקודה (81:82) הרכב ישראלי חסר.

הפולנים יהוו את היריב השלישי של כדורסלני ישראל. עם הפולנים יש לנו עבר עשיר, 17 משחקים, מהם ניצחה ישראל בשבעה ונוצחה ב־10. לאחרונה נפגשו שתי הנבחרות במשחקי הדירוג 9־12 באליפות אירופה האחרונה (אשתקד) בגרמניה. ישראל ניצחה 86:91. שבעה מכדורסלני אותה נבחרת יופיעו גם בבלגיה. הבולטים הם זליג (1.92) פידלר (1.96) ובינקובסקי (2.06). אגב, זו הנבחרת הגבוהה בבית הישראלי ומשחקים בה שבעה "מגדלים", המתנשאים לגובה מעל שני מטרים.

אחרי הפולנים – התורכים. גם זו נבחרת מתחדשת, שצעירים רבים בשורותיה. הותיקים היחידים הם אפא איידן בן ה־31 (2.05), שהצטיין נגד ישראל לפני שש שנים בשוויץ במסגרת הטורניר הקדם־אולימפי (ישראל ניצחה אז 77:92), וארמן קונטר (30, 1.90).

איסלנד, היריבה החמישית, העפילה מדרג ג' ושחקניה חסרי ניסיון. נגד ישראל לא שיחקו האיסלנדים מעולם, וקשה להאמין שהופעת הבכורה יפתיעו.

משחקי ישראל בבית המוקדם

16 במאי (5.30) שוודיה
17 במאי (3.30) הונגריה
18 במאי (4.00) פולין
19 במאי (6.00) תורכיה
20 במאי (3.30) איסלנד

נערי הפועל ניצחו בגרמניה

נבחרת הנערים של הפועל בכדורגל זכתה בנצחון ראשון במסגרת סידרת משחקים ידידותיים בטורנירים בגרמניה. הנבחרת ניצחה את נבחרת הנערים של אייינטשט בתוצאה 0:6.

בנבחרת הנערים של הפועל, שמורכבת זו הפעם הראשונה, מונה 17 נערים מקבוצות הנערים של הפועל מכל הארץ. המאמן הוא גינר בריג.

רמת־עמידר לדין בגין הרכבה החסר מול יהוד

היועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל, עו"ד צבי יפה, החליט להעמיד לדין את קבוצת מכבי רמת־עמידר, בגין הופעה בהרכב חסר מול הפועל יהוד.

יוסי דיאמנט, שניהל את משחק הגביע בין מכבי פ"ת למכבי ת"א, שיגר להתאחדות דו"ח רגיל, שאינו מזכיר כלל את האירועים הסוערים במשחק זה.

כדורגל מימי. חלוצה של ורדר ברמן, נורברט מאייר, מול מגן יפאני במשחק בטוקיו במסגרת טורניר ידידותי. הגרמנים ניצחו 0:2 את נבחרת יפאן לאחר שגילו עדיפות גם ... בדילוג מעל שלוליות המים.

המתח והלחץ יגיע לשיאו בשבת בקרית־אליעזר

[illegible] רק [illegible] נקודות נשארו לסיום העונה [illegible]. בכדורגל [illegible] רבים יש בכל [illegible] [illegible]

למכבי חיפה יתרון על פני התל־אביבים. הקבוצה עברה כמו משחקי "ענק" בשנתיים האחרונות, והאם נסיונם של [illegible] [illegible] הכבוש כבר, שנם לצעירים ולדגלים הירוקים ביטוי. תהיה השפעה על המשחק. שרף ינהל בודאי משחק [illegible], אך ההתקפה תמשיך לזהות [illegible]. כדי להבטיח את המקום לזכות [illegible] [illegible].

המכבים. האם היכולת הזאת והעייפות המצטברת בעקבות משחקי הגביע, תספיק למכבי ת"א כדי לקטום את מכבי חיפה [illegible] של מנכה שמטוטב עלול להוליכם את ההגנה ולהסיל מעמסה כבדה על ה"קפטן" אבי כהן. [illegible] ואולי היריקים ינסו "לגנוב" שער ואולי נצחון שבי העונה על האלופה. בתשובה במשחק הקל במחזור האחרון והפועל פ"ת) נצחון בשבת עשוי להבטיח את התל־אביבים.

● לפתן העונה

להפועל באר־שבע נותר העונה רק אתגר אחד לנצח בבית את הפועל ת"א ולבסס מקום טוב באמצע הטבלה. כבר מתכונן הסגל הצעיר של [illegible] לסיים עונה לא רעה שהחלה מחששות לירידה ותקוות לבנות תשתית לעתיד. כשער יוסף לעמוד יוכל מורו, "שפנר "פנדל" בשבת השלשה. לפני שנה במחזור הסיום ניצחה ב"ש בבית את בית"ר ירושלים, [illegible]

● [illegible] לנצח

המאמן דוד שוויצר [illegible] בהפועל ת"א יודעים היטב [illegible] לנצח בבאר־שבע כדי לשפר את הסיכוי לזכות בתואר. הפועל ת"א יצבה את הרכבה בעת האחרונה. השוער הממליך הצעיר ישראל פלאוב עושה מלאכה טובה והצעירים המוכשרים, דוד חישליקוביץ וליאור ברגש משתלבים בין הכוכבים הותיקים שחוזר לעצמם בשבת השלשת 1:5 נגד מכבי נתניה, אך למשה סיני, [illegible]

● 48 שעות לפני שבת

[illegible]

זאהי ארמלי

● לגנוב שער

מכבי ת"א זקוקה לסיומה במצב שמונה נצחונות רצופים, [illegible]

● [illegible]

מכבי חיפה חזרת לביתה [illegible]

ריקוד טניס. יאניק נואה חזר לכושרו המצוין, כשזכה בבכורה בטורניר פורסט־הילס, ניו־יורק, לאחר נצחון על גיירמו ויאס

הודח מאמן ברה"מ בכדורגל

אדוארד מאלופאייב, שהעלה את ברה"מ לשלב הגמר של הגביע העולמי לכדורגל במקסיקו, הוחלף אתמול במאמן ראשי, [illegible] שבועות לפני פתיחת משחקי הגמר.

סוכנות הידיעות טאס מסרה כי בקובו נתמנה ואלרי לובאנובסקי, המאמן של קבוצת דינאמו קייב, שזכתה בגביע מחזיקות הגביע של אירופה. לובאנובסקי כיהן כבר בעבר כמאמן לאומי.

בהודעה נאמר: "הנהלת הפדרציה הסובייטית לכדורגל שחררה את אדוארד מאלופאייב מתפקידו כמאמן ראשי, על פי בקשתו האישית, וגם בשום שלנבחרת נקראו 11 שחקנים מדינאמו קייב".

לובאנובסקי כבר מילא את התפקיד של מאמן לאומי ב־1983, אך נאלץ להתפטר לאחר שהואשם ב"סגיאות המפירות" בעבודתו. הנצחון [illegible] של דינאמו קייב בגביע מחזיקות הגביע שב העלה את מניותיו של לובאנובסקי בן ה־47.

נבחרת ברה"מ עלתה לשלב הגמר אחרי 4 נצחונות [illegible] בבית, בסתיו 1985, [illegible] ובמשחק הידידותי [illegible] הגביע העולמי.

אולם הכנה היו לנבחרת ברה"מ תוצאות עלובות. היא נוצחה בידי ספרד, מקסיקו, אנגליה ורומניה, ונאלצה להסתפק בתיקו 0:0 נגד הנבחרת החלשה של פינלנד. בעקבות תוצאות אלה קפצה [illegible] מאלופאייב בן ה־43 את תפקידו.

האלופה נכנעה ביהוד במשחק לזכר חתוכה

מאת שמעון קידר

קבוצת הפועל יהוד, מחזיקה במקום משחקי הליגה הלאומית, גברה אתמול על האלופה, מכבי חיפה, 0:1 במשחק לזכרו של [illegible] חתוכה, ראש המועצה לשעבר של יהוד.

חיפה הופיעה במחצית הראשונה בהרכב המלא ורק [illegible] הפצוע ישב על הספסל. החיפאים "סברו על הרגליים" ולא יזבו כמעט, ובשדה לא נרשמו אירועים מיוחדים.

החל בדקה ה־20 התעורר המשחק, כש[illegible] דחף את שחקני יהוד אל עבר שער חיפה. בדקות 30 ו־35 החטיא חיפה שני שערים ע"י רוני רוזנבל ומשה סלקטר, ובדקה ה־40 "הפגיז" אזולאי את קורת־שער חיפה. בדקה ה־73 הובקע [illegible] ע"י [illegible], ותוא עצמו הגביה את הכדור לרחבה. השוער אבי רן טפח את הכדור ואהרן גונן [illegible] דחקו לרשת.

במחצית השניה בוצעו חילופים רבים בשתי הקבוצות – והמשחק דעך. שפט משה אשכנזי לעיני 2000 צופים ביהוד.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – [illegible]

[illegible] בגוש 10759 [illegible]

[illegible] לכל יהודה.

אפשר לעיין בבקשה [illegible]

רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00־11.30

[illegible] תוך שבועיים מיום פרסום זה.

[illegible]

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אמסטרדם	17 – 9	מעונן
בואנוס איירס	20 – 8	מעונן
הלסינקי	10 – 6	מעונן
הונג קונג	23 – 24	גשום
ז'נבה	19 – 10	בהיר
[illegible]	28 – 8	מעונן
טוקיו	18 – 15	מעונן
[illegible]	19 – 7	מעונן
יוהנסבורג	24 – 9	בהיר
לונדון	15 – 10	מעונן
ליסבון	27 – 15	בהיר
מדריד	30 – 10	בהיר
מונטריאול	19 – 8	מעונן
ניו־יורק	20 – 10	מעונן
סאן פאולו	24 – 17	מעונן
פאריס	19 – 11	בהיר
פרנקפורט	21 – 10	מעונן
ציריך	21 – 12	מעונן
ריו דה ז'נרו	32 – 22	מעונן
סטוקהולם	16 – 13	מעונן
[illegible]	26 – 10	מעונן

[illegible]

swissair

פסק זמן

[illegible]

בגביע העולם (י"ז) MEXICO86

פרנץ בקנבאואר שואף לשוב ולהניף הגביע – הפעם כמאמן

מאת שמואל טל

לפרנץ בקנבאואר, מנהלה בן ה־40 של נבחרת הכדורגל המערב־גרמנית, שאיפות צנועות ביותר. הוא רוצה, שהנבחרת שלו תתקדם רק שלב אחד לעומת הישגה בגביע העולמי בספרד – 1982. נשמע באמת צנוע, אבל למי שאינו זוכר, גרמניה נוצחה בגמר בספרד (3:1) ע"י איטליה. הפעם מבקש בקנבאואר ללכת על התואר.

למי שהניף ב־1974 את הגביע כ"קפטן" הנבחרת שגברה בגמר במינכן על הולנד (1:2), ברור, שהמשימה לא תהיה קלה. בראיון טלוויזיה אמר לאחרונה: "אינני אומר, שאנחנו הנבחרת הטובה ביותר. אינני יכול לומר גם שאנחנו נזכה בגביע, אבל יש לנו סיכוי ריאלי להגיע לפחות עד לשלב חצי־הגמר".

לפני שתגיע לשלב חצי־הגמר, אם תגיע, תצטרך מערב־גרמניה להפגין את מלוא יכולתה כבר בסיבוב הראשון. שכן, ההגרלה לא האירה לה פנים והיא שובצה בבית אחד עם נבחרות מעולות כדנמרק, סקוטלנד ואורוגוואי. אם תצליח להתגבר על מכשול זה, ניתן יהיה להצביע ביתר קלות על חניכיו של בקנבאואר כמועמדים להעפיל לשלבי הסיום.

פרנץ בקנבאואר

בקנבאואר לא שבע נחת מחניכיו בתחילת עבודתו. הרכב לא קבוע, פציעות חוזרות ונשנות וירידה בכושרם של חלק מהכוכבים הוליכו את הנבחרת לסידרה של כשלונות, שלוותה, כמובן, בביקורת נוקבת.

רק בשלושת החודשים האחרונים חל שיפור ביכולת, וכמובן גם במצב רוחו של בקנבאואר. זה התחיל באבלינו, איטליה, שם גבלו המערב־גרמנים לאיטליה על הפסדם בגמר בנצחון 1:2. אחר־כך בא השיא. גרמניה אירחה את בראזיל הגדולה (אמנם ללא חלק מכוכביה) בשטוטגארט וגברה עליה בשיעור [illegible], אבל הנצחון היה בכל זאת [illegible].

למרות כבמוך [illegible], העומד לרשותו של בקנבאואר, לא חסרות לו בעיות. בחולית הקישור של הנבחרת הוא היה רוצה לראות, למשל, את ברנד שוסטר (26), כוכבה של ברצלונה. אבל שוסטר מנהל ברוגז ממושך עם הנבחרת וסירב לקבל את הזמנתו של בקנבאואר.

מחולית החוד, נעדרו מכל ההופעות האחרונות פייר ליטברסקי [illegible], ורודי פלר, מבקיע השערים המצטיין של ורדר ברמן. השנים חזרו לאחרונה לפעילות, אך ספק אם יצליחו לחזור לכושר שיא עד סוף החודש.

מכת פציעות

מכת הפציעות, שפקדה את הנבחרת, אילצה את בקנבאואר להחזיר לשורותיה ותיקים כדיטר הנאס ופליקס מגאת, שעברו כבר מזמן את גיל ה־30.

בכלל סומך בקנבאואר על הותיקים. השוער טוני שומאכר והכוכב ולאו דווקא לטוב מהופעתו באליפות אירופה (בצרפת) [illegible]: הבלם קרל־היינץ פורסטר (28), הקשר הנס־פיטר בריגל (30) והחלוץ המצטיין קרל־היינץ רומניגה (31) השריד היחיד מהנבחרת ששיחקה בארגנטינה 1982.

ותיקים אלה מהווים את שלד הנבחרת. אליהם צריך בקנבאואר צעירים יותר, שהתגלו במהלך משחקי הליגה. אלה צריכים להוסיף לנבחרת את רוח הלחימה, השאפתנות והברק, שכה חסרו לגרמנים בספרד ושנתיים לאחר מכן בצרפת, בין היתר נכללים בחלק הצעיר של הנבחרת האחים תומאס וקלאוס לבית אלופס, אנדראס ברמה, אולף טון ורולפגנג רולף.

טוני שומאכר

להוציא את נבחרת בראזיל, גרמניה היא בעלת מספר ההופעות הגדול ביותר בשלבי הגמר של גביע העולם. במקסיקו תהיה זו הופעתה התשיעית. קודם לכן, ב־1950, לא הורשו הגרמנים להשתתף במשחקים בעקבות מלחמת העולם השניה. גם ב־1930 לא נרשמה גרמניה למשחקים.

המערב־גרמנים לא כשלו מעולם במוקדמות של הגביע העולמי. שש פעמים הם הופיעו בחצי־הגמר. ארבע פעמים נטלו חלק במשחק הגמר. פעמיים הניפו ה"קפטנים" המערב־גרמנים את הגביע, ב־1954 בשוויץ וב־1974 במינכן. פעמיים נוספות נוצחו בגמר, ב־1966 באנגליה וב־1982 בספרד. ב־1934 וב־1974 דורגו הגרמנים במקום השלישי.

בתולדות הכדורגל הגרמני הופיעו כדורגלנים מהטובים ביותר בעולם. בשנות ה־30 כיכב בשורות הנבחרת הקשר צפ'קן. בשנות ה־50 שיחק בה פריץ וולטר, שאף זכה להניף את הגביע לאחר ניצחון בגמר על "נבחרת הפלא" ההונגרית (3:2).

אחר־כך באה התקופה של אובה זילר, ושנלינגר. באמצע שנות ה־60 דרך כוכבו של פרנץ בקנבאואר, שסחף עימו את חבריו לשרשרת של הצלחות מרשימות.

עכשיו רוצה אותו פרנץ בקנבאואר, להוליך את חניכיו לסדרה נוספת של הישגים. הפעם כמאמן. אם יצליח במשימתו יוכל לומר בלב שקט, כי הוא אינו נופל מקודמיו, הרברגר והלמוט שאן, שהעניקו למערב־גרמניה את הצלחותיה הגדולות.

קרל־היינץ רומניגה

בן־חיים נכנע ליריב מבראזיל באליפות האיגרוף

המתאגרף הישראלי יהודה בן־חיים נוצח בשלב רבע־הגמר באליפות העולם, הנערכת ברינו, ארה"ב, [illegible].

בקרב במשקל עד 48 ק"ג הציג בן־חיים יכולת טובה ועלה ברוב השלבים על יריבו, אולם השופטים החליטו ברוב של 3 לעומת 2 להעניק את הנצחון [illegible].

בן־חיים היה מאוכזב בתום הקרב. פרץ בבכי וציין, כי השופטים קיפחו אותו, גם הצופים הביעו מחאתם נגד החלטת השופטים.

נצחון נוסף לברגר באשקלון

במשחקי שמינית־הגמר בתחרות הבין־לאומית לנשים בטניס, הנערכת באשקלון, גברה אילנה ברגר על פאני יאור 2:6, 3:6.

אמי ג'ונסון מדרא"פ ניצחה את ענת ורדן 3:6, 5:7, הגית אוחיון גברה על אפרת אוחנה 1:6, 0:6 והאוסטרית ספרונג [illegible] את מרי [illegible] 4:6, 1:6.

תוצאות נוספות: פולה רו (דרא"פ) – פודרובה (שוודיה) 3:6, 2:6; לינדה סאלי (דרא"פ) אסנת רג'ואן 1:6, 2:6; לינדה ברנרד (דרא"פ) – יעל רישלה 1:6, 1:6.

● טניסאי פורטוגל ניצחו בליסבון את זימבאבווה (רודזיה) 2:3, בסיבוב הראשון בבית א' של גביע דייויס באיזור האירופי.

אל־על זכתה בגביע מטעם מזכ"ל ההסתדרות

משחקי הגמר על הגביעים הארציים במקומות עבודה בארבעה ענפי ספורט נערכו בסוף השבוע במכון וינגייט. המשחקים אורגנו ע"י המחלקה למקומות עבודה במרכז הפועל.

● כדורגל – על גביע מזכ"ל ההסתדרות: אל־על לוד – ב.ב.מ. חיפה – 2:4. שפט צבי שריר.

● כדורסל – על גביע האגף לנוער ולספורט בהסתדרות: חברת חשמל חיפה – בנק דיסקונט תל־אביב 56:78. שפטו [illegible] ונוטר.

● כדור־עף – על גביע מזכ"ל הפועל: תע"ש תיכון – תעשייה אוירית צה"ל. 2:3 שפטו קאמל והלינגר.

● קט־רגל – גביע האגף לאיגוד מקצועי: בזק ירושלים – תעשייה אוירית לוד 0:3. שפט דני [illegible].

בהסתדרות דורשים למנוע יציאת ה־5

מאת משה כהן

מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, יעקב ישי, תובע ממרכז הפועל למנוע את יציאתם של 5 בראשי ההתאחדות לכדורגל למקסיקו.

ישי טוען שבמצב הכלכלי הקשה בו נתונות רוב קבוצות הכדורגל תהיה זאת שערוריה אם ראשי הענף לא יתנו דוגמא אישית.

לדבריו, בשום מקרה אין צורך שההתאחדות לכדורגל תיוצג ע"י 5 אנשים בקונגרסים שערכו במקביל למשחקי הגביע העולמי.

ישי תובע מנציגי הפועל בהתאחדות לכדורגל לשנות מיד את החלטת [illegible].

עירית תל־אביב־יפו

עירית תל־אביב־יפו מודיעה על קבלת הצעות מועמדים לפרסים העירוניים

1. פרס ויצמן – למחקרים במדעים מדויקים
[illegible]

2. פרס ישראל רוקח – למפעלי תרבות בתחומי העיר תל־אביב־יפו
[illegible]

3. פרס הנרייטה סאלד – [illegible]
[illegible]

4. פרס לחקר הלשון והספרות העבריות [illegible]
[illegible]

5. פרס פרץ נפתלי – למחקרים בכלכלה [illegible]
[illegible]

★ ★ ★

[illegible]

השוטר המוסווה היה הרוח החיה ביוזמה להדפיס דולארים מזויפים

טענו הסנגורים בבית המשפט; השופט שיחרר הנאשמים בערבות

(עו.)- קיימות ראיות לכאורה נגד סוכן המשטרה, המצביעות על מעורבותו בביצוע העבירה, יחד עם המשיבים.

כך קבע ביום ג' השופט אפרים לרון בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, שעה שנימק את החלטתו לשחרר ממעצר חמישה גברים, החשודים בהפעלת בית דפוס ובניסיון לזייף בו למעלה מ־52 מיליון דולר. הסניגורים טענו, שסוכן המשטרה המוסווה, שהוחדר לחבורה, היה הרוח החיה בה והיוזם של מעשי הזיוף.

סגן בכיר לפרקליט מחוז הדרום, עו"ד שמואל זילברמן, ביקש מבית המשפט לעצור את החשודים, עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדם. החשודים הם ארבעה תושבי אשדוד — דוד מיכאלי (30), אהרון נטחלטשוילי (52), יצחק דגינטשוילי (44), אברהם מושיאשוילי (59) וכן שבתאי (שוטה) מיכאלי (44) מבת ים. הפרקליט טען שמעקב משטרתי הוביל אל מתפרה באשדוד, אשר בה הוקם בית הדפוס, ולפני כחמישה שבועות ביצעה המשטרה פשיטה על המקום.

במהלך הפשיטה נתפסה מכונת דפוס וציוד הדפסה שונה וכן תשלילים ולוחות דפוס של שטרי 100 דולר מזוייפים. באותה פשיטה נעצרו שלושה מן החשודים והשניים האחרים נעצרו בבתיהם. הפרקליט אף הוסיף, ששלושה מהחשודים הודו בביצוע העבירות, שיוחסו להם.

מול עו"ד זילברמן התייצבה סוללת הסניגורים — צבי לידסקי, דרור מקריז, יעקב הגלר, רוני כהן ודוד יפתח. הם טענו, כי אין חשש שמרשיהם יעזבו את הארץ אם ישוחררו ממעצר. הם טענו עוד, שסוכן המשטרה המוסווה, חיים נהרי, שכינויו היה יוסי, הושתל בחבורה והיה הרוח החיה בה והיוזם של ביצוע העבירה. לדבריהם, הגיע סוכן המשטרה לחבורה על תקן של מומחה. חשיבות מרובה יש לכך, שהיוזמה נובעת מהסוכן המשטרתי וכן הידיעה המקצועית שלו, טען עו"ד לידסקי.

עו"ד הגלר טען: זהו מעשה של השלטון, אשר הכשיל בכוונה תחילה את המשיבים. לא שמעתי עוד על מיקרה, בו המשטרה שתלה סוכנים, שעשו את המלאכה והכניסו את הנאשם למעשה עבירה.

עו"ד רוני כהן אף טען, שהשוטר הציע עצמו לחבורה כמומחה לענין ואילו עו"ד מקריץ טען, שסוכן המשטרה אילץ את מרשו להיכנס לכל עסק זיוף הדולרים.

השופט אפרים לרון קבע, כי אינו בא להכריע בחומרת העבירה המיוחסת למשיבים, אך הוא הוסיף: „נראה לי, שאין ראיות ונסיבות נוספות, המצדיקות עילת מעצר". הוא נימק את דבריו בקובעו, שאין סבירות להסס שהמשיבים יעזבו את הארץ וכי הם גם אינם יכולים יותר לגרום נזק לציבור. השופט אף הוסיף, כי יתכן ראיה לכאורה, על מעורבות של השוטר המוסווה בביצוע העבירה. כיוון שכך, ציווה השופט לשחרר את כל החמישה בערבות של 45,000 ש"ח לכל אחד.

כל החמישה נצטוו להתייצב [illegible]. חמשת החשודים, יחד עם עשרות מבני משפחותיהם, יצאו לחגוג את שחרורם ואת יום העצמאות בבתיהם, לאחר שהודעות בדבר שחרורם נמסרו מלפנות לכל בני המשפחות ברחבי הארץ.

<u>בעקבות השידור בטלוויזיה שקבע: „קליטת האתיופים נכשלה"</u>

שר הקליטה: הטלוויזיה צריכה להתנצל הטלוויזיה: שהשר יפנה למבקר המדינה

מאת בובה ציטקין ויעל אדמוני, כתבת „דבר" בירושלים

שר הקליטה יעקב צור תובע מהטלוויזיה לשדר התנצלות על דברים שנשמעו בכל הקשור לדו"ח מבקר המדינה בנושא משרד הקליטה.

הטלוויזיה שידרה כי „קליטת יהודי אתיופיה נכשלה".

צור פנה בעקבות הכתבה לעורכי „מבט" ולמנהל הטלוויזיה בבקשה לתקן את הדברים.

בעקבות דיון שנערך בנושא זה במערכת „מבט" הוחלט שלא להתנצל ונאמר לצור לפנות למבקר המדינה שכן הדברים הללו משתמעים מן הדו"ח.

צור שיגר מכתב ליו"ר רשות השידור מיכה ינון וביקש ממנו לבדוק באורח דחוף את פרשת שידור הכתבה. „לא צריך להיות מומחה בענין העליה מאתיופיה כדי להבין שהצהרה כזו היא בגדר עלילה. ואולם חמורה שבעתיים היא העובדה שלקביעה כי ,קליטת יהודי אתיופיה נכשלה' אין כל זכר ובסיס בדו"ח מבקר המדינה. דו"ח המבקר צדק בנקודות הבקורת על אי הערכות מתאימה של משרד הקליטה ומשרדי הממשלה האחרים. הדו"ח הצביע ובצדק על בעיות שונות שהקשו על קליטה מסודרת של העולים".

צור מאשים את הטלוויזיה בכך שגילתה רשעות, או בורות ובכל מקום עשתה משגה חמור הגובל בהכפשת הציבור. „לא יעלה על הדעת ש,מבט' יחליט על כשלון בקליטת עולים תוך יצירת הרושם כאילו הדבר נקבע בדו"ח מבקר המדינה" קובע שר הקליטה.

כמאה מפקדים לשעבר, מדרגת סא"ל ומעלה ששירתו בצה"ל בתקופה שבין מלחמת העצמאות ומלחמת סיני, ומילאו תפקידי פיקוד ומטה בשתי המלחמות נפגשו במישכן נשיאי ישראל

מחלקה לאישפוז נפגעי סמים תיפתח בימים הקרובים בכלא באר־שבע

ועדה ממליצה להקים „הוסטלים" לנרקומנים אסירים לאחר שיחרורם

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שירות בתי הסוהר עומד לפתוח בימים הקרובים מחלקה לנפגעי סמים בכלא באר שבע שתכלול 46 מיטות לאשפוז נרקומנים.

בעקבות הצלחה של מחלקת נפגעי הסמים ליד בית המעצר ברמלה, הוחלט על הגדלת מספר המיטות של נפגעי סמים גם בבתי כלא אחרים. הראשון שבהם הוא כלא באר־שבע שבו מספר גדול של נרקומנים.

בימים אלה מסיימת הוועדה הבינמשרדית של משרד הבריאות ושירות בתי הסוהר את עבודתה בנושא התמודדות עם סמים בבתי הכלא הישראליים. בראש הוועדה יושב הד"ר יעקב זיגלבוים — ראש מחלקת רפואה בשירות בתי הסוהר. בין יתר המלצות הוועדה להקים „הוסטלים" לנרקומנים־אסירים, שבהם הם ישתלבו לאחר שחרורם מהכלא.

בדו"ח הסיכום של הוועדה צויין, כי אחת הסיבות לחזרתם של אסירים אל בין כותלי הכלא היא העובדה שאין הם מפסיקים להגמל מצריכת הסמים. כדי להקטין את מספר השבים לכלא מנסה שירות בתי הסוהר להגדיל את מספר מיטות האשפוז לנרקומנים, ובצורה זו לנסות להקטין את הבעיה.

אחד מחברי הוועדה סיפר לסופר „דבר", כי יש אסירים שקשה מאד לגמול אותם מצריכת סמים. „היה אחד שהגיע לכלא כשהוא צורך 40 מנות מורפיום ליום וכשעזב הצלחנו להוריד את צריכתו ל־18 מנות מורפיום. כדי לפתור את צריכתו הגדולה היינו צריכים להעסיק רופאים שהיו מזריקים לו את המנות פעמיים ביום כיון שהיה לו מרשם של רופא אזרחי שהוא זקוק לסם הזה".

לישעיהו אברך

חתן פרס ישראל תשמ"ו

ברכת יוצרים נאמנה

עם עובד

למרגלית ודני רוזוליו

ברכות להולדת **הנכד**

מחבריכם בחברת העובדים

האוניברסיטה העברית בירושלים

מרכז מרטין בובר לחינוך מבוגרים

בשיתוף עם קרן הנס זידל

מודיעים על פתיחת מחזור שני של

המסלול הדו־שנתי

להכשרה ולהשתלמות בחינוך מבוגרים

מטרת התכנית: להקנות לעובדים בתחומים השונים של חינוך מבוגרים ידע עיוני ופדאגוגי ברמה אוניברסיטאית ולפתח כח־אדם פרופסיונאלי בענף זה.

מסגרת התכנית: שתי שנות לימוד אקדמיות (תשמ"ז־תשמ"ח), יום לימודים אחד בשבוע (יום ד') במרכז מרטין בובר, הר־הצופים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

תוכן הלימודים: התכנית כוללת לימודים עיוניים ופדאגוגיים: הרצאות, תרגילים, סמינרים, ניתוח אירועים מהמעשה החינוכי ופיתוח מיומנויות הוראה והדרכה בקרב לומדים מבוגרים.

מועמדים: בעלי תואר ראשון לפחות ו/או נסיון מעשי בעבודה חינוכית עם מבוגרים.

פרטים והרשמה: מרכז מרטין בובר טל' 882443־02 שלוחה 4 או 822168־02.

קרא מחר ב־

ידיעות אחרונות

סוריה: מה צפוי בצפון — ראיון עם אלוף אורי אור
מאת יאיר עמיקם

גיורא גזית: מדוע התפטרתי מייד אחרי פרסום דו"ח בייסקי
מאת יוסף שביט

אלי הורביץ לבל"ל — דיוקן
מאת אורלי אזולאי־כץ

שיחות עם ארנסט יפת: „ספיר ניהל את המדינה כמו מכולת אישית של כבוד השר"
מאת ישעיהו בן־פורת

מה עושים ח"כים בחופשתם
מאת גדעון רייכר

יוסי הראל. הישראלי היפה מ„אקסודוס" עד עסקים בניו־יורק, 38 שנות מדינה. חשבון נפש
מאת נחמה דואק

בידור. הדיסקוטקים החדשים
מאת קובי ברזק

עסקים. למה פדרמן קנה את „אסטוריה". סיפורו של מלון
מאת אריה אבנרי

עיתונות. המאבק על החיסיון העיתונאי פרשת המפוצצים, אודליה, הרצח ברמת־גן
מאת משה רונן

ביופים
מאת אודטה דנין

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר וזאוה יזיב

„השקל שלך"

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: מלחמת העצמאות בעיני היסטוריונים, הנס מגנוס אנצנסברגר בישראל

קצף בעיניים

תוספת מיוחדת השנה לפטישים מהפלסטיק — קצף על הפנים. ברחובות מכרו מכלי קצף וההמונים החוגגים חבטו זה לזה בראש — והתיזו קצף בעיניים.

תכנית בתק"ם להקלת חובות

התאמת רמת החיים לרמת החוב

מאת שמעון וייס, סופר „דבר"

בתנועה הקיבוצית המאוחדת מתגבשת תכנית שתביא בתוך שנים מעטות להקטנה משמעותית של התלות ההדדית שבין הקיבוצים לתנועה בעיקר בכל הנוגע לחובותיהם הכבדים של מרבית הקיבוצים בתק"ם התלויים בגמישותה של התנועה לחובות אלה.

לדברי איבי רון המרכז החדש של אגף הכלכלה בתק"ם הכוונה היא לטפל בקבוצת הקיבוצים הנמצאים במועקת חוב גדולה ביותר ביחס להכנסותיהם והיא בנויה על סיוע תנועתי מאסיבי שמתבסס על עזרת המדינה.

בראיון לבטאון התק"ם „יחד" אומר רון שקבוצת קיבוצים זו כוללת הרבה קיבוצי ספר ועיירות ומדובר בהקפאת חלק מחובותיהם — כך שתישאר רמת חוב מותאמת להיקף ההכנסה בפועל ולחלק המוקפא של החובות תיעשה קונברסיה ארוכת שנים בריבית נמוכה.

לדברי רון יידרשו קיבוצים הנמצאים בחובות גדולים להתאים את רמת חייהם למצבם ולגייס את כל הכחות ליישום התכנית החדשה לטיפול בקיבוצים בעלי החובות הכבדים.

העיצומים בנמלי הארץ נמשכים

נזקים כבדים לחברות הספנות

מאת סופר „דבר" בחיפה

אגוד המשתמשים בהובלה ימית התריע במברק לשר התחבורה כי העיצומים ב־3 נמלי הארץ נמשכים למרות התחייבות העובדים בבית הדין לעבודה לחדש את העבודה הסדירה. להערכת ראשי אגוד המשתמשים ירדה תפוקת העבודה בנמלים ב־50%־30%.

בנמלים מתעכבת פריקת מטעני היבוא מהאניות והטענת מטעני היצוא. משאיות טעונות סחורה שוהות בנמלים זמן רב והעלות ליצואנים וליבואנים הולכת וגדלה. יצואנים התלוננו אתמול כי כבר קיים מחסור במכולות ריקות ולא ניתן לקבל מכולות למפעלים, למלוי ולהעברת מטעני היצוא לנמלים.

לחברות הספנות נגרמים נזקים בגלל שיבוש כמעט מוחלט של זמני ההפלגה. השהיית אניה בסדר גודל בינוני בנמל עולה לספנות בין 5,000 ל־15,000 דולר ליום.

אגוד המשתמשים תבע היום מחב' הספנות לנהוג באיפוק ולא להעביר אניות לפריקה בנמלי קפריסין ויוון. כן ביקש מהחברות, ובעיקר מחב' „צים" לא להפליג בנמלי הארץ ולהשאיר מכולות יבוא ברציפי הנמלים. האגוד ביקש מחב' „צים" לא לפרוק בנמל לימסול בקפריסין 100 מכולות יבוא ישראליות מהאניה „ורד", שהפליגה ב־9 במאי מנמל חיפה ויצאה לקפריסין.

סכסוך עבודה באוניברסיטאות

ההנהלות מסרבות לתוספת איזון

הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשירותים, החליטה להיענות לפניית מזכירות החטיבה ולאשר סכסוך עבודה בכל המוסדות להשכלה גבוהה, על סירוב ההנהלות לדון בדבר תשלום „תוספת האיזון" לעובדים הזכאים, אותה מקבלים מיגזרים רחבים בשירות הציבורי — על כך מסר אליהו רייק, מזכ"ל הסתדרות הפקידים, בתום ישיבת המזכירות.

מזכיר החטיבה של העובדים במוסדות להשכלה גבוהה, א. כהן ונציגי „ועדת השכר" של החטיבה, מוסי דגן ושמעון ברדחמו, מסרו על שלבי המו"מ עם ההנהלות, הנמשך מאז 1984. לא מקובלת הטענה של ההנהלות, המהווים צד בהסכמי העבודה והשכר, כי האוצר — שאינו צד בהסכמי העבודה — מונע מהם מלדון עם נציגי העובדים בנושא.

הודעה על הכרזת סכסוך העבודה תימסר לממונה הראשי על יחסי העבודה, להנהלות המוסדות ולמועצות הפועלים.

על דרכי מימוש ההחלטה תחליט החטיבה בישיבה מיוחדת בימים הקרובים.

הוארך מעצרו של „האנס האתלט"

כתב אישום — בעוד שבוע

מעצרו של „האנס האתלט" הוארך ביום שלישי ב־8 ימים בבית משפט השלום בתל אביב.

כזכור, חשוד האיש, בן 29, בביצוע מעשי אונס, מעשים מגונים ומעשי סדום בשנתיים האחרונות בצעירות ברמת אביב והסביבה. ב"כ המשטרה רס"ר דוד מיכרוני דרש להאריך את המעצר ב־15 יום כדי לאפשר למשטרה לארגן מיסדר זיהוי.

הסנגורית עו"ד אכנת בתור טענה, כי החשוד עצור כבר 30 יום והמשטרה טרם ערכה מיסדר זיהוי. אין התפתחות בחקירה, אמרה, וביקשה לדחות את בקשת המשטרה.

לחברנו אדם קימרלינג

משתתפים בצערך על מות

אביך ז"ל

אפרים ריינר
וחב' אמפל

נקבעה רמת מחירי העגבניות לתעשיה לשנת הגידולים הבאה

מחיר בסיסי לטונה — 58 דולאר

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

הסכם בין ארגון מגדלי ירקות לבין המפעלים על מחירי העגבניות לעונה זו לתעשייה הושג בימים אלה לאחר מו"מ ארוך בנושא זה.

מזכיר ארגון מגדלי ירקות יהודה חיון מסר, כי המחיר המינימלי לטונה עגבניות לתעשייה נקבע ל־56 דולאר ואילו מחיר הגג הגבוה יהיה 63 דולאר הטונה.

המחיר הבסיסי של טונה עגבניות לתעשייה נקבע ל־58 דולאר וזאת כאשר מחיר הדלק יהיה 28 סנט לליברה. כל עליה במחיר הדלק בסנט אחד לליברה תזכה את החקלאי בתוספת 1.5 דולאר לטונה עגבניות. וכל ירידה של סנט אחד לליברה לדלק עגבניות תפחית מהמחיר 1.5 דולר לטונה עגבניות.

לדעת יהודה חיון, ישנה סבירות גבוהה, כי על אף השפל הקיים כיום במחיר מוצרי העגבניות — יהיו הכנסות החקלאים השנה גבוהות מאלו של אשתקד וזאת בהסתמך על תחזיות המגיעות מארה"ב ואירופה.

דבר נוסף שישפיע הוא הזנים החדשים של עגבניות לתעשייה. אותם מגדלים השנה ואשר הם בעצם אותה תמורה יבש גבוהה יותר מזו של אשתקד. ככל שאחוז החומר היבש בעגבניה גבוה יותר מקבלים החקלאים פרמיה על כך.

הגברת נוכחות של שוטרים בישובים ערביים בכל הארץ

ממליצה ועדה שבדקה דרכים למלחמה בפשיעה

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שר המשטרה אישר בימים האחרונים את פרישת המשטרה בישובים הערביים במגמה להגדיל את נוכחות השוטרים בכפרים הערביים הגדולים בכל רחבי המדינה.

ועדה שהוקמה על ידי משטרת ישראל ומשרד הפנים כדי לנסות לזהות בעיות פליליות ובעיות של התמודדות עם הפשיעה בישובים הערביים ממליצה על פרישה של כוחות משטרה מוגברים בכל הישובים ובכל שעות היום.

הדו"ח של הוועדה שהונח על שולחן שר המשטרה, שחלקו שמור וחסוי, ממליץ, בין היתר להקים נקודות משטרה בישובים ערביים בתהליך הדרגתי שיימשך ארבע־חמש שנים.

אחד מחברי הוועדה אמר ל„דבר": „המטרה היא להכניס את המשטרה לכפרים הערביים כדי ליצור יחסי אמון בין האוכלוסיה הערבית ובין השוטרים שבדרך כלל מתקבלים שם [illegible]."

להקת הריקוד הייצוגית של פולין „מזובשה" הגיעה לישראל לסיבוב הופעות. בנתב"ג הניפו את דגל ישראל. הערב — הופעה ראשונה בהיכל התרבות בת"א — בנוכחות רה"מ ושרי הממשלה.

מיפגן של חרדים בחיפה נגד הקרנת סרטים בשבת

יוקרנו סרטים בליל שבת בהתאם להיתר שניתן

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

הסיעות הדתיות בחיפה עומדות לערוך מיפגן גדול של חרדים ברחובות חיפה שבו ישתתפו גם שרים וחברי כנסת דתיים.

המיפגן ייערך באמצע השבוע הבא והוא נועד למחות נגד חילול שבת בחיפה. מ. בליטנטל, ראש הסיעה הדתית המאוחדת בעיריית חיפה ויו"ר הוועדה למען השבת אמר לסופרת „דבר" כי החוגים הדתיים יימנעו מעימות עם חילונים במאבק על שמירת השבת. „איננו מעוניינים במלחמות תרבות ונבוא שקט שכן זה מאבק שלא יתן שום דבר".

הוא ציין כי החוגים הדתיים יפעלו למניעת חילול שבת באמצעות חוק העבודה והמנוחה אשר אוסר על יהודים לעבוד בשבתות ללא היתר מיוחד והיתרים כאלה לא ניתנו לבתי הקולנוע שהופעלו בשבת.

החוגים הדתיים גם יפעלו לאכיפת חוקי העזר העירוניים שנועדו לשמור על הסכמי הסטטוס קוו. בליטנטל ציין עוד כי הדתיים בעיר לא ינהלו כל מו"מ על הסדרים או פשרות עם התאחדות בתי הקולנוע בנושא הפעלת בתי הקולנוע בשבתות. „בנושא השבת איננו מוכנים לשום פשרות".

בליל שבת הקרוב ייערכו בבתי הכנסת דרשות שבהן יוסבר חשיבות שמירת השבת. מהתאחדות בתי הקולנוע נמסר כי בליל שבת ייפתחו בתי הקולנוע בעיר על סמך ההיתר שניתן לבעלי הקולנוע על ידי בית המשפט המחוזי.

שביתת האתיופים ליומה העשירי שר הקליטה פגש משלחת

מבקשים מגורים ותעסוקה במרכז הארץ ולא באילת

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

שביתת השבת של 30 עולים מאתיופיה המתגוררים באילת, מול משרד הקליטה המחוזי בבאר־שבע, בדרישה למקומות מגורים ותעסוקה במרכז הארץ ובנגב, נכנסה ליומה העשירי.

בערב חג העצמאות ביקרו אלפי חוגגים אצל השובתים וביום החג עצמו קיבל שר הקליטה, יעקב צור, משלחת של השובתים בלשכתו.

מקור מוסמך במשרד הקליטה מסר שהשובתים מסרבים לעבוד בעבודות שהוצעו להם וכי הם מתגוררים כבר עתה במגורי קבע מרווחים באילת. כיוון שכך, הוחלט בשלב זה לא לטפל יותר בשובתים.

מנהיג השובתים, אברהם כסה, אמר אתמול כי הם מתגוררים זה כשנה במרכז הקליטה באילת בלי שיועברו לדיור קבע ובלי שימצאו מקומות עבודה עבורם. לדבריו, הפסיק משרד הקליטה לפני כחודשיים את תשלום דמי הקיום למשפחות. כסה הודיע כי הם ימשיכו לשבות עם שביתת הרעב עד לקבלת פתרון חיובי לבעיית הדיור והתעסוקה שלהם.

ממשרד הקליטה נמסר שהעולים שוכנו כאמור בדירות מרווחות מאד באילת, וכל משפחה מתגוררת בדירת ארבעה חדרים, בבניינים חדישים שבכולם מעליות ומזגני אויר. במשרד מסרבים בשלב זה לטפל בשובתים בטענה שמדובר באנשים צעירים המסוגלים, אך מסרבים, לעבוד. לעומת זאת, העולים טוענים, שלא הצליחו להסתגל למזג האוויר החם של אילת והוצעו להם משרות בבתי מלון בלבד; אולם אחרי ימי עבודה אחדים בבתי מלון, הם מפוטרים מעבודתם, בעיקר בשל קשיי הסתגלות לעבודה, הנובעים מהעדר שליטה בעברית, בשפות זרות נוספות, הדרושות לעובדי בתי מלון. „אילת היא עיר של תיירות ולא מתאימה לנו, כי באנו לחיות ולעבוד בה ולא לבלות", אמרו העולים לכתב עת"ם בבאר שבע. הם גם הוסיפו, שיוקר המחיה באילת מקשה עליהם לפרנס את משפחותיהם הגדולות.

לחברתנו אילנה במדר

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף אבן יהודה
ההנהלה והעובדים

ליוסף שנבל

איתך באבלך על מות **האב**

אברהם ז"ל

אמקור בע"מ
ההנהלה והעובדים